

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

SECTION 1. — PAGES 1-4. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. No. 167. — ŠTEV. 167. NEW YORK, THURSDAY, JULY 18, 1918. — ČETRTEK, 18. JULIJA, 1918. VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI. PRVI DEL — STRAN 1-4.

POSŁANICA BURIANA

AVSTRIJSKI ZUNAJŠNI MINISTRE BURIAN PRAVI V SVOJI POSŁANICI NA AVSTRIJSKEGA IN OGRSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA, DA HOČE JO ZAVEZNIKI UNICITI AVSTRO-GRSKO. — V PRINCIPU SE SKLADA S CILJI WILSONA. — OVIRE SPORAZUMA.

Amsterdam, Holandsk, 16. julija. — Baron Burian, avstro-ogrski minister za zunanje zadeve, je naslovil na avstrijskega in ogrskega ministrskega predsednika poslanico, ki ima naslednje besede:

— Ni lahko narisati sliko sedanjega svetovnega položaja vsprčo hitro izpreminjajočega se značaja dogodkov. Vsaka stvar je v polnem teku in ponavljanje tega, kar se je pogosto navedlo glede vzrokov in odgovornosti za preteklost ne more uplaviti na našo sodbo, kajti glede tega predmeta si je že vsakdo ustvaril svojo lastno sodbo.

Posledice vojne so že neskončno narasle ter šle daleč preko prvotnih vzrokov vojne. Sedanja faza dogodkov in njih razvoj mečejo slepečo luč na nasprotujoče si interese različnih vojskujočih skupin, ki so udarile skupaj v pričetku tega morilnega boja, vendar pa ti razvoji niso brez majhnih znakov notranjih izpremenb, ki se vrše v razmerjih med temi skupinami.

Sredi te strašne vojne in v vsaki fazi tega boja uspešne obrambe centralnih sil nismo imeli nobene, ga drugega cilja kot zagotoviti si pripravljenost sovražnika za mir.

Ce spravimo skupaj vse, kar se je reklo na strani sovražnika z ozirom na vojne cilje, spoznamo tri skupine aspiracij, katere se je navedlo v opravčilo nadaljnega prelivanja krvi in za ureditve idealov človeštva.

— Prostost vseh narodov, ki naj bi tvorili ligo narodov, v kateri naj bi se v bodoče reševalo spore potom razsodbe in ne potom orožja.

— Vlado enega naroda nad drugim narodom naj se odpravi.

— Izvede naj se različne teritorialne izpremembe na stroške centralnih zaveznikov.

Ti aneksionistični cilji, dastvarno različni oblikovani, so splošno znani.

Obstaja pa tudi namen, posebno z ozirom na Avstro-Ogrsko, da se izvede njeno notranje razkosanje v namenu stvarjenja novih držav. Konečno zahtevajo naši nasprotniki povračilo, ker smo si drznili braniti se uspešno proti njih napadom. Našo zmoglost obrambe samih sebe se imenuje militarizem, katerega je treba vsled tega uničiti.

Teritorialni cilji so dejanski sedaj edine stvari, ki ločujejo različne vojskujoe se skupine.

Za velike interese človečanstva ter za pravico, prostost, čast in mir sveta kot določeno v postayah moderne politične znanosti, gde katere nam ni treba sprejemati nikakih nasvetov, smo tudi mi pripravljeni boriti se.

Komaj je najti kako razliko med splošnimi principii, objavljenimi od državnikov obeh vojskujočih se skupin. Štiri nove točke predsednika Wilsona z dne 4. julija ne bodo, razven glede nekaterih pretiravanj, vzbudile naše opozicije.

Nasprotno smo v stannu odobravati jih pristrano do precejšnega obsega. Nikdo bi ne odrekal časti temu ženi in nikdo ne bi odklonil njegovega sodelovanja. — Obe skupini naj bi skušali posteno in čistotno to stvar ter jo uravnati potom medsebojnega dogovora, a ne na kak način kot se je na primer sprejelo naše mirovne pogodbe na iztoku.

Dejstvo obstaja, da se vse naše nasprotnike povabilo, naj se pridružijo onim mirovnim pogajanjem in oni bi lahko prispevali svoj delež k drugačni rešitvi vprašanja. Sedaj, ko je prepozno, pa stoji njih kritika na kaj slabih nogah, kajti nobene postavne pravice ni, ki bi jim dala oblast obsojati mirovne razmere, ki bi bile

Rooseveltov sin je padel Umor carjeviča Aleksija Nemci slepe narod

Quentina Roosevelta pogrešajo. V gorečem aeroplani so ga videli pasti na zemljo. — Izgubil je kontrolo nad letalom.

Pariz, Francija, 17. julija. — Pariški listi poročajo danes, da je bil aeroplan, katerega je vodil poročnik Quentin Roosevelt, sin Teodorja Roosevelta, izstreljen in da je v plamenu padel na zemljo na fronti ob Marne.

Listi pripovedujejo, da ga je v nedeljo napadel nemški škadron, ko se je vračal s poizvedovalnega poleta pri (Chateau Thierry). Nenadoma je izgubil kontrolo nad letalom in kakor pravi poročilo, "je skorogotovo dobil smrtno rano."

Z ameriško a.mado ob Marne, 14. julija. (Zadržano po cenzorju.) Poročnik Quentin Roosevelt se danes pogreša po boju z nemškimi aeroplani severozapadno od Chateau Thierry.

Stirje ameriški letalci so zasledovali škadron sovražnih letalcev za sovražno črto. Od tedaj se ni več slišalo o Rooseveltu. Ni pa popolnoma znano, ali je bil izstreljen, ali prisiljen pristati in more biti bil ujet.

Ako bi bil ujet, bi nemški aviatiki vrgli naznanilo, da je ujet. Tekom boja je bilo videti v plamenih padati en aeroplan, toda nek ameriški aviatik trdi, da je bil to nemški aeroplan.

Nikdo ni zanesljivo videl Roosevelta, da bi padel, toda smatrajo ga za izgubljenega.

Col. Teodor Roosevelt je bil zelo ganjen, ko je prejel danes zjutraj po telefonu poročilo, da se pogreša njegov najmlajši sin poročnik Quentin Roosevelt.

Poročila ni prekinil, temveč ga je poslušal do konca ter prosil, da se mu sporoče vse podrobnosti.

Na vprašanje, ako ima kaj povedati, je s slabim glasom odgovoril:

"Ne ene stvari; ne ene stvari."

Col. Roosevelt je rekel, da ni ničesar slišal s fronte. Prejšnji predsednik je ravno vstal in se je pripravil k zajutruku, ko je zapel telefonski zvonec.

Italjansko bojišče.

Rim, Italija, 17. julija. — Oficijsko poročilo iz italijanskega glavnega stana se glasi:

V ponedeljek zvečer je oddelek angleških čet vdril v sovražno črto jugovzhodno od Asiago. Garnizija je trpela težke izgube in je bilo zajetih 24 ujetnikov.

Ponovni sovražni napadom so sledili vroči boji na jugozapadnem pobojuj Sasso Rosso in ob Brenti. Severno od Grappe je sovražnik hudo napadel naše prednje vrste južno od Col Tossan, toda je bil odbit.

Izstreljena sta bila dva sovražna aeroplana.

plemena monarhije sama rešila svoje notranje probleme v soglasju s svojim vladarjem. Monarhija odločno odklanja vsako zunanje vmešavanje v katerikoli obliki. prav kot se ona sama ne meša v zadeve tujih držav.

Svojim sovražnikom nismo nikdar predpisovali programa, po katerem naj rešujejo svoje notranje probleme in ko smo imeli pogosto priliko spomniti na to, da tudi ni sama sreča in harmonija pri naših nasprotnikih z ozirom na njih notranje zadeve in da imajo isti svoje lastne probleme na Irskem, v Indiji in drugod, smo storili to edinoletno pozivanje na recipročnost, nudeč nasvet: — Pometajte pred svojimi lastnimi durmi.

Ščunvalna delavnost naših sovražnikov se ne zadovoljuje s tem, da se skuša škčunovati narode drugega proti drugemu, temveč se ne ustavi niti pri tem, da se s pomočjo razširjanja monstroznih in podlih obrekovanj skuša sejati nezaupanje med narodi monarhije se ni vrnil.

Trdovratno se vzdržujejo vesti, da je bil ruski carevič umorjen. — Nek švedski častnik je izvedel od neke zanesljive osebe.

Stockholm, Švedska, 17. julija. Švedski poročnik pri jamtlandskem pešpolku Barkman, ki se je vrnil iz Rusije, kjer je bil uslužben pri Rdečem križu, pripoveduje, da je resnica, da je bil pred tremi tedni v Ekaterinburgu umorjen carevič veliki knez Aleksej, ko so krožile vesti, da je bil umorjen car. Poročnik pravi, da se je sestal z neko zanesljivo osebo, ki je bila v Ekaterinburgu v istem času, ko je bil izvršen zločin.

Po njegovem pripovedovanju je hodil po cesti dobro oblečen mož dokler ni prišel do poslopja, kjer je bil Nikolaj Romanovič s svojo družino zaprt in je vrgel skozi okno bombo, nakar se je pomešal med ljudi. Car se je nahajal v sosednji sobi in ni bil niti ranjen carevič pa je bil ubit bolj vsled strahu kot pa vsled ran, ker je bil zelo slab po prestani boleznii. — Boljševiki so poročilo, da je bil car umorjen, zanikali, medtem ko so molčali o careviču.

Poročnik Barkman je pripovedoval o nemirih, ki so se dogajali v Petrogradu in da se je onega dne, ko je odhajala švedska ladja "Angermaland", na Newskem prospektu streljalo s strojnimi puškami ter ad so žvižgale kroglice tudi okoli ladje. To so izpričali tudi častniki ladje.

Promet po vodi se vrši dooro toda železnice so v žalostnem stanju. Vlaki so prenapolnjeni, vozov in lokomotiv je dolgo niso popravljali, vozni red je zmešan. Po cel državi naprestando potujejo kmetje in kupujejo moko, katere splošno pomanjkuje vsled boljševiškega sistema, ki po nekaterih krajih zasejejo vse prideleke, po drugih pa nič. Ako je kaka vas brez moke, morajo prebivalci iti okoli po iskat. Splošno pa je živilski položaj na jugu in vzhodu zadovoljiv.

Vseposod se kaže nezadovoljnost z boljševiško vlado in kmetje tožijo po dobrih časih pod carjem. Boljševiško vlado vzdržujejo samo bombe in puške. Ako se jim kdo zoprstavi, mu vzamejo vse in ne od buržuazije, katere ni več temveč od kmetov. Pogosto vstavljajo ladje na rekah in jih oro-pajo.

Po vaških sovjetih se nahajajo večinoma samo mladi ljudje na čelu ter vrše boljševiško politiko. Pri tem ne gledajo na nikakvo postavo, ali je dovoljeno, ali prepovedano, kajti vse je skrajno desno organizirano in prave oblasti ni nobene.

V Petrogradu se je pojavilo več slučajev kolere. Švedska je pripravila kvaranteno na nekem otoku, toda počakala bo nadaljnjih poročil, predno bo zadržavala parnike in jih preiskavala. Finska je že zaprla svojo mejo proti Rusiji in je vpeljala kvaranteno. V nedeljo je zbolelo v Stockholm za kolero 5 oseb, 2 pa ste umrli. Vsi slučaji so bili prenešeni na ladji "Angermaland", ki je v petek prišla iz Petrograda z 32 potniki.

Reventlow pravi, da je kancler Hertling na pritisk leveice, ki je poskušala utrditi svoje stališče in s tem oslabil stališče vlade, podal izjavo o nemški politiki in ciljih glede Belgije. "Mi obžalujemo to izjavo", je rekel Reventlow "in podpiramo odgovor grofa Westarpa kanclerju."

Boji na Balkanu.

Pariz, Francija, 17. julija. — Oficijsko poročilo francoskega vojnega urada o balkanskih bojih se glasi:

Na celi fronti je bilo običajno artiljerijsko streljanje. V Albaniji so naše čete dosegle nove uspehe severno od reke Devoli. Zavzeli smo vas Meran ter zajeli 30 ujetnikov.

"Medjidieh" se je vdelaila pomorskih bojev v balkanski vojni 1913. Četrtega aprila 1915 je v Črnem morju zadela ob mino in se je potopila, toda so jo Rusi pozneje dvignili.

Zračni boji.

London, Anglija, 17. julija. — Od 4. do 15. julija smo uničili 35 sovražnih letal. En naš aeroplan se ni vrnil.

POSŁETOVANJE GLEDE RUSIJE

ZDRUŽENE DRŽAVE SE POSŁETUJEJO Z JAPONSKO GLEDE RUSIJE. — PREDSEDNIK WILSON PREJEMA VSAK DAN POROČILA JAPONSKEGA POSŁANIKA. — AMERIŠKE ČETE SE NISO IZKREALE NA MURMANSKEM OBREŽJU. — GENERAL HORVAT BO OPERIRAL S ČEHO-SLOVANI.

Washington, D. C., 17. julija. — V državnem departmentu se je danes priznalo, da se je med Združenimi državami in Japonsko vršilo posvetovanje glede Rusije. Zagotavljalo se je, da se na to posvetovanja ne sme polagati posebne važnosti, kajti posvetovanja med zavezniki se vrše vsak čas.

Predsednik je v ozkem stiku z Japonsko. Poleg poročil, katere dobiva predsednik v državni departmentu, dobiva tudi informacije od japonskega poslanika.

O zaveznikih ciljih krožijo v diplomatičnih in vojaških krogih tri pomembna poročila:

1. — Predsednik Wilson bo poslal v Rusijo številno komisijo, v kateri bodo zastopniki industrije, izvedenci in armadni častniki.

2. — Združene države in njihove zaveznice bodo poslate v ruske vode ladje in vojaštvo, ki bo stražilo material, ki je tam nakopičen in da gleda na to, da bodo oni, ki nasprotujejo nemškemu vpadu in ki žnjimi simpatizirajo, imeli v slučaju potrebe zadostno zaščito.

3. — Amerika in Japonska delata v soglasju in bodeta obvladale rusko situacijo, kadar pride čas.

Govori se, da je Daniel Willard, skupno z nekaterimi drugim poznanimi trgovci določil za ekonomsko misijo.

Sodnik Louis D. Brandeis bo načeloval politični misiji, šef generalnega štaba general P. C. March pa bo vodil vojni oddelek.

Predsednik Wilson pospešuje mnogo svojega časa razmeram v Rusiji. Predsednik je razmotrival to zadevo s člani svojega kabineta, kakor tudi z Willardom in Brandeisom.

Trdovratno se vzdržujejo vesti, da je Japonska pripravljena na svojo roko nastopiti v Rusiji in varovati svoje interese, bodisi iz svojega lastnega nagiba ali pa na predlog zaveznikov. Japonska se že več mesecev pripravlja na posredovanje, ako bi bilo potrebno.

Vojni tajnik Baker je danes zanikal, da bi se bile izkreale na murmanskem obrežju kake ameriške čete. Znano pa je, da se nahajajo mornarji v ruskih vodah, da varujejo ameriške interese.

London, 17. julija. — Gen. Horvat, ki se je pred kratkim proglasil za vladarja Sibirije, je izjavil, da je pripravljen olajšati češko-slovaško pomikanje proti transbajkalski pokrajini po kitajski vzhodni železnici.

Čehi poskušajo priti do Irkutska, da morejo zopet stopiti v zvezo s svojimi sorojaki v zapadni Sibiriji in bodo tudi formalno naprosili Kitajsko, da jim dovoli prost prehod skozi Mandžurijo.

Govori se, da nekateri avstrijsko-ogrski ujetniki v Sibiriji že le pridružiti se Čehom.

Tokio, 17. julija. — Danes je bila posebna seja japonskega kabineta; navzoči so bili vojaški častniki, in časopise polaga na to sejo veliko važnost. Domneva se, da je Japonska prejela kako posebno poročilo iz Združenih držav glede intervencije v Rusiji.

London, 17. julija. — "Daily Mail" v svojem uvodnem članku pod naslovom: "Mož, ki bo rešil Sibirijo", piše, da so vesti, ki pripovedujejo, da je general Horvat, ki je odločen protiboljševski, postavil novo sibirsko vlado, izvanredno velikega pomena. General Horvat je živel v Sibiriji in Mandžuriji 20 let in se mu sme popolnom zaupati.

V Sibiriji ni moža, ki bi bil bolj vreden poveljstva in zavezniškega zaupanja, kot je general Horvat. Sestavil je izborno vlado na podlagi koaliciije, iz katere so izključeni samo boljševiki.

OFICIJELNA POROČILA

Pariz, Francija, 17. julija. — Južno od Marne so šle nemške čete naprej ter naskočile višine severno od St. Agnan. Nadalje proti iztoku so francoske čete kljub silnim naskokom držale svoje postojanke v bližini vasi Nesles. Nemci so tudi vpriporili mogočen napad v smeri proti Mondoisin, na južni strani Marne, vendar pa se jih je poglano nazaj potom mogočnega protinaskoka, vpriporjenega od francoskih čet.

Med Marne in Rheims so se razvili silni boji v Courton gozdu. Iztočno od Rheims so bili nemški krajevni protinapadi brezuspešni, posebno pri Prunay. Zavrnili so je napad v smeri Beaumont in francoske pozicije so ostale intaktno.

Nemško poročilo. Berlin, Nemčija, 17. julija. — Boji so se oživili šele proti večeru. Ujeli smo nekaj jetnikov južno-zapadno od Ypres. Južno in zapadno od Hebuterne je sovražnik obnovil svoje naskoke, a brez uspeha. Krajevni napadi so se izvršili v Savieres okraju ter zapadno od Chateau Thierry. Južno-zapadno od Courtemont smo potisnili svoje črte naprej do Surwelin sektorja. Sovražnik vpriporja silne protinaskoke z velikimi silami proti naši fronti na južnem bregu reke Marne. Njegovi napadi so se izjalovili pred našimi črtami z velikanskimi izgubami za nasprotnike.

Nasze pozicije so ostale nedotaknjene na celi fronti v Champagne.

"GLAS NARODA"

NEOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko. Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada..... \$3.50 Za pol leta za mesto New York... 3.00
Na pol leta..... 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje številke
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St. New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Zlobnost ali neumnost

— 000 —

Avstrijski zunanji minister baron Burian je zopet izpregovoril. Ta njegov govor oziroma poslanica je v vseh oziirih podobna blebetanju njegovih nemških in avstrijskih tovarišev.

Avstrijski in nemški diplomati vedo vse, poznajo vse, edinole resnica in pravica sta jim nekaj neznanega in nepojmljivega.

Baron Burian je najprej pohvalil predsednika Wilsona, češ, da ima mož dobre namene in da se v splošnem strinja z njegovimi naziranj, katera je bil podal 4. julija. V isti sapi pa je izlil vso svojo jezo na ostale zavezniške državnike, češ, da delajo pravični Avstriji strašno krivico, ker se vmešavajo v njene notranje zadeve in jo hočejo razkosati.

V spomenici je navedel tudi staro in obrabljeno bajko, da sta se morali Avstrija in Nemčija braniti proti sovsemu zunanemu sovražniku, ker sta bili napadeni. Ker pa Avstrija resnično hrepeni po miru in ker se zgraža nad sedanjim groznim klanjem, je pripravljena ugoditi zaveznikom v vseh oziirih, samo da jo puste pri miru ter se ne vtikajo v one stvari, katere obstajajo oziroma se vrše v njenem okoliščju.

S tem je rečeno toliko, kot da hoče Avstrija vrniti Srbiji srbsko zemljo, Rumunski rumunsko in Rusiji rusko.

S tem je rečeno, da hoče postati Avstrija zopet taka kot je bila pred letom 1914. Zase ne zahteva nobenih priboritev in nobenih drugih koncesij kot samo to, da bo lahko še naprej vladala mešanici narodov, ki so vsled raznih "zgodovinskih dogodkov in potom zgodovinskega razvoja prišli pod njeno okrilje".

Eden prvih in glavnih pogojev zaveznikov je: — osvobodjenje vseh malih narodov. Osvobodjenje vsakega naroda izpod jarma, glede katerega se izrazi, da noče več živeti pod njim.

Predsednik Wilson, ki je takorekro politični voditelj vseh zavezniških sil, je to jasno povedal skoraj v vsakem svojem govoru. To so povedali tudi drugi zavezniški diplomati in državniki.

Cilji zaveznikov se dajo nakratko pojasniti v enem samem stavku:

— Oni ne bodo prej odnehal, dokler ne bo uničen nemški militarizem in dokler ne bo dobil vsak narod onega, do česar je opravičen po vseh bojnih in človeških postavah.

V Burianovem govoru pa je najbolj značilen sledeči stavek:

— Soglasno z njih (namreč zaveznikov) nepovabljenimi predpisi naj polovica prebivalstva Avstrije pogine v namenu da osreči drugo polovico. Vsled tega je treba nadaljevati to brezmišelnost vojno.

S tem je priznal avstrijski državnik, četudi morda nehoče, velike resnice, namreč, da avstrijski Nemci ne morejo obstajati brez avstrijskih Slovanov.

Kakor hitro bi se avstrijski Slovani oddelili od Avstrije, bi izgubili Nemci svojo možno kravo, izgubili bi vir vsega svojega blagostanja.

Avstrijski Nemci so se povzpeli na račun svojih slovanskih sosedom. Z njihovimi žulji so se redili, na njihov račun so jedli in pili, z njihovim delom in prizadevanjem so se postavljali pred svetom, češ, to smo mi dosegli s svojo lasno močjo.

Avstrijski Nemci nečejo biti brez avstrijskih Slovanov.

To je njihov čisto opravičen strah, toda avstrijski Slovani se ne bodo brigali zanj.

Dovolj so namreč že dali svojemu krvnemu sovražniku in zdaj hočejo poskušati tudi zase kaj doseči.

Pri vsaki priliki so morali priti svoji volji pomagati Nemeem v materialnem in moralnem oziru.

V zahvalo so pa dobivali vespovsod — bree, ponižanja, zapostavljanja in sploh vse, v čemur so Nemci tako nedosegljivi mojštri.

Avstrijskim Slovanom je pa menda čisto vseeno, če morejo Nemci obstajati brez njih ali če jim ni mogoče.

Pomagajo naj si kot si vedo in znajo, to je njihova stvar.

Parasitski narod, to je narod, ki črpa iz drugega svoje sile in se redi na tuje stroške ter se pri tem še ponaša — stem, je boljše, da — propade!

Pa še nekaj drugega je povedal Burian.

Rekel je namreč:

— Kot se je zgodilo v preteklih stoletjih, bodo države in plemena monarhije rešila svoje notranje probleme v soglasju s svojim vladarjem.

Kaj so notranji problemi?

To so zadeve, ki se tičejo notranjega ustroja države, prebivalstva, narodnih aspiracij in sploh vse, kar ni v zvezi z zunanjo politiko.

Burian zatrjuje, da so bili vsi ti problemi še vedno rešeni v splošno zadovoljnost, da je bil vsak spor poravnán ter da je avstrijska vlada, oziroma njen reprezentant cesar dozdaj še vse modro odločil in mirno potom poravnal vsak spor.

Da, — v Avstriji se je vse mirno potom poravnalo in vse v soglasju s — cesarjem.

Ko so Slovani kaj zahtevali od Avstrije, jim je rekla:

— Ne dam nič, bodite mirni, če ne...

Slovani — v strahu pred bajoneti — bi utihnili in zadeva je bila... mirnim potom poravnana!

Ko so slovenski poslanci po septembrskih dogodkih v Ljubljani zahtevali, naj vlada uvede preiskavo ter naj kaznuje nemške oficirje in vojake, je dala vlada zapreti nad trideset Slovencev, in stvar je bila... v soglasju s cesarjem mirnim potom poravnana.

Da se je glede slovenskih šol vse lepo poravnalo, so na vladne stroške zidali po slovenskih obmejnih krajih nemške šole.

Če se je kje začelo kako narodno gibanje, katerega cilj je bil — ne odepčevati od Avstrije — pač pa samo dosega temeljnih pravic, — so v imenu mirne poravnave zaprli voditelje zaradi veleizdaje, ostale pa označili kot srbo ali rusofile.

Na ta način je torej Avstrija mirnim potom reševala svoje notranje probleme.

Rešavala jih je "sporazumno s cesarjem", nikakor pa ne s sporazumom prizadete stranke.

Zaveznikom je to prav dobro znano in so v tem smislu tudi uravnali svoje zahteve.

Zavezniki ne zahtevajo uničenja avstro-ogrske monarhije. — Zahtevajo le vpoštevanje narodnostnih težej in želja.

Ce ima Avstrija čisto vest in če je res pošteno vladala in dobro vladala svojim slovanskim podložnikom, se ji ni treba bati te zavezniške zahteve.

Boji se pa le oni, kateri nima čiste vesti.

In — Avstrija je nima...

Napočil bo čas, in morda je že prav blizu, ko bosta Nemčija in Avstrija prisiljeni pasti na kolena ter do pičice izpolniti vse zavezniške zahteve.

Bliza se čas, ko bodo rekli zmagovalci zaslužnim avstrijskim narodom:

— Zdaj sami odločite, kaj in kje hočete biti!

Tedaj v tistem trenutku se bo izkazalo, kakšna je bila vez, ki je držala Avstrijo skupaj. Ali je bila vez prijateljstva ali protivoli na prisiljena vez.

Tedaj bo lahko dunajska gospoda na prste sešela vse tiste avstrijske Slovence, ki ji bodo hoteli še naprej prostovoljno in vdanost služiti.

— 000 —

Dopisi

Youngstown, Ohio.

Da je bil letosnji 4. julij najslavnejši v zgodovini, to so nam pokazali sprevedi po vseh večjih mestih. Tudi Youngstown ni bil pri zadnjih; spreveda so se vdeležili vsi narodi, med njimi tudi Slovenci, kateri smo se pridružili Hrvatim. Spreved se je pomikal po mestu od 9. uri jutraj do ene popoldne. In vdeležencev je bilo okoli 30.000.

Tukajšnji listi so se prav voljno izrazili glede spreveda, posebno so pohvalili Slovence, katerih je bilo 1/4 celega spreveda. Med številnimi ameriški zastavami je bilo skoro enako število drugih. Hrvati so imeli dva voza lepo okinčana, na enem "Boginja Svobode", drugi pa z napisom "Jugoslavija". Pa tudi vrle Hrvatice so se vdeležile spreveda. Imele so več napisov, med temi je bil najlepši "Hrvaške hčere Katarine Zrinjske, sužnje Avstrije". Povsod so bile pozdravljene.

Po sprevedu smo se zbrali v Hrvaškem Domu, kjer smo se malo okrepili, potem pa odšli v Girard, O., ki je okoli 6 milj oddaljen od Youngstowna, kjer se je razvila zastava društva sv. Antona št. 108 JSKJ. Priti v Girard nam je dalo največje preglevice, ker cestne železnice so bile prapopolnjene, zato so nam dali Hrvati oba voza iz spreveda na razpolago in tako smo se vseno pripeljali na določeno mesto in ob 3. uri se je razvila zastava. Predsednik društva Joe Cekuta je v kratkem govoru predstavil župana mesta Girard, kateri pa je zopet po kratkem govoru predstavil profesorja H. J. Jonesa, ki je v daljšem govoru razjasnil pomen zastave, posebno v sedanjem času. Ne bom razkladal njegovega govora, pač pa rečem, da je bil nad vse hvalevreden, za kar mu je tudi zbrano občinstvo s plaskanjem pokazalo, da se strinja z njim, tako da je moral večkrat prenehati govoriti.

Potem je po pozdravi vse v kratkem govoru bote zastave naš vrli rojak Frank Kramar iz Parrella, Pa., nakar se je začel pomikati spreved po mestu do Slovenskega Doma.

Po sprevedu smo se vsi zbrali v dvorani, kjer so nastopili govorniki. Predsednik se je najprej zahvalil vsem navzočim, ker so se vdeležili spreveda v tako obilem številu, nakar je predstavil brata Franka Kramarja in brata Frances Grezuti iz Monessena, Pa. Potem začne govoriti bote. Njegovega govora ne bom razkladal, rečem samo to, da je Frank Kramar velik naprednjak in velik rodoljub. To vemo že iz mnogih njegovih dopisov, da pa je on tudi izvrsten govornik, tega nismo vedeli do tega dneva; občinstvo mu je skazalo čast z burnim plaskanjem, da je moral večkrat svoj govor prekiniti. Iz več ust sem slišal: "Ta pa zna povedati, takega govornika še nisem slišal." Po govoru je zapelo hrvaško pevsko društvo "Strossmayer" per lepim pesmi, nakar je bilo dosti zabave do 12. uri ponoči.

Tem potom se lepo zahvalim Fr. Kramarju in bratu Frances Grezuti, kakor tudi sestri Angeli, očetu Johnu Grezuti ter Mary Urbančič, ker so od takle daleč prišli ter pripomogli do lepše slavnosti. Zahvaljujem se tudi vsem društvom, članom in rajnikom za darove in vdeležbo. Rečem vam: izkazali ste se nepričakovano in s tem pomogli društvu sv. Antona št. 108 JSKJ. do lepe svote dobička. V enakem slučaju smo vam člani družbe društva sv. Antona vedno na razpolago. Tebi, brat F. Kramar, pa še posebno omenjam, priidi večkrat med tukajšnje Slovence z govori, posebno v teh kritičnih časih.

Tem potom naznanjam vsem članom društva sv. Antona, da se prihodnje seje vsi vdeležijo. Vsak mora dati svoj anatenčni naslov in plačati 25c posebej poleg asessmenta za glasilo.

John Čopić, tajnik.

Duluth, Minn.

Namenil sem se v kratkem opisi slavnosti 142. letnice ameriške neodvisnosti, katero smo obhajali dne 4. julija tudi v našem mestu Duluthu.

Ob 10. uri dopoldne se je pomikala po glavni ulici mesta velikanška parada z godbo na čelu, za godbo so moško korakali vojaki z blestečimi puškami na ramah, za vojaštvom je pa korakala velikanška množica ljudstva raznih narodnosti. Vsak narod je imel zraven ameriške zastave tudi svojo narodno zastavo. Izmed tujcev in paradi je bilo največje število Italijanov in za njimi so šli Grki. Slednji so tudi nosili napis: "65.000 Grkov v ameriški armadi." Res, krasna je bila parada, toda žal mi je bilo, ker ni bilo Slovencev v tej paradi. Vzkrok temu je bilo, da tukaj v velikem Duluthu Slovencev sploh ni. Slovenci v našem mestu živijo v New Duluthu in Gary in so se tam brez dvoma vdeležili parade ter s tem so pokazali naši novi domovini, da tudi mi Slovenci ljubimo našo novo domovino iz dna svojega srca.

Dne 4. julija smo praznovali neodvisnost Združenih držav in tukajšnjega ljudstva. Prišel bo pa čas, ko bomo obhajali neodvisnost vseh narodov, kateri vzdihujejo pod tujim jarmom že stoletja. Za to neodvisnost vseh trepetih narodov se ravno zdaj bojujejo zavezniki in Združene države Amerike. Kadar bomo obhajali to neodvisnost, tisti čas bomo tudi obhajali neodvisnost naših bratov Slovencev onkraj morja, kajti tisti čas bo zasijalo solnce tudi Slovenceem, ki že stoletja umirajo pod habsburškim jarmom.

Torej, dragi mi Slovenci po širni Ameriki, vojna Združenih držav je tudi naša vojna in vsled tega je naša sveta in patrijotična dolžnost, da podpiramo Združene države v sedanjih vojni finančno in duševno. Vsi ne moremo iti na bojno polje v Francijo, kajti podpirati moramo naše družine. Podpiramo pa lahko Združene države s tem, da pridno delamo v rudnikih, tovarnah in kjer se producira ter izdeluje municija za našo državo in zaveznike, nadalje, da kupujemo Liberty bonde, vojno-varovalne znamke in darujemo za Ameriški Rdeči Križ. Zatorej, rojaki, kateri se niste kupili vojnovarovalnih znamk, kupite jih takoj in s tem boste pripomogli Združenim državam do hitrejšega zmage.

Telefon urada: Court 3430

Telefon na domu: Neville 1870 R.

F. A. BOGADEK,

ATTORNEY AT LAW

VRHOVNI ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE

193 Bakewell Building,

Vogel Diamond in Grant Sts.,

Nasproti Court House.

PITTSBURGH, PA.

Pozdravljam vse rojake in rojakinje po širni Ameriki.

Frank Loashin.

Brackenridge, Pa.

Delavske razmere so precej dobre in tudi plača je precej dobra, najnižja je 38c. Dela se noč in dan, ali vseeno sem ne svetujem nobenemu hoditi, ker se tukaj ne more boarda dobiti. Vstanovili smo pečarski klub, ki pa steje samo dva člana. Ako bi bila kakšna stara pečarica, naj se nam javi. Pozdrav celemu zalostnemu pečarskemu stanu. (Kupite novo črnilo, Op. uredu.)

Jos Gasmelej, Box 208.

Naznanila

Iz urada društva "Orel" št. 90 JSKJ. v New Yorku se naznanja vsem članom in članicam omenjenega društva, da se polletne seje radi stroškov ne bo razpisalo. Potom glasila JSKJ. se vabi vse članstvo društva "Orel", da se vdeležite v soboto dne 20. julija ob 8. uri zvečer polletne seje v društveni dvorani. Ker so jako važne reči na dnevnem redu, ste prosti vsi brez izjeme, da se te seje za gotovo vdeležite. Neopravičena odsotnost se kaznuje z \$1. Z bratskim pozdravom

Valentin Orehek, tajnik.

Društvo sv. Jožefa št. 52 JSKJ. v Mineralu, Kansas, je sklenilo, da vsak enakopravni član in članica plača 50c v društveno blagajno. Članice, ki so zavarovane samo za smrtnino, pa nimajo mož pri omenjenem društvu, plačajo 25c; to pa za pokritje društvenih stroškov. Ker društvo nima nobenih drugih dohodkov, je primorano naložiti naklado na člane po 50c vsakih šest mesecev; ta naklada se bo kolektala šele meseca septembra. To sem pa že zategadel naznanil, ker morebiti eden ali drugi lažje plača sedaj kot pa pozneje. Nekateri člani dolgujejo za glasilo že eno leto, zatorej jih prosim, da mi pošljejo, ker društvo je tudi zanje moralo plačati. Obenem prosim cenjene člane, da bolj redno plačujejo svoje asessmente, ker lahko pridem v zadrego. Gl. tajnik mi pošlje račun asessmenta za svoto \$154. jaz pa dobim samo sto dolarjev in petindvajsetega je treba denar poslati na gl. urad. Torej kaj hočem storiti, v žep moram poseči ter doplačati, kolikor manjka; kadar pa ni nič v žepu, nič v blagajni, mi pa ne preostane drugega kakor suspendacija. Zatorej prosim člane, da boste upoštevali to moje naznanilo.

John Kastelic, tajnik.

Javen shod SNZ. v Chicagu

Podružnica SNZ. v Chicagu Ill., priredi v nedeljo 21. julija ob 2. uri popoldne v Hoerberjevi dvorani na Blue Island Ave. in 21. St. javen shod. Že dolgo časa so izražali člani podružnice željo, naj bi se povabili znani slovenski prvoboritelji, da bi poučili tudi rojake v Chicagu o našem narodnem gibanju, razbistrili pojne ter z dokazi podpiri upravičenost in iskrenost našega prizadevanja, na drugi strani pa tudi pokazali napade nasprotikov v pravi luči.

Kot glavni govornik bo nastopil na tem shodu dr. Bogumil Vošnjak, član Jugoslovanskega Odpora v Londonu, govorila pa bodo tudi neumorna delavca na narodnem polju gg. Pavel Schmeller in Anton Gadinja iz Clevelanda. Ti gospodje bodo poleg domačih govornikov razložili namen našega gibanja in cilj našega boja, katerega se vdeležuje celokupen naš narod v domovini.

Vsled tega pozivljamo vse zavedne Slovence in Slovenke, ki žele sodelovati v našem gibanju ter se hočejo točno poučiti o dejanskem položaju našega stališča, da se vdeležijo tega shoda. Vsakdo naj si predloži, da bo nekdo narod v starem kraju tudi od nas zahteval račune, koliko smo storili za pospešitev naše skupne borbe in koliko smo doprinesli za priboritev boljše bodočnosti. Cilj, katerega si je postavil celokupen naš narod, bo dosežen le tedaj, ako se bomo vsi bili zanj ter podpirali prizadevanje naših narodnih voditeljev.

Opozorjam zlasti člane in članice SNZ., da se v polnem številu vdeležijo tega shoda, ki bo nad vse poudčen in koristen za vsakega. Naj ne bo tudi nobenega zavednega Slovenca in Slovenke, ki bi ne prišel na ta shod, kjer bo imel priliko, poučiti se natančno o našem vprašanju in o naših dolžnostih v sedanjem času.

Nas boj je odkrit in pravičen, kar priznavajo vse zavezniške države, obljubljajoč nam svojo pomoč. One odebavajo ta naš boj za osvoboditev in zedinjenje Slovencev, Hrvatov in Srbov, one podarjajo edinstvo Jugoslovancev. Se nikoli pa se niso izrekle, da hočejo podpirati separatistično gibanje in stremenje posameznih delov celote. Pridružite se torej temu gibanju celokupnega naroda v domovini in pretežnega dela v Ameriki.

Z jugoslovanskim pozdravom in na svidenje v nedeljo 21. julija!

Poročevalce.

Nova moč, novo zdravje, nova čista kri, zatri cente.

Ako imate slabe živce, imate bolečine v želodcu in v ledelah, ako ste slabi, izčrpani, ne morete spati, ako se vam zapira, nimate dobrega teka, ako trpite zaradi nebrežave, ako imate bolečine v križu, ako vas pogosto boli glava, ako je vaša kri pokvarjena, nečista, nikar ne trošite denarja za zdravila, katerih ne poznate, temveč pošljite nam v pisnu naslov in mi vam bomo z obratno pošto povsem zastonj in brez vsake obveznosti od vaše strani poslali naše popolno iz čistih, zdravilnih trav sestavljeno prirodno zdravilo

Jugoslovanskim pozdravom in na svidenje v nedeljo 21. julija!

Poročevalce.

Amerikanci v ognju

Amerikanci so potisnili Nemce nazaj južno od Marne. — Vroči boji se nadaljujejo.

Z ameriško armado v Franciji, 17. julija. — Danes je bil v teku izvanredno hud artilerijski ogenj na obeh straneh Marne med Chateau Thierry in Dormans.

Zadnjih 24 ur je črta južno od Marne omahovala sem in tja. Izid celih operacij je še nedoločen.

Vzhodno od Rheimsa drže Amerikanci vse postojanke. Na nekaterih krajih prevladuje tak mir, kakoršen je običajen pred kako ofenzivo, zato se ta smatra za znamenje bližajočih se bojev.

V okolici Vaux, zpadno od Chateau Thierry je položaj normalen. Nemci so po dva dni trajajočih manjših, toda zelo važnih bojih, v katerih so bili poraženi odnehal.

Ameriške črne čete pomagajo zaveznikom držati črto proti peti nemški ofenzivi. Prošili so vrhovno poveljstvo, da se jim dovoli, da prevzamejo del črte, kamor Nemci vprizarjajo svoje napade, dasiravno so držali del francoske črte ne prestanto skozi 3 mesece.

Z ameriško armado ob Marne, 17. julija. — Ko se odpošljita to poročilo, se ni na delu fronte, katero drže ameriške čete nč izpremenilo.

Boji ob Marne se nadaljujejo in ob celi črti so artilerijski boji zelo luti.

Pariz, Francija, 17. julija. — "Ožaljenost, da ob tej priliki ne moremo slediti navodilom naših mojstrov Francozov, toda naša ameriška zastava se je morala umakniti. To je nezno in neobčuden naših vojakov ne more razumeti, zakaj se jih ni vprašalo, da store vse potrebno za zopetno izboljšanje položaja, ki je poniževalen za nas in nesprejemljiv za čast naše dežele. Zato prehajamo k protinapadu."

To povelje je izdal ameriški general, ki poveljuje ameriški armadi ob Marne, v pondeljek popoldne, ko se je Nemeem posrečilo potisniti Amerikance nazaj proti Conde-en-Brie.

Francoski poveljnik je obvestil ameriškega generala, da pričetni nemški uspehi ne bi imeli nikakega vpliva na usodo bitke; da se smatra za pravilno, da so se ameriške čete po hudem boju počasi umaknile in da se ni pričakovalo, da bi takoj vprizorile protinapad. Rekel je, da bi se bil protinapad lahko nekoliko odgodil brez vsake rizike in bi bilo bolje, ako bi se dovolilo Amerikancem eno uro počitka.

Takoj potem, ko je ameriški general objavil omenjeno povelje, so Amerikanci vprizorili protinapad in večina izgubljenega ozemlja je bila zopet pridobljena.

Vrnitev ladij.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. julija. — V dobro poučenih krogih se zagotavlja, da vlada Združenih držav razpravlja o tem, da bi vrnila nazaj nekaj nizozemskih ladij, katere je zaplenila pred nekaterimi meseci. Zatrjuje se, da Zdr. državam ni treba obdržati nizozemskih ladij, ker se jih doma zgradi velika množina.

Enad bi izvedel za moje prijatelje JOŽEFA ZORZUT, podnagač Valentinov, JANEZA KONCUT in JOŽEFA SAMIC, vsi iz V. državana iz Bard pri Gorici na Primorskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njih naslov, naj mi ga naznani, ako pa čitajo ta oglas, naj se mi sami oglasijo. — Michael Žnidaršič, Camp 45, Cheat Bridge, W. Va.

(18-20-7)

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

V POJASNILO.

Dr. J. Grahek nam je poslal sledeče:

Pred par tedni sem pomotoma zavnil izplačilo, katerega je podpisal dr. A. Matigaea v Jolietu, Ill. Zatem sem se v tej zadevi obrnil na dr. E. W. Fiogenbaum, predsednika Medical State Board of Illinois.

Odstavce njegovega pisma, ki mi ga je poslal v odgovor, se glasi:

Dr. A. Matigaea iz Jolietu ima dovoljenje od državnega zdravstvenega urada, da sme zdraviti bolne ljudi brez uporabe zdravil ter brez operacij.

J. Grahek, M. D.

ŽETEV.

Spisal J. Lavrič.

Čez bojno ravan hiti smrt v nerazsežno dalj.

In priprici do prvega junaka: "Kdo dona nate čaka?"

"Otroci in žena."

In priprici

NEW YORK, THURSDAY, JULY 18, 1918. — ČETRTEK, 18. JULIJA, 1918.

SLAVA JUGOSLOVANSKI KATOLIŠKI JEDNOTI!

Kakor skala stojiš danes, velika, močna, nepremagljiva. Podobna si drevesu z mnogobrojnimi vejami, podobna si čistemu viru, podobna si domu, katerega ni mogoče porušiti. Zdiš se nam kot mladenka, vsa sveža, čista in v polni krasi. Zdiš se nam kot mati, radodarna in dobrosrčna mati svojim otrokom.

Nepremagljiva si. — Zakaj onega, kar se je rodilo iz čistega srea, iz vroče in poštene želje, ni mogoče premagati.

Iz malih, malenkostnih pričetkov je vklila veja. Ker je bila šibka in vitka, je vihar ni zlomil. — Vklonil jo je sicer večkrat, da, nešteto krat, pa se je vedno zravnila. In vajena nezgod in viharjev je vzrasla v drevo. Košato drevo, ki širi daleč naokoli svoje veje, v katerega blagodejni senci rad vsakdo počiva.

Truden in mučen in žejen popotnik se potika po pustinji. Utrujenost ga že premaguje, glej ga, opoteka se, padel bo in se zgrudil za vedno. Toda kaj je tam? — Vrelec žive vode? — S težavo se privleče do studenca. — In glej! Požirek vode ga je oživel, dal mu je novih moči in ga okrepil za dolgo potovanje.

Zbrali so se zidarji ter sklenili sezidati dom sebi in svojim potomcem. In ker je bil ta dom namenjen za njih same ter za one, katere ljubijo, je jasno, da so zidali temeljito in vstrajno. Za tujca bi nikdar ne zidali tako. Zidali so zase, in zato je dom tako trden in tako močan ter stoječ na tako trdnem temelju, da ga ni mogoče izpodkopati.

Iz male deklice se razvije mladenka. Dvajsetletna mladenka je najlepši božji stvar. Srce vzdrgeta vsakemu, katerega osreči s svojim pogledom.

Svetu ne kraljujejo niti kralji niti cesarji. Kraljuje mu mati. V besedi mati je izraženo vse, kar premore svet lepega. V besedi mati so izražena vsa plemenita čustva. Nikomur na svetu ni mogoče prekositi materinske požrtvovalnosti, materinske dobrote in dobrosrčnosti.

Jugoslovanska Katoliška Jednota je naša skala. Dokler homo na nji, nas ne more doseči pogubonosno valovje.

Jednota je drevo, v katerega senci se zbiramo utrujeni k počitku, da nabereemo novih sil za novo delo.

Jednota je vrelec, ki nas okrepčuje, ko ginemo utrujeni in potrebni okrepčila.

Jednota je naš prostran dom, v katerem smo vsi bratje z enakimi pravicami in dolžnostmi. Kdorkoli si je še poiskal zavetja pod to streho, je bil ljubeznjivo sprejet in pogoščen. Nikjer se človek ne počuti tako dobro kakor pri svojih, nobena tla niso tako ljuba kakor domača tla, nikjer ni bolj zadovoljen kakor v očetovi hiši.

Jednota je zdaj mladenka v najlepšem cvetu svoje mladosti. Vsak se poželjivo ozira za njo, vsak ji hoče pristrčno stisniti roko, katero tako prijazno nudi drugemu za drugim.

Jednota je naša mati. Dobra, ljubeznjiva in usmiljena mati. In kje bomo iskali tolažbe in pomoči, če je ne bomo pri materi? — Še nikdo ni odšel od dobre matere praznih rok, četudi si je morala izžeti svoje sree in ga napojiti z lastno srčno krvjo.

Vse to nam je Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Zavedajmo se torej njenih dobrot, vpoštevajmo njeno usmiljenje in radodarnost ter proslavimo dostojno dvajsetletnico njenega obstanka.

Dvajset let je primeroma kratko razdobje. Če se pa pomisli dvajset let težkega in naporega dela, dvajset let truda in težav, je to dolga, dolga doba.

Takoj, ko so se začeli naseljevati Slovenci v Ameriko, so živo občutili potrebo podpornih društev. Navezani so bili povečini sami nase in vsled tega zahrepeneli po vezi, ki bi jih tesneje združila.

Če je bilo le par rojakov skupaj, so ustanovili društvo, plačevali svoje mesečne prispevke ter se šta ne morejo dobro uspevati ter da je razen glavne tako zavarovali za slučaj bolezni in nesreče.

Kmalo so se pa prepričali, da posamezna društev, organizirati članstvo, tudi velika potreba, namreč organizirati društva.

S tem zavzame organizacija večji in širši pomen. Člani so neposredno podrejeni društvom, društva pa neposredno podrejena Jednoti.

Vez postane potemtakem torej tesnejša, vzajemno delovanje obširnejše in uspešnejše.

Sodeč po današnjih rezultatih, moramo pripoznati, in mora pripoznati vsakdo, ki ljubi resnico, da je bila J. S. K. Jednota zgrajena na dobrem temelju ter da so konvencije, ki so se vršile od časa do časa, popravile večino nedostatkov, katerih ustanovitelji Jednote bodisi niso vpoštevali, bodisi niso bili pripravljeni nanje.

Glavni namen J. S. K. Jednote je podpirati svoje člane v bolezni ter dedičem — vdovam in sirotam — članov deliti posmrtnino.

To svojo glavno nalogo je Jednota vestno izpolnjevala od prvega pričetka pa do današnjega dne. — Mislamo, da ga ni, ki bi se mogel pritožiti, da ni dobil onega, do česar je bil upravičen. Vse podpore, poškodnine in smrtnine je izplačevala vestno, in kar je glavna stvar — točno ter ob pravem času.

Iz raznih poročil in računov je razvidno, koliko tisočakov je dala na razpolago bolnim in ponesrečenim, in koliko smrtnin je plačala dedičem umrlih.

To so tisočaki in tisočaki, spravljene skupaj z malimi mesečnimi prispevki, katere je vsak z lahko to plačeval, razen če ni bil v hudi stiski in potrebi. Če je bila res huda stiska in potreba, je Jednota zadovoljno nekoliko počakala, česar bi najbrže ne storila nobena tuja organizacija.

Druga naloga J. S. K. Jednote je buditi narodno zavest med svojim članstvom.

To je njeno kulturno delo, in tudi na uspehe, katere je dosegla na tem polju, je lahko ponosna. Brez tako velike organizacije bi se naši ljudje že par let po svojem prihodu v novo domovino izgubili ter vtornili v morju tujine. Veliko jih je, katerim je ravno zavest, da so člani slovenske Jednote, branila odpo vedati se za vselej svojemu narodu.

Tudi njen mladinski oddelek je velikega vzgojevalnega pomena. V Ameriki ponavadi že druge generacije naših ljudi pozabi svoj materini jezik. Če so pa otroci člani slovenske organizacije ter se zavedajo koristi, katero dobivajo od nje, bodo slovenski jezik in slovenske navade ravno tako spoštovali kot pa ameriške navade in ameriški jezik.

Največjega pomena je pa, ker je Jednota naša, ter je ena največjih naših podpornih organizacij. Na svojo lastnino je lahko ponosna. Čim lepša je lastnina, temvečji naj bo ta ponos.

Ob dvajsetletnici naše J. S. K. Jednote, ob dvajsetletnici trudapolnega dela, trpljenja in napore se vsi ustanovitelji, glavni uradniki, društveni uradniki in člani s ponosom oziramo na uspeh, ki je prekosil marsikatero pričakovanje.

To naj bo dan počitka in proslave.

Naslednjega dne pa znova na delo, s povečano silo, s podvojenimi močmi.

Vsak izmed tisočerič članov mora biti delavec, vstrajen in neustrašen delavec za proevit in napredek Jednote.

Temeljita in obilna setev nam bo rodila obilen sad, katerega bomo enkrat vsi deležni!

Kratka zgodovina in dopisi raznih društev J. S. K. J.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA J. S. K. J., ŠTV. 1 V ELY, MINN.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1, v Ely, Minn.

V Združenih državah ameriških je ljudstvo zaposleno manj ali več pri nevarnih delih in je vsled tega zadela marsikatero nesrečo, bodisi bolezen ali je bil pobit v rudnikih. Ljudstvo je izprevidele, da se mora bolne rojake podpirati. Zbrali so se skupaj in ustanovili društvo sv. Cirila in Metoda 15. avgusta 1889 v Ely, Minn. To društvo je napredovalo kot samostojno pet let, in prva pravila, katera je imelo društvo, so bila tiskana v starem kraju v Novem mestu na Dolenjskem, ker takrat še nismo imeli nobene slovenske tiskarne v Združenih državah. Društvene regalije in kape je društvo kupilo na Dunaju. Pri ustanovitvi je društvo štel 125 članov.

Ustanovniki društva in obenem prvi uradniki so bili: Anton Hegler, predsednik, Marko Pluth, podpredsednik, Ignac Taučig, I. tajnik, Ivan Bartol, blagajnik, knjižni odbor: Jožef Agnich, Jožef Smuk, Fr. Arko; bolniški odbor: Ivan Ščerk, Jakob Majerle, Mat. Maleriz, Maršal, Ivan Pakiz.

Pristopila je še mnogo članov k društvu sv. Cirila in Metoda, kateri še sedaj živijo in so bili ustanovniki: Matija Agnič, Štef. Agnič, Ivan Govže, Jožef Skala, Ivan Prešeren, Stefan Banovec, Ivan Butala, Nick Matetič, Jurij Barič, Anton Kočevar, Fr. Lozar. Po preteku 5 let se je ustanovila Kranjsko-Slov. Kat. Jednota. Društvo je pristopilo k tej Jednoti in je imelo štev. 6.

Društvo sv. Cirila in Metoda je ostalo pri tej Jednoti skozi 4 leta. Leta 1898 na konvenciji v Pueblo, Colo. se radi več stvari delegatje niso sporazumeli in ko so ti možje prišli s zborovanja, so sklicali izvanredno sejo ter razložili zadeve. Na konvenciji je društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 in dr. Srea Jezusovega št. 2 ustanovili 18. julija 1898 v Ely, Minn. Jugoslovansko Katoliško Jednoto.

Prvi glavni odbor J. S. K. J. so bili sledeči: predsednik: Joseph Agnič, podpredsednik: Jurij Kotze, I. tajnik: Ivan Govže, II. tajnik: Stefan Banovec, blagajnik: Matija Agnič.

Od začetka, ko je društvo odstopilo od K. S. K. J. je imelo bolj slabe čase: Društvo je imelo več smrtnih slučajev. To je bilo potrebno plačati, a blagajne ni bilo, tako člani društva sv. Cirila in Metoda so se obvezali, da bodo vse plačali. Čezavno so plačevali po 4 dolarje na mesec, se društveniki niso vstrašili tega, pač pa so ostali kot skala trdno skupaj in pomagali bolnim sobratom in sorodnikom umrlih, da so ohranili J. S. K. J. Zatorej je društvo sv. Cirila in Metoda po vsej pravici korenina J. S. K. J. s sedežem v Ely, Minn.

Društveni in Jednotni glasilo je bilo že takrat Glas Naroda, kakor je še sedaj. J. S. K. J. je Mr. Fr. Sakser napravil mnogo uslug. On se je mnogo trudil, da je obstala J. S. K. J. in deloval v Glas Naroda skoro zastoj.

Društvo sv. Cirila in Metoda, korenina Jednote, je še sedaj v dobrem stanu in ima še sedaj mnogo ustanovnikov Jednote pod svojimi okriljem, kateri so vsi zdravi. Društvo šteje danes 150 enakopravnih članov in članice in 75 žensk.

Ker je v današnjih razmerah težko dobiti novih članov, ker ne pridejo več iz starega kraja, si je društvo zopet vsadilo korenino, to je otroški oddelk.

V otroškem oddelku imamo 220 otrok kar dokazuje, da bude dru-

štvo še obstajalo v zanprej, čezavno že obstoji 29 let. Pregovor pravi: Iz malega raste veliko, tako bodo tudi iz otrok postali dobri društveni sobratje.

Odbor za leto 1918 društva sv. Cirila in Metoda št. 1, J. S. K. J. je sledeči:

Predsednik: Jožef Sprajcar, podpredsednik: Fr. Jerič, I. tajnik: Jožef A. Mertel, II. tajnik: Vencel Kukec, tajnik otroškega oddelka: Matevž Zgonec, blagajnik: Fr. Zaverl.

Nadzorni odbor: Math. Mušič, Fr. Pečelj in Maks Levstik. Redar: Ivan Sejma, zastavonoša Jos. M. Mutvich in Stefan Banovec ml. Porotniki: Stefan Banovec, st., Marko Kočevar, Ban George.

Pozdrav vsem čitateljem in članom in članicam J. S. K. J. in vsi naprej za napredek J. S. K. J. vam kliče

Joseph A. Mertel, I. tajnik društva sv. C. in Metoda št. 1. J. S. K. J.

Društvo Sv. Srea Jezusa št. 2, v Ely, Minn.

Ko obhajamo 20-letnico naše slavne J. S. K. Jednote, veže nas dolžnost, da se ozremo v njeno preteklost ter si malo bolj natančno ogledamo nje delovanje in napredek v pretečenih 20. letih.

Ker je pa naše društvo direktno sodelovalo oziroma z društvom sv. Cirila in Metoda skupaj ustanovilo to Jednoto, zato se mi zdi potrebno, da se ob 20-letnici naše slavne J. S. K. Jednote spominjamo tudi ustanoviteljev J. S. K. Jednote.

Društvo Sv. Srea Jezusa št. 2 je bilo ustanovljeno leta 1894. in je pripadalo k Narodnemu Slovenskemu Spolku.

Po dveh letih svojega obstanka se je društvo zaradi nesporazuma med člani razcepilo in z veliko večino članov pristopilo k K. S. K. Jednoti.

Po nekako 2 letih, ko je bila prva konvencija, odkar je naše društvo pristopilo k K. S. K. Jednoti in sicer v Pueblo, Colo. so bili delegati našega društva in tudi več drugih društev prisiljeni zapustiti konvencijo. Na konvenciji so namreč zahtevali nekateri delegati, da se mora naložiti na član v Minnesoti po 25c. več asesmenta kakor na druge člane. To svojo zahtevo so utemeljevali s tem, da so rekli, da so v Minnesoti tako slabe delavske razmere, da je povišanje asesmenta absolutno potrebno. Da, celo nek duhovni vodja se je tako pozabil, da je imenoval naše delo v Minnesoti mesnico.

Ko so se delegati povrnili s konvencije, so poročali svojim članom, kaj mislijo storiti na konvenciji. Ker članom samoposebi umevno, tako početje ni ugajalo, so sklenili odstopiti od K. S. K. Jednote. Ko so sklenili, da odstopijo od K. S. K. Jednote, so se člani našega društva in Cirila in Metoda zedinili in ustanovili svojo Jednoto t. j. J. S. K. Jednoto katere dvajsetletnico obstanka obhajamo letos.

Tako bi bila na kratko povedana zgodovina društva Sv. Srea Jezusa št. 2 in pravi vzrok ustanovitve J. S. K. Jednote. Sedaj je potreba da si nakratko ogledamo novoustanovljeno J. S. K. Jednoto ob času, ko je bila ustanovljena in v kakšnem stanju se nahaja sedaj po 20. letih svojega obstanka. J. S. K. Jednota je štela ob času, ko je bila ustanovljena, okoli 500 članov.

Blagajna J. S. K. Jednote je bil zadnji asesment članov, pri tem pa je po kratki dobi svojega ob-

stanka imela izplačati 7 posmrtnin.

Smrtnina je bila takrat \$800, bolniška podpora \$20. Asesment na člana pa zaradi zgoraj imenovanih razmer do \$3.

J. S. K. Jednota pa vsled visokega asesmenta ni imela nikakih situosti pri svojih članih; kajti člani so radovoljno plačevali asesment, ker uverjeni so bili, da v slogi je napredek zasiguran; akoravno mora prestat velike težkoče.

Po kratki dobi so se pridružila še društva iz sosednjih mest, in tako je rastle J. S. K. Jednota v članih kakor tudi v blagajni, tako da danes šteje skoro 7000 članov in ima čez \$250.000 premoženja, dasiravno plačuje \$30 bolniške podpore in od \$250 do \$1500 smrtnine.

S ponosom se oziramo na napredek naše slavne J. S. K. Jednote, ter ji želimo, da bi v bodoče še bolj napredovala, naj si boče gle-

VSI ANOVITELJI J. S. K. JEDNOTE

Med ustanovitelji Jugoslovanske Katoliške Jednote se mora v prvi vrsti omeniti sledeče rojake:

G. JOHN GOUZE, sedanjí predsednik nadzornega odbora Jednote, ki opravlja ta urad Jednote 19 let, ter lastuje svojo trgovino na Ely.

G. JOŽEF AGNICH, kateri je bil prvi predsednik Jednote in ki še sedaj stanuje na Ely.

G. ŠTEFAN BANOVEC, kateri je bil par let pomožni tajnik Jednote, in ki je še sedaj aktiven in vreden član Jednote.

G. JOŽEF SKALA, eden izmed najstarejših trgovcev na Ely, ki še sedaj uspešno vodi svojo trgovino.

G. GEORGE KOTZE, ki je bil prvi podpredsednik Jednote in je sedaj član društva na Eveleth, Minn., ter lastnik lepe trgovine.

G. JOŽEF MANTEL, ki je bil večkrat uradnik pri društvu in delegat na zborovanjih Jednote, in ima sedaj dobro idočo trgovino z železnino na Ely.

G. ŠTEFAN AGNICH je bil prvi blagajnik Jednote in še sedaj uspešno deluje na društvenem polju in v svoji trgovini.

G. JOHN PRESHEREN, ki še vedno z mladeniško navdušenostjo deluje za razvoj Jednote ter živi na Ely, Minn.

G. FRANK SAKSER, lastnik "Glas Naroda", ki je tudi veliko pripomogel k razvitku Jednote.

Nadalje so sledeči rojaki: Jožef Smuk, John Kapsch, John Prijatelj, John Lovshin, John Globokar, John Pakiz, John Bartol in John Rauch. Vsi imenovani so bili aktivni ustanovitelji in jim gredo tudi zasluge za njih uspehe.

Izmed ustanoviteljev Jednote so umrli sledeči rojaki: JOHN HABJAN, večletni predsednik Jednote.

JOŽEF PEZDERTZ, večletni predsednik Jednote.

GEORGE STEPAN, eden izmed prvih nadzornikov Jednote.

MATIJA AGNICH, prvi blagajnik Jednote.

Blag jim spomin!

Anton Poljanec, tajnik.

Društvo Sv. Barbare št. 3, v La Salle Ill.

Društvo sv. Barbare št. 3 J. S. K. J. je bilo ustanovljeno 18. avgusta 1898. Ob ustanovitvi je imelo društvo 13 članov. Ustanovniki so bili sledeči: Mat. Komp, predsednik, Daniel Badovina, tajnik, Anton Dežman, blagajnik, Mat. Hribnik, zastopnik.

Društvo si je izvolilo za svojega zaščitnika sv. Barbare, ker je bila večina članov premogarjev, kojim je varuhinja sv. Barbara. V pri-

četku je šlo društvu in Jednoti jako trdo, ker je bilo prvo leto jako veliko smrtnih slučajev v primeri s številom jednotlivih članov. Asesmenti so bili veliki nekoliko mesecev, večji kot danes, ali kljub zelo slabim časom smo vstrajali.

Prvi član društva, Mihael Hribnik, je umrl že 3 mesece po ustanovitvi društva in Jednote. Jednota je izplačala smrtnino za vsakega umrlega člana (ico), kakor tudi bolniško podporo točno razen za enega, zaradi ovir v vojnem času, kojega sorodniki niso mogli živeti v stari domovini. Koliko solz je obrisala s tem Jednota za mučenim vdovam in otrokom! Čast in slava ustanovnikom naše J. S. K. J.

Danes šteje naše društvo 113 članov in članice, in nekaj jih je v otroškem oddelku. Nazadovani smo, napredovali pa tudi ne veliko zadnjih 10 let; vendar pa stojimo trdno kljub vsem hudim zapre-

kam. Društvo je imelo hudo preizkušnjo takoj po ustanovitvi, zadnja pa po zadnji konvenciji Jednote. Rezultat je bil najboljši za staro društvo, ker sedaj vlada mir in sporazum med člani, kakor že leta prej ne.

Za prvo slov. cerkev sv. Roka v La Salle, Ill. je društvo kupilo lep kip sv. Barbare in orglje, za sedajno novo krasno cerkev, ki bude blagoslovljena v kratkem, je pa društvo kupilo krasno okno za \$135.00. To je dokaz, da članstvo društva preveča kat. verski duh. Na tej podlagi je bilo tudi ustanovljeno z Jednoto vred.

Naša slavna J. S. K. J. je kmalu po ustanovitvi imela finančno krizo, prestala jo je pa imenito. Sedaj ob 20-letnici njenega obstanka ima Jednota pa moralno zavest, katero upamo in smo prepričani da bo tudi zanprej častno obdržala. Njeno najkrajše ime izmed vseh slov. jednot in zvez, bo čast in ponos vseh jed. članov (ic), kajti čas je prišel, v katerem se več ne sramoti vere v vsemožnega Boga. Največji mož sedanjega časa, mož stodeset milijonske republike W. Vilson, kongres in senat, do delaveč vse priznava javno Boga, kakor tudi v armadi od generala do prostaka. Torej cenjeno članstvo, naprej za naša prava načela! Namisljene sramote zaradi verskega prepričanja ni več. Delujmo složno roko v roki gnotno in duševno za proevit in napredek naše dične J. S. K. J. ter ji zakličemo ob priliki 20-letnice njenega obstanka: Vivat crescat et florat!

Najpristnejši pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J. Nazdar! Bog vas živi!

Jožef Brgač, predsednik, Joseph Špelič, tajnik, Mat. Komp, blagajnik.

v zadnjem desetletju preteklega stoletja vidno množilo, so si postavili Hrvati svoj lastni božji hram. Ravno v tem času se je ustanovila Jugo-Slovanska Katoliška Jednota, in Slovenci so uvideli potrebo še enega društva. Zato so si ustanovili sedanje društvo sv. Cirila in Metoda ter se priključili k J. S. K. Jednoti. Leta 1898. so bili izvoljeni prvi uradni društva: Ivan Stajer, predsednik, Matt. Zunich, podpredsednik, Ant. Grzin, I. tajnik, Matt. Kobe, II. tajnik, Mihael Sunich, blagajnik. Prvi odborniki so bili sledeči: Jacob Sprajcar, John Jerman, Peter Mavrin, Stefan Lakner, John Zunich, John Sprajcar, Ivan R. Stukelj in John Križan.

Omenjeni prvi uradniki društva in ustanovitelji so se trudili in agitirali za društvo, zakar jim izrekam v imenu društva presrečno zahvalo.

Svesti si koristi, dohajajoče jim od društva in J. S. K. Jednote, so pristopali rojaki v obitem številu, tako da je doseglo društvo lepo število 243 članov in 119 članice. Nastala je doba, ko smo Calumet-čani lahko z ponosom rekli, da imamo največje društvo v celi Jednoti.

Tako smo živeli mirno in zadovoljno in blagoslov božji je bil med nami. Dasi smo večinoma trdno delali, se je kazal povsod napredek.

Toda prišlo je drugače. Začeli so se zbirati temni oblaki tudi nad nami. Prva nesreča je bila dne 8. dec. 1902, ko se je nam vnela okoli enajst ure dopoldne, tačas šalezna cerkev. Zgorela je do tal z vso notranjščino in to tako naglo, da si tačas ni naš župnik Rev. Marko Pakiz še najuotrebneje oblike mogel rešiti. Nadalje so pričeli prihajati med nas tudi razni agitatorji delavskih unij in posledice so bile: preprič, stavka, in sovražstvo med narodom. Pri društvu sv. Cirila in Metoda sta nastali dve stranki, kar je povzročilo padec števila članstva na 162 članov in 82 članice, da je društvo še na precej dobri podlagi. Zanesla je bila stavka kal zla, ki je zatrla ono srečno dobo, v kateri smo nekoč živeli.

Kolikor mi je znano, sta prišla v te kraje prva dva Slovenci Jožef Vertin in Peter Ruppe okoli leta 1867. Naselila sta se v bližnjem mestu Hancock kot trgovca, toda oni čas je bil Calumet skoro brez pomena. Bila je mala naselbina in takorekoč le postaja prometa med Hancockom in Kewanaw Co. naselbinami, ki so bile eno dobo v evetu bakrenega rudarstva.

Ko sta pa leta 1869 začeli odkrivati Calumet in Hecla družbi bogate bakrene rudnike, začela je tudi naselbina hitro rasti. Polagoma se je naselilo več Slovencev in leta 1882 je obiskal Calumet slovenski duhovnik Rev. John Čebal. Leta 1889 je pa prišel kot stalni dušni pastir za Slovence in Hrvate Rev. Joseph Zalokar, ki je tudi ustanovil župnijo. Společka so hodili Slovenci z Irči in Nemci v cerkev Presv. Srea na Heeli. Ravno ob tem času se je ustanovilo tukaj tudi prvo slovensko pokopno društvo sv. Jožefa št. 1, spada joče k Slovenski Hrvatski Zvezi. V omenjeno društvo sv. Jožefa so spadali večinoma vsi tu stanujoči Slovenci in Hrvati, in leta 1889 so si postavili prvo ločeno cerkev. Ker je pa naselbina rastle, so si ustanovili še društvo sv. Petra, ki sedaj spada k K. S. K. J. in tudi Hrvati so si ustanovili svoje društvo sv. Janeza Krstnika.

Ker se je število občanov

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 9, v Calumet, Mich.

Getovo bo zanimalo vsakega bralca izvedeti kaj iz kraja, kjer je tekla žibel prvega slovenskega društva v Ameriki. Ker društvo sv. Cirila in Metoda št. 9 obhaja jubilej ravno ono leto, kakor naša slavna J. S. K. Jednota, namenil sem se opisati naš kraj.

Kolikor mi je znano, sta prišla v te kraje prva dva Slovenci Jožef Vertin in Peter Ruppe okoli leta 1867. Naselila sta se v bližnjem mestu Hancock kot trgovca, toda oni čas je bil Calumet skoro brez pomena. Bila je mala naselbina in takorekoč le postaja prometa med Hancockom in Kewanaw Co. naselbinami, ki so bile eno dobo v evetu bakrenega rudarstva.

Ko sta pa leta 1869 začeli odkrivati Calumet in Hecla družbi bogate bakrene rudnike, začela je tudi naselbina hitro rasti. Polagoma se je naselilo več Slovencev in leta 1882 je obiskal Calumet slovenski duhovnik Rev. John Čebal. Leta 1889 je pa prišel kot stalni dušni pastir za Slovence in Hrvate Rev. Joseph Zalokar, ki je tudi ustanovil župnijo. Společka so hodili Slovenci z Irči in Nemci v cerkev Presv. Srea na Heeli. Ravno ob tem času se je ustanovilo tukaj tudi prvo slovensko pokopno društvo sv. Jožefa št. 1, spada joče k Slovenski Hrvatski Zvezi. V omenjeno društvo sv. Jožefa so spadali večinoma vsi tu stanujoči Slovenci in Hrvati, in leta 1889 so si postavili prvo ločeno cerkev. Ker je pa naselbina rastle, so si ustanovili še društvo sv. Petra, ki sedaj spada k K. S. K. J. in tudi Hrvati so si ustanovili svoje društvo sv. Janeza Krstnika.

Ker se je število občanov

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 9, v Calumet, Mich.

Getovo bo zanimalo vsakega bralca izvedeti kaj iz kraja, kjer je tekla žibel prvega slovenskega društva v Ameriki. Ker društvo sv. Cirila in Metoda št. 9 obhaja jubilej ravno ono leto, kakor naša slavna J. S. K. Jednota, namenil sem se opisati naš kraj.

Kolikor mi je znano, sta prišla v te kraje prva dva Slovenci Jožef Vertin in Peter Ruppe okoli leta 1867. Naselila sta se v bližnjem mestu Hancock kot trgovca, toda oni čas je bil Calumet skoro brez pomena. Bila je mala naselbina in takorekoč le postaja prometa med Hancockom in Kewanaw Co. naselbinami, ki so bile eno dobo v evetu bakrenega rudarstva.

Ko sta pa leta 1869 začeli odkrivati Calumet in Hecla družbi bogate bakrene rudnike, začela je tudi naselbina hitro rasti. Polagoma se je naselilo več Slovencev in leta 1882 je obiskal Calumet slovenski duhovnik Rev. John Čebal. Leta 1889 je pa prišel kot stalni dušni pastir za Slovence in Hrvate Rev. Joseph Zalokar, ki je tudi ustanovil župnijo. Společka so hodili Slovenci z Irči in Nemci v cerkev Presv. Srea na Heeli. Ravno ob tem času se je ustanovilo tukaj tudi prvo slovensko pokopno društvo sv. Jožefa št. 1, spada joče k Slovenski Hrvatski Zvezi. V omenjeno društvo sv. Jožefa so spadali večinoma vsi tu stanujoči Slovenci in Hrvati, in leta 1889 so si postavili prvo ločeno cerkev. Ker je pa naselbina rastle, so si ustanovili še društvo sv. Petra, ki sedaj spada k K. S. K. J. in tudi Hrvati so si ustanovili svoje društvo sv. Janeza Krstnika.

Ker se je število občanov

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 9, v Calumet, Mich.

Delegati prve konvencije Jugoslovanske Katoliške Jednote v Ely, Minn.

SLAVA J. S. K. J.

Danes bi vam rad povedal
O Jednoti naši zlatni,
O dobroti naši največji
In vodnici naši slavni.
Več bi lahko še napisal
A prostora mi zmanjkuje,
in ker vem, da uredništvo
samo faktor potrebuje.
A nakratko naj velja:
kaj je z našim Svetim Rokom
petinpedeset številka
v Fayette kontri Lemont, Pa.
Je Jednota nam plačala
celih osem osmrtnin:
vse resnično smo sprejeli
v kratkem času za spomin.
Sester samih za smrtnino,
imamo dozdaj trinajst
moških šestdeset in štiri,
dece štirideset petnaest.
Enkrat je le čas napočil,
da se javno jo časti,
vse sestre, vsi sobrat
skupaj od vseh strani.
Torej vsi kot en k proslavi
prepomembne slavnosti,
vsi na plan, kar v našem varstvu
brez skrbi lepo živa.
Le veselo ji zapojmo
vsi navdušen slavošev,
da se bo povsod slišal
in povsod dobil odmev.
Enkrat naj bo čas veselja,
pozabimo vse skrbi,
Klie: Jednota, žvi, vstrajaj!
od povsod naj zadoni.
Tebe naj Mogočni čuva
še veliko vrsto let.
Ti ostala boš med nami,
dokler bo slovenski svet.

Josip Krumar,
tajnik dr. št. 55, Lemont, Pa.

OB DVAJSETLETNICI.

Svetla zarija zasvetila
in nastal je beli dan.
V novi zemlji sreče poln
vsak slovenski je zemljan.

Danes naj bo dan veselja
vse naj zbere se povsod
kar je v zemlji tej slovanstva:
Slave sini, Slave rod.

Dvajset let odšlo je v večnost
izza prepomembnih dni
ko so vrli borec naši
stvorili, kar zdaj živi.

Res, težak je bil začetek
truda poln in potu: —
na Jednoto kot je danes,
lahko zremo brez sramu.

Naš ponos je naša mati
članstvo je njen zvest otrok
Delo njeno pretežno
naj pa blagoslovi Bog!

Ljubimo jo vsi kot mater!
Dolžni smo storiti to.
Na vzajemno delovanje
siplji blaženost nebo!

In ljubezen naša čista
kot dragulj naj vedno bo,
naše misli vse poštene,
čiste, kakor je zlato.

Ti Jednota, širi krila
še nadaljnjih dvajset let,
ščiti žujimi rod naš borni,
da vsaj enkrat bo otet!
Ivan Varoga, nadzornik J. S. K. J.

RAZSTRELBA V PRIMERO, COLORADO, V LETU 1910.

Piše Matija Pogorelec.

Iz urada JSKJ. na Ely, Minn.
so me naprosili, naj nekoliko opi-
šem strašno katastrofo, ki se je
pripetila leta 1910 v Primero
Colo.

Dne 30. januarja leta 1910 sem
slučajno obiskal naselbino v Pri-
mero, Colo. Povsod sem videl
zdrave in vesele ljudi in ono ne-
deljo sem s slovenskimi rojaki
prav dobro zabaval. 31. januarja
sem se odpravil po opravkih iz
naselbine. Ko sem se nahajal par
milj vstran iz Primero na nekem
mestu, je dvakrat zamolko zagr-
melo iz zemlja se je stresla.

Pozneje sem izvedel, kakšne
strašne posledice je imel ta polk.
Do sto ljudi je bilo mrtvih in med
njimi trideset Slovencev ter par
drušev Slovanov. Isti dan sem
odšel malo nižje v Trinidad, kjer
je središče premogarskih nasel-
bin. Trinidad je sploh zbirališče
vseh okoličanov v veselih in za-
lostnih časih.

Pozvedel bi bil rad zaradi po-
greba, ker kakih sedemnajst ro-
jakov je bilo že dospelo v Trini-
dad, in kot sem slišal, je bil med
njimi tudi eden član JSKJ. Ta-
krat pa niso vladale tam take
razmere kot vladajo danes. Ko
sem vprašal zaradi pogreba, so
me skoraj zapodili, ker je imel
en pogrebniš vse mrtvece. Surovo

so mi povedali, da bodo Slovence
sproti zakopavali, kakor jih bo
do pripeljali.

Jaz sem jim pa ravno tako od-
ločno rekel:

— Četudi hočete vse, vem pa
da bo moj sobrat pri JSKJ. ta-
ko pokopan kakor hočem jaz.

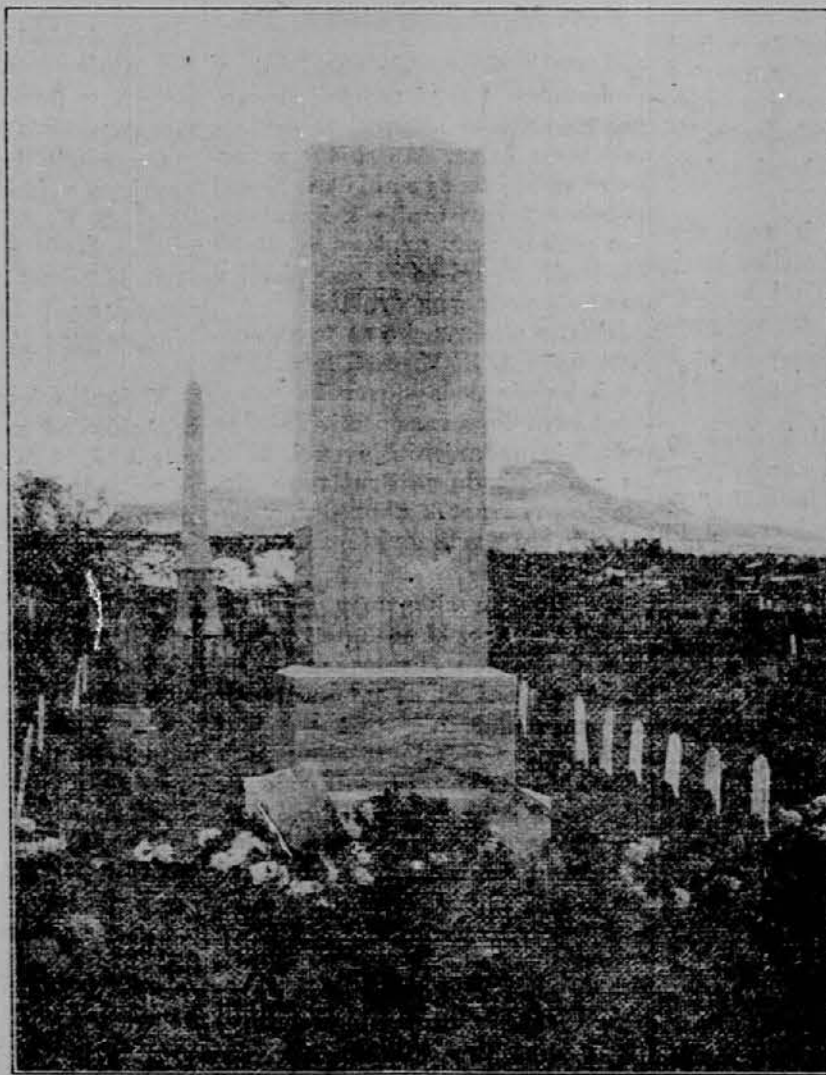
S tem namenom sem odšel zo-
pet v Primero; to mesto je odda-
ljeno približno šestnajst milj od
Trinidad. Tam gori me je spre-
jel na postaji kompanijski straž-
nik ter me vprašal, kaj delam
tukaj. Pripomniti moram, da te-
daj razen delavcev ni sme nihče
v naselbino. (Bali so se namreč
da bi ljudje kaj koristnega ne iz-
vedeli.) Povedal sem, da prina-
šam nekemu rojaku poročilo, da
mu je brat v bolnišnici. To je za-
dostovalo, nakar so me stražniki
spremili do neke slovenske hiše.

Rojakom sem potem v sloven-
skem jeziku povedal, kaj namer-
avam v Trinidad, namreč vse
žrtve skupaj pokopati. Tedaj pa
se oglasi eden med njimi:

— Saj sem vendar jaz tajnik

— No, potem je pa še boljše, —
sem odvrnil, — Pojdi tja in se po-
govori in zahtevaj člane svojega
društva, da jih bo društvo pokopalo.

Tako se je tudi zgodilo. Naj-
pref smo jih pokopali sedem-

SPOMENIK ŽRTVAM.

najst. Bili so člani raznih društev
in med njimi tudi član JSKJ.
katerega ime sem pa v naglici
pozabil. Jaz sem vstrajal na sta-
lišen, da bi se vršil skupen po-
greb, docim so bili nekateri mne-
nja, da bi vsako društvo posebej
pokopalo svoje mrličce. Slednjič
so me vseeno ubogali ter se po-
korili mojemu nasvetu.

3. februarja smo torej izročili
materi zemlji 17 rojakov. — Jaz
sem preskrbel vse, kar sem mogel
da je bil ta pogreb kolikor mogo-
če veličasten. S tem smo poka-
zali tujerodcem, da ljubimo svo-
je rojake in da jih ne pustimo za-
kopavati kakor živino.

Takoj zatem sem telefoniral v
Pueblo Rev. Cirilu Zupanu, ki je
obvestil tudi druge rojake. Iz de-
vetdesetmilj oddaljenega mesta
Puebla se je vdeležilo veliko ro-
jakov tega žalostnega izprevida.
Telefoniral sem tudi na druge
strani, tako da je bila vdeležba
pri pogrebu precejšnja.

Konzulat je poslal kot svojega
zastopnika dr. Goričarja, ki je
tudi govoril na grobu.

Imel sem, mnogo truda in o-
pravka, da sem dopovedal dru-
štvenikom, da je naša dolžnost
postaviti spomenik nesrečnim žr-
tvam. Tudi sam sem nekoliko pri-

speval, tako, da se je nabralo o-
krog 1.500 dolarjev.

31. januarja 1911, torej ravno
ob obletnici, smo odkrili ta spo-
menik. Poleg spomenika so bili
znaki številnih Jednot in Zvez.
Te slavnosti se je vdeležilo zopet
mного rojakov iz Pueble, Sloven-
ska godba, pevsko društvo Pre-
šeren itd.

O tem bi se dalo še mnogo pi-
sati, toda mislim, da je to zado-
stovalo. —

Zadnje leto je bila zopet raz-
strelba v Hastings, Colo. Do šti-
rideset naših rojakov počiva ob
onih v Primero, Colo. Tudi pri tej
razstrelbi se je smrtno ponesre-
čil nek član JSKJ. Na dan po-
greba sem bil tudi tam. V svojem
govoru, ki sem ga imel na grobu,
sem omenil po statističnih podat-
kih, da so v dvajsetih letih, od-
kar obiskujem to okolico, zakopa-
li na trinidadskem pokopališču že
nad 500 naših mladih rojakov...

Večinoma vsi so se ponesrečili
v premogokopih. Hvala Bogu, da
je vlada posegla vmes ter začela
malo natančneje kontrolirati o-
bratovanje. S tem je preprečenih
oziroma odstranjenih veliko ne-
sreč. —

Delavci so že vseh toliko dose-
gli, da se smejo ponekod zbirati
k raznim pomenkom ter ukrepati
o izboljšanju svojega položaja.

ČLANI JUGOSLOV. KATOLIŠKE JEDNOTE V VOJAŠKI SLUŽBI AMERIKE

Sledeči člani-vojaki so poročani v gl. urad JSKJ. do 30. junija 1915:

Od društva štev. 1 JOSIP PREŠEREN, cert. št. 16949.
Od društva štev. 2 JOHN MERHAR, cert. št. 17683.
Od društva štev. 2 JOHN KRŽE, cert. št. 15072.
Od društva štev. 2 PAUL KRŽE, cert. št. 7340.
Od društva štev. 3 JOHN JERIC, cert. št. 18475.
Od društva štev. 3 JOSEPH JENKO, cert. št. 15280.
Od društva štev. 5 MIKE MUSIČ, cert. št. 14618.
Od društva štev. 5 ANTON STEFANICH, cert. št. 14619.
Od društva štev. 5 MATT NEMANICH, cert. št. 16214.
Od društva štev. 5 ANTON GORNIK, cert. št. 15268.
Od društva štev. 9 JOS. BUTALA, cert. št. 13533.
Od društva štev. 9 JOHN STARIHA, cert. št. 16590.
Od društva štev. 9 JOSIP ŠPEHAR, cert. št. 18582.
Od društva štev. 9 JOSIP FINK, cert. št. 18125.
Od društva štev. 9 PETER MIHELČIČ, cert. št. 19209.
Od društva štev. 9 JOHN PLAUTZ, cert. št. 16267.
Od društva štev. 12 JOHN ULE, cert. št. 3274.
Od društva štev. 12 FERD. VOLK, cert. št. 15506.
Od društva štev. 13 MARTIN ŽABKAR, cert. št. 17504.
Od društva štev. 16 EDWARD GABRENJA, cert. št. 19029.
Od društva štev. 16 MIKE NEMANICH, cert. št. 18850.

Od društva štev. 16 JOSIP SUSTARSIČ, cert. št. 6753.
Od društva štev. 16 FRANK GABRENJA, cert. št. 19030.
Od društva štev. 16 WM. BLESKOVICH, cert. št. 13525.
Od društva štev. 18 LUKA FERN, cert. št. 4527.
Od društva štev. 19 JOSIP SKOPIN, cert. št. 18139.
Od društva štev. 20 JOHN PLEVEL, cert. št. 16748.
Od društva štev. 25 JOHN VRHOVNIK, cert. št. 12925.
Od društva štev. 27 JOHN HOČEVAR, cert. št. 15620.
Od društva štev. 30 FRANK LANI, cert. št. 13072.
Od društva štev. 30 PETER SAJEVEC, cert. št. 14167.
Od društva štev. 31 LOUIS HROVAT, cert. št. 12468.
Od društva štev. 32 JOHN IVANČIČ, cert. št. 15985.
Od društva štev. 32 JOHN ŠVIGELJ, cert. št. 15882.
Od društva štev. 36 LOUIS STRMEC, cert. št. 3697.
Od društva štev. 36 JOSIP BREZOVEC, cert. št. 3444.
Od društva štev. 36 JACOB DOLENC, cert. št. 6001.
Od društva štev. 37 ANDREJ BARON, cert. št. 18147.
Od društva štev. 37 LÖVRENC MASLE, cert. št. 11875.
Od društva štev. 37 ANTON ŠEGA, cert. št. 7361.
Od društva štev. 39 GEORGE TOMIČ, cert. št. 18730.
Od društva štev. 42 JOSIP GERM, cert. št. 13992.
Od društva štev. 47 JOSIP BORTNER, cert. št. 15184.
Od društva štev. 47 PRIMOŽ PAPEŽ, cert. št. 3990.

Od društva štev. 47 ANTON SKRAJNAR, cert. št. 11280.
Od društva štev. 71 VINCENC KRESAL, cert. št. 16447.
Od društva štev. 72 FRANK KOČEVAR, cert. št. 18905.
Od društva štev. 81 ANTON VERBIČ, cert. št. 14904.
Od društva štev. 85 ANTON CEBIN, cert. št. 12408.
Od društva štev. 89 JOSIP PEČNIK, cert. št. 16998.
Od društva štev. 89 LOUIS PALČIČ, cert. št. 17325.
Od društva štev. 89 FRANK STIBIL, cert. št. 12592.
Od društva štev. 89 JOHN SEVER, cert. št. 17520.
Od društva štev. 94 JOS. POLANŠEK, cert. št. 16346.
Od društva štev. 94 FRANK NAGODE, cert. št. 16342.
Od društva štev. 110 NICK BERGAN, cert. št. 16058.
Od društva štev. 111 JOSIP EVANSEK, cert. št. 15644.
Od društva štev. 114 PAUL JADLOVSKY, cert. št. 17489.
Od društva štev. 114 JOHN G. KOTCHEVAR, cert. št. 16539.
Od društva štev. 114 JOSIP MARKOVICH, cert. št. 17543.
Od društva štev. 114 MATT SPREITZER, cert. št. 18173.
Od društva štev. 114 JOHN SCHWEIGER, cert. št. 18921.
Od društva štev. 114 JOHN ADLESICH, cert. št. 16105.
Od društva štev. 114 MATT SMREKAR, cert. št. 16119.
Od društva štev. 114 PETER POPOVIČ, cert. št. 16410.
Od društva štev. 121 JACOB PENKO, cert. št. 13164.
Od društva štev. 121 DOMINIK URBAN, cert. št. 18638.

DRUŠTVO SV. SRCA JEZUSOVEGA J. S. K. J. ŠTV. 2 V ELY, MINN.

KRATKA ZGODOVINA IN DOPISI DRUŠTEV J. S. K. J.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

sloge med nami. Upam, da kaj kmalu mine vojna ter nastane zopet trajen in uspešen mir med narodi.

Mi dragi rojaki si pa podajmo roke v spravo in podajmo se skupno in pametno na delo, kajti v slogi je moč in kjer se rabi moč, je umevno, da je tam tudi napredek in sreča za vse.

Sedanji odbor društva je sledeči: predsednik: Frank Sedlar, podpredsednik: Josip Plautz, Jr., tajnik: John D. Zurich, zapisnikar: Joseph Koss, blagajnik: Joseph S. Stukel, Odborniki za eno leto so: John Ilenich, John Gosenca, John Startz, Odborniki za dve leti: Peter Mihelich, Martin Straus, Jacob Kavčich, Maršal in poslanec: Jacob Banovich.

Dragi rojaki! V kratkih potezih sem vam tu narišal začetek, napredek in delovanje društva sv. Cirila in Metoda št. 9, J. S. K. J. Jednote. Jaz nočem društva hvaliti, delo se samo hvali, pač pa izražam v imenu društva iskreno zadovoljnost, da smo doživeli 20. letnico slavne J. S. K. J. Jednote, ter ji želimo, da bi še za naprej kot doslej delovala v naš in naših sobratov prid ter ji iskreno kličemo: Še mnoga leta! Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J. Jednote.

John D. Zurich, tajnik.

Društvo Sv. Jožefa št. 12, v Pittsburghu, Pa.

Društvo je bilo ustanovljeno 1. 1897, ter je tedaj pripadalo K. S. K. J. Ustanovitelj mu je bil pokojni narodnjak Joseph Gorišek, vsled česar si je postavil trajni spomin med tukaj živječimi rojaki. — Ustanovnih članov je bilo 15, od katerih pa ni nobenega več pri društvu, kajti večina teh je pomrla, ali so pa prestopili k drugim društvom.

Kakor že rečeno, je društvo prvotno spadalo pod K. S. K. J. Naj še omenim, da so na neki konvenciji zastopnika, pokojnega Jožefa Goriška, postavili pod kap, ter ni smel prisostovati sejam. — Temu postopanju je dalo povod, da je društvo odstopilo od K. S. K. J. ter si izposlovalo svoj lasten charter, katerega društvo še danes hrani. Društvo si je nabavilo charter dne 6. sept. leta 1900 za Pittsburgh in okolice. — Zatem je imelo društvo bolj trnjevo pot, kajti kmalu je imelo par smrtnih slučajev, kar je bilo za samostojno društvo zelo hud udarec.

Do leta 1903. je društvo poslovalo pod svojim lastnim charterjem ter plačevalo članom \$100.00 usmrtnine in po \$30 za soproge članov. Radi velikih izdatkov je jela blagajna zelo hirati, in članstvo je bilo prisiljeno poseči bolj globoko v žep. Na podlagi tega je članstvo sprevidelo, da je neobhodno potrebno pridružiti se kakšni večji organizaciji. Tako se je društvo podalo pod okrilje J. S. K. J., katera je takrat dala boljše ugodnosti, kot kaka druga organizacija. — Od tedaj je jelo društvo zelo napredovati, ter doseglo čez 200 članov v prav kratkem času. Imelo je zelo navdušene organizatorje v društvenem uradu, katerim je bil edino le napredek pri sreči.

Največ so dosegli v povzdigo društva pokojni J. Gorišek, pokojni Ferdinand Volk, Josef Musko in še par drugih.

Po dobi nekako enega leta je odstopila skoro polovica članstva od društva radi oddaljenosti in

gotovih zasebnih ciljev. Ustanovili so novo društvo pod imenom "Sv. Alojzija" št. 31 J. S. K. J. v Bradocku, Pa.

To sicer ni škodovalo društvu na finančnem stanju in napredku, kajti društvo je imelo skoro vedno okrog \$1000 na razpolago za vsake potrebe.

Današnja društvena blagajna ima na banki naloženih \$1121.73; s tako svoto se mora le malokatero drugo društvo ponašati.

Da imamo ta denar danes na razpolago, gre vsa čast in pohvala nekdanjim požrtvovalnim ustanoviteljem društva, kateri so umeli pravo gospodarstvo.

Društvo je več let imelo mesečne seje v domu "Avstrijskega nemškega godbenega društva" na Humbolt St., Allegheny, Pa.

Pred peti leti se je preselilo v K. S. D. na 57. cesti v Pittsburgh, kjer so tudi vsa druga slovenska društva.

Društvo šteje danes 91 članov in članice, ter 10 otrok. Sporazum med članstvom je zelo pohvalen in vpoštevavanja vreden.

K slavnosti 20-letnice naše slavne J. S. K. J. želimo da bi dika Slovencev v Ameriki napredovala na svojem začrtanem potu, ter vedno v tej smer korakala.

John Simončič, tajnik.

Društvo Sv. Alojzija št. 13, v Baggaley, Pa.

Društvo sv. Alojzija je bilo ustanovljeno 19. avgusta 1. 1899. Takoj pri ustanovitvi se je vpisalo 10 članov. Med prvo pristopili so bili najbolj aktivni: Franc Prijatelj, Jožef Prijatelj, Jožef Bucar, Franc Bojt, Jožef Ipavec, Ivan Zdravje, Franc Ajdovšek, Florjan Oberstar, Martin Anžur, Ivan Kodrič. Iz malega se je razvilo veliko, tako, da danes šteje z mladino skupaj 165 članov.

Kot 16-letni tajnik in član društva sv. Alojzija naše slavne J. S. K. J. hočem dati nekaj zgodovinskih podatkov, odkar naše društvo obstoji. Ravno letos bo 19. avgusta 19 let, ko se je zbralo 10 mož, ki so ustanovili društvo in patrona so si izvolili sv. Alojzija pod št. 13, J. S. K. J. Seveda, začetek je bil težak kakor je pri vsaki stvari, posebno pa zato, ker ta čas še ni bilo toliko slovencev v tej naselbini.

Leta 1903 je štelo društvo nad 20 članov. Nato so pa prišle slabe delavske razmere, in številni članov se je začelo krčiti, tako da je bilo že skoraj na robu propada in smo že težko uradnike izvolili. Prišli so boljše časi in Slovenci so se začeli zopet naseljevati. Poprijeli smo se resnega dela, in društvo je začelo dobro napredovati, tako da je leta 1906. štelo nad 40 članov. Bolnikov je bilo veliko in društvena blagajna je bila pa bolj kratka. Prišli smo tako daleč, da smo bili dolžni članom na bolniški podpori nad \$180.

Toraj kaj čemo ukreniti? Bolniško podporo znižati, ali pa mesečno zvišati? Bolniška podpora je bila že tako dosti majhna, \$5 na teden. Morali smo prispevke povišati iz 50c na \$1.00. To je trajalo nad 7 mesecev. Potrudili smo se, da smo napravili par veselice; dolg je bil plačan, društvena blagajna je začela počasi rasti, in število članov se je začelo bolj množiti. Dokler je bila blagajna prazna, si je vsak mislil, kaj bi v to društvo, saj nima denarja, da bi plačalo podporo.

Leta 1907. se je izprožila misel za nabavo nove zastave, regali in kap. Posebno se je zanimal za to

sobrat Anton Rak. Na redni seji je bilo sklenjeno, da se da delati zastavo gosp. Bahmann v Chicago. Ko je bilo vse izgotovljeno in poslano, je bilo seveda treba plačati. Vsak je moral prispevati pod \$6. Nekaj članov ni bilo s tem zadovoljnih in so rajši odstopili. Tako se je zopet število članov izkrčilo ali 36 nas je ostalo trdih kakor skala, da zastavo moramo imeti in plačati jo bomo. Kmalu je bila vsa stvar plačana, in krasna zastava je še danes ponos vseh tukajšnjih rojakov.

Od 19. avgusta 1899 in do 31. decembra 1918 je plačalo naše društvo svojim članom \$2450.00 bolniške podpore. Leta 1913 je konvencija prevzela centralizacijo bolniške podpore. Od 19. avgusta 1899, do 15. maja 1919 je bilo 13 smrtnih slučajev, 8 članov, 3 članice in 2 otroka. Jednota je plačala smrtnino in za poškodovane udov \$9290.00, bolniške podpore od 1. januarja 1. 1914 do 19. maja 1918 \$3090.00. Cenjeni sobratje in sestre društva sv. Alojzija v Baggally, Pa., prosim vas, spoštujte našo J. S. K. J. kot našo skrbno mater, ki je nas vzela pod okrilje in nam priskočila v najhujši bedi na pomoč. Zatorej ji kličemo naše društvo trikrat slava ob 20-letnici njenega obstanka.

Ivan Arh, 16-letni tajnik.

Marsikateremu se je sree skrčilo in oko se mu zarisalo, ko je videl društvo spremljati svojega sobrata ali sestro k večnemu počitku. Ženo je plakala, ker je izgubilo svojega moža, in tudi ačeta nedorasli otrok.

Ako je mož spadal k društvu, so bili vsaj nekoliko preskrbljeni v najbolj žalostnem času, ker so dobili smrtnino. Toraj rojaki po Baggally in po širni naši okolici, pristopite k društvu sv. Alojzija, kar vas sprejmemo z veseljem srcem, da se zavarujete proti boleznim in nesreči. V boleznih, katero najmanj pričakujete, dobivate lepo podporo, in kadar vas dohiti smrt, so saj nekoliko preskrbljeni vaši otroci, žena ali sorodniki. Saj se še sedaj bere, da kakoga rojaka nesreča doleti in ni spadal k nobenemu društvu. V takem slučaju se morajo rojaki obrniti na usmiljeno srea, da ga vsaj dostojno pokopljejo. Če je bil pa oženjen, plakajo njegovi otroci in žena ker so izgubili svojega rednika. Otebi bi bili vsaj za prvo sio, če bi bil mož zavarovan pri Jednoti.

Najbolj pa pogrešamo tukajšnji Slovenci svoje dvorane. Pred 2 leti se jemisel izprožila, da bi si postavili društveni dom. Že se je nabralo nekaj denarja, ali vse je zaspalo, tako, da je vsak svoje spoznal dobil nazaj. Letos se je zopet začelo debatirati o društvenem domu. Zemljišče imamo kapljeno in tudi precejšnjo svoto in brano. Toraj dragi sobratje na delo za društvo! Združimo se, da bomo naše moči rastle, da se ne bomo zopet enkrat kesali, ko bo že prepozno. Naj prispeva vsak po svojih močeh, vsak naj pomaga zidati, ne pa podirati. Na delo za društveni dom, da bode lahko društvo sv. Alojzija št. 13 obhajalo v njem prihodnje leto svojo 20-letnico. Ob 20-letnici naše slavne J. S. K. J. želi naše društvo, da bi še za naprej tako napredovala in ji kličemo: Čast in slava!

John Krajčević, tajnik.

Dr. sv. Petra in Pavla št. 15, v Pueblo, Colo. Slovesno čestitamo naši dobrodelni Jednoti k 20-letnici njene obstanka. Naj v bodočnosti z najboljšimi uspehi deluje; naj se razvija, procvita in raste, tako, da ko bo slavila svojo 25-letnico, bo štel 20 tisoč članov. Bog je ohrani še mnoga leta!

Dr. sv. Petra in Pavla ravno sedaj posebno ne napreduje. Vzrok je to, ker je obilo društev v naselbini in pa slabi časi.

Društvo je bilo ustanovljeno dne 25. marca 1900. Takoj v začetku je lepo napredovalo in še sedaj je na dobri podlagi. V blagajni ima približno \$800.

Časi se izpreminjajo in čas bo prišel, ko bode društvo zopet lepo napredovalo, ker je pod varnostnim okriljem naše slavne Jednote, Nobena Jednota ne podpira tako radodarno svojih članov kakor ravno naša JSKJ.

Zivela še mnoga leta!

John Merhar, tajnik.

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 16, v Johnstown, Pa.

Temelj slovenski naselbini v Johnstown, Pa. so položili slovenski rojaki leta 1893, ki je divjala ona huda kriza. Za društvene razmere so bili tedaj slabi časi. Nekaj rojakov je pristopilo k hrvatskemu podpornemu društvu sv. Roka N. H. Z., drugi so se pa vpisali v različna podporna društva.

Ravno ob času, ko se je ustanovila naša J. S. K. J. Jed. leta 1898, se je začela naša slovenska naselbina prav lepo razvijati. Tako so mladi in nadarjeni Slovenci, ki so se zavedali, da je društveno življenje prva pot k napredku v novem svetu ustanovili slovensko društvo.

Po dolgem sklepanju smo povabili vse one, ki so hoteli pristopiti k novemu slovenskemu društvu; da naj bi se udeležili seje 13. maja 1900.

Precejšno število rojakov se je odzvalo povabilu. Sklenili smo, da gremo s prvo sejo popoldne istega dne in sicer v prostorih Josefa Jeraša na 805 Broad Alley, in res ustanovili smo si društvo.

Pristopilo je takoj 29 članov. Društvo smo dali ime sv. Cirila in Metoda. Dne 24. junija se je vrčila izvanredna seja, pri kateri se je enoglasno sklenilo, da društvo pristopi k J. S. K. J., katera nas je dne 6. avgusta 1900 sprejela pod svoje okrilje.

Društvo je tedaj štel 41 članov. Od tedaj je vedno uspevalo. Oglašali so se novi dobri člani in že 20 mesecev po ustanovitvi društva smo imeli 1300 dolarjev v blagajni. Prišli smo misliti na lastno društveno dvorano, katero smo res kmalu kupili.

Društvo je doseglo svoj višek leta 1911, ko je štel 147 članov in 82 članice. Potem so pa člani, bolj oddaljeni prestopili k bližnji postaji, kakor so pravila velevala, tako da je društvo padlo 1. 1913 na manj kakor 80 članov in 60 članice.

Do leta 1917 nismo imeli nobenega pravega napredka. Takoj v januarju se je pri redni seji razmotrivalo, kako bi zopet društvo kaj uspelo. Res je bil stavljen v tej zadevi predlog, da društvo pusti novopristopnim prost vstop. Trud ni bil zastoj. Precej v januarju je pristopilo 11 članov in tako mesec za mesecem, da je pristopilo 56 novih članov leta 1917 in 1918, zakar se imamo zahvaliti vsemu članstvu ki je agitiralo med rojaki.

Enako smo napredovali tudi v

Društvo Sv. Alojzija št. 19, v Lorain, Ohio.

Ob dvajsetletnici obstanka slavne J. K. Jednote si štejemo v dolžnost podati zgodovino društva sv. Alojzija, katerega ima slavna JSKJ. pod svojim okriljem.

2. junija leta 1901. se je zbralo 15 oseb v g. Alojzija Viranta prostorih. Navzoči so bili sledeči: Frank Bivec, Alojzij Virant, F. Tomažin, John Cinkole, Frank Justin St., Frank Justin M., Anton Lenček St., Anton Lenček M., Anton Skraba, Anton Bombach, Luka Udovich, Andrej Tomažin, Lovrene Bombach, Peter Milk in Frank Kostelich.

Vstanovili so društvo pod imenom sv. Alojzija, kateremu so dali začasno polno ime "Kranjsko-Slov. Katoliško Podp. Društvo Sv. Alojzija".

Vstanovitelj društva je bil pokojni Frank Bivec, kateri je bil vrl delavec na društvenem polju. Naj mu bo lahko tuja zemlja.

Sotrudnika sta bila tudi Anton Lenček M. in Alojzij Virant. Prvi odbor društva je bil izvoljen iz sledečih: predsednik Alojzij Virant, podpredsednik Frank Tomažin, 1. tajnik John Cinkole, računovodja Fr. Justin M., blagajnik Anton Lenček M.

Društveniki se takoj uvideli potrebo, da brez večje skupne organizacije ni mogoče napredovati. Zatorej je društvo sv. Alojzija takoj pri drugi mesečni esji sklenilo, da pristopijo J. S. K. J. Jednoti, katera ga je tudi sprejela pod svoje okrilje kot društvo sv. Alojzija pod št. 19.

Prvi zastopnik ali delegat društva je bil Frank Justin st. Umril je v starosti 70 let 1918. Naj mu bo lahko tuja zemlja!

Društvo ni imelo še zastave, zatorej so začeli misliti, kako bi jo dobili. Sklenili so prirediti društvene veselice v korist društvene zastave. Vsaka veselica se jim je dobro obšla, dasiravno je bilo isti čas še zelo malo Slovencev tu v Lorainu. Tudi časi so bili vedno boljše. Akoravno je društvo večkrat obiskala nesreča in ni imelo centralne podpore od Jednote, je bil uspeh društvene blagajne dober.

Kmalu smo imeli toliko preostanka, da smo si kupili društveno zastavo, regali in znake, kar je vse stalo nad \$170.00. Da se je vse to doseglo, je bilo treba velikega truda.

Slovesnost blagoslovljenja društvene zastave se je vršila 16. avgusta leta 1903. v irski cerkvi sv. Janeza. Sedaj je to slovenska cerkev z imenom sv. Cirila in Metoda. Blagoslovi ljo je Rev. A. Alten, irski duhoven. Ker je bila to prva slovenska zastava v tukajšnji slovenski naselbini Lorainu so se na poziv društva sv. Alojzija vdeležila tudi druga društva izvenredne slavnosti.

Po končanih obredih je priredilo društvo piknik, kamor so se podala društva skupaj na oddaljenj malo vzdvižni hriček v gozdu. Na čelu jim je sviral cleveland-ska slovensko godba.

Ta piknik bo ostal vsakemu globoko v spominu.

Odkar je bilo društvo ustanovljeno, je vedno lepo napredovalo. Sedaj šteje društvo 109 ena, kopravnih članov in članice, 34 članice samo za smrtnino, skupaj 143 članov in članice. Odkar se je ustanovil otroški oddelk, so člani vpisali 34 otrok v mladinski oddelk JSKJ.

Začetek je bil precej težak, a vendar je društvo res vršilo svoje dolžnosti. Geslo društva je bilo: Pomagati sirotam v boleznih in

Pomagati sobratom v boleznih in

Iskreni pozdrav sobratom in sestram Jug-Slov. Kat. Jednote.

Louis Taucher, blagajnik društva in St. Doma.

Enako smo napredovali tudi v

Društvo Sv. Jožefa št. 21, v Denver, Colo.

K 20-letnici J. S. K. J. smo tudi mi sklenili nekoliko popisati našo zgodovino, oziroma obstoj društva sv. Jožefa št. 21, J. S. K. J. Društvo sv. Jožefa je bilo ustanovljeno dne 11. sept. 1901. Prvi začetnik društva so bili sledeči: John Debeve, Matevž Ambrozič, John Turk, Matija Sadar, Joe Epih in Kar Turšič. Ob začetku je bilo 37 članov (ic). Društvo je takoj ob začetku lepo napredovalo, ker je štelo že 11. junija 1902 64 članov in je imelo v blagajni do \$400.00 premoženja. Prvi uradniki društva so bili: predsednik: John Turk, podpredsednik Karel Turšič, 1. tajnik: John Debeve, 2. tajnik: Joe Mavec, blagajnik: Math. Sadar, zastopnik: Math. Ambrozič. Za ustanovitev društva je največ deloval sobrat John Debeve, kateri je bil tudi več let tajnik društva in je dosti pripomogel društvu do lepega napredka kakor tudi drugi prvi uradniki oziroma ustanovitelji. Vso hvalo zasluži tudi naš Matt. Sadar. Bil je društveni blagajnik 9 let neprenehoma. Izmed začetnikov društva smo izgubili dva zelo aktivna in napredna člana in sicer Karla Turšiča in Joe Epiha. Zadnjega smo izročili materi zemlji komaj pred dvema meseci, toraj mu ni bilo usojeno dočakati 20-letnice naše slavne J. S. K. J. Do leta 1903 julija meseca je društvo lepo napredovalo. Omenjeno leto je bilo pa skoro katastrofalno za društvo, ker je izbruhnila stavka v tukajšnjih rudopolnihcah. Skoraj vse članstvo omenjenega društva je izgubilo delo in tako so se morali nekateri podati v druge kraje s truhom za kruhom, nekaj jih je pa še ostalo, pa vsled stavke niso mogli plačevati redno mesečnih doneskov, dasiravno bi bili radi člani društva. Nekaj je bilo treba vkreniti. Tako so vzeli denar iz blagajne in plačevali v gl. urad za vse prizadete članice (ic) in sicer tako dolgo, da se je bilo bati kaj bode, ako bo več bolnih članov. Kje se bo vzel, da se bo njim plačevalo v slučaju boleznih i. t. d. Konečno se je začelo malo na bolje obračati, in Matt Sadar, tedanji blagajnik, je posodil društvu denar, da se je poravnal dolg pri Jednoti. Potem so kmalu na stopili boljše časi, na kar je tudi društvo začelo lepo napredovati v vseh ozirih, v članstvu, kakor tudi finančno. Društvo sv. Jožefa je izplačalo od začetka pa do časa, ko je J. S. K. J. sprejela centralizacijo bolniške podpore svojim bolnim članom približno \$5000.00 kar je lepa svota. Marsikateremu bolniku je bilo s to svoto pomagano v

potrebi; pomagati vdovam in sirotam naših sobratov, združevati slovenski narod. To geslo je eno najtežjih, ali vendar je društvo vedno stalo na svojem stališču.

Poglejmo na razvoj društva. V prvem letu 1901 je društvo štel 15 članov; do 1. junija 1918 je pa tako napredovalo, da ima 143 članov in članice, poleg tega pa še 34 otrok.

Odkar društvo sv. Alojzija obstoji, je umrlo 10 članov, 2 pa iz otročjega oddelka.

Dragi čitatelj, pomisli, koliko se je izplačalo od J. S. K. J. Jednote. Član ni gotovo nič na slabšem, ako vsak besec utoliko prispeva v društvo.

Zivelo naše društvo! Zivela naša slavna Jednota!

Louis Oalant, preds.

Društvo Sv. Jožefa št. 21, v Denver, Colo.

K 20-letnici J. S. K. J. smo tudi mi sklenili nekoliko popisati našo zgodovino, oziroma obstoj društva sv. Jožefa št. 21, J. S. K. J. Društvo sv. Jožefa je bilo ustanovljeno dne 11. sept. 1901. Prvi začetnik društva so bili sledeči: John Debeve, Matevž Ambrozič, John Turk, Matija Sadar, Joe Epih in Kar Turšič. Ob začetku je bilo 37 članov (ic). Društvo je takoj ob začetku lepo napredovalo, ker je štelo že 11. junija 1902 64 članov in je imelo v blagajni do \$400.00 premoženja. Prvi uradniki društva so bili: predsednik: John Turk, podpredsednik Karel Turšič, 1. tajnik: John Debeve, 2. tajnik: Joe Mavec, blagajnik: Math. Sadar, zastopnik: Math. Ambrozič. Za ustanovitev društva je največ deloval sobrat John Debeve, kateri je bil tudi več let tajnik društva in je dosti pripomogel društvu do lepega napredka kakor tudi drugi prvi uradniki oziroma ustanovitelji. Vso hvalo zasluži tudi naš Matt. Sadar. Bil je društveni blagajnik 9 let neprenehoma. Izmed začetnikov društva smo izgubili dva zelo aktivna in napredna člana in sicer Karla Turšiča in Joe Epiha. Zadnjega smo izročili materi zemlji komaj pred dvema meseci, toraj mu ni bilo usojeno dočakati 20-letnice naše slavne J. S. K. J. Do leta 1903 julija meseca je društvo lepo napredovalo. Omenjeno leto je bilo pa skoro katastrofalno za društvo, ker je izbruhnila stavka v tukajšnjih rudopolnihcah. Skoraj vse članstvo omenjenega društva je izgubilo delo in tako so se morali nekateri podati v druge kraje s truhom za kruhom, nekaj jih je pa še ostalo, pa vsled stavke niso mogli plačevati redno mesečnih doneskov, dasiravno bi bili radi člani društva. Nekaj je bilo treba vkreniti. Tako so vzeli denar iz blagajne in plačevali v gl. urad za vse prizadete članice (ic) in sicer tako dolgo, da se je bilo bati kaj bode, ako bo več bolnih članov. Kje se bo vzel, da se bo njim plačevalo v slučaju boleznih i. t. d. Konečno se je začelo malo na bolje obračati, in Matt Sadar, tedanji blagajnik, je posodil društvu denar, da se je poravnal dolg pri Jednoti. Potem so kmalu na stopili boljše časi, na kar je tudi društvo začelo lepo napredovati v vseh ozirih, v članstvu, kakor tudi finančno. Društvo sv. Jožefa je izplačalo od začetka pa do časa, ko je J. S. K. J. sprejela centralizacijo bolniške podpore svojim bolnim članom približno \$5000.00 kar je lepa svota. Marsikateremu bolniku je bilo s to svoto pomagano v

(Nadaljevanje na 9. strani.)

DOPISI

(Nadaljevanje z 8. strani.)

jegovih boleznih. Za časa obstoja društva smo izgubili iz naše srede članov in 2 članice ki so odšli v večnost pred nami. Naše društvo teje sedaj 71 enakopravnih članov in članice in 41 članice zavarovanih za samo smrtnino. Društvo je kljub kritičnim časom do sedaj vedno lepo napredovalo, in upamo, da bo tudi v bodoče. V društveni blagajni imamo \$750.00 in lepo društveno ter ameriško zastavo. Drugi inventar je vreden približno \$320.00. Sedanji uradni list društva so: predsednik: Josip Martz, podpredsednik: Steve Posenik, I. tajnik: Frank Okoren, II. tajnik: John Malovrh, blagajnik: John Cesar. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu v M. Sadarjevi dvorani na 1600 Highland St. K. dvajsetletnici J. S. K. J. kličemo vsem našim ustanoviteljem Jednote in društev, kateri so še živi, da bi dočakali zdravi in veseli še nadaljnih 20 let ali še več in tako tudi obhajali še več slavnosti J. S. K. J. Vsem mrtvim ustanoviteljem pa bodi lahka ameriška zemlja, kajti njih dobra dela bodo ostala v spominu naši organizaciji J. S. K. J. K. sklepu pozdravljam vse članice J. S. K. J.

Frank Okoren, I. tajnik.

Frank Skrabec, II. nadzornik dr.

MOJE VOŠČILO

Po letih napora in dela,
ponosno ti danes stojš.
Na močni in dobri podlagi
sobratom podporo dliš.
Sirotam in vdovam otiraš
v bedi njih grenke solze
in bratom beteznim, potrebnim
podpore se tvoje dele.
Marljivo rojake pozivaš,
naj roko brat bratu poda.
Jih vzbujajš, jih vabiš, učiš jih:
Kaj v slogi napraviti se da.
Prav mnogo res truda je stalo
v začetku vse naše može.
Vsak njih se je trudil marljivo,
da prej se do uspeha dospe.
Njih delo je Bog blagoslovil,
jim uspeha podal je Gospod.
In sad njih naporega dela
se kaže nam danes povsod.
**Močnejša postaja JEDNOTA
in rasti in širi Tvoj krog,
In delo, Tvoj trud blagoslovi**

ŠE LETA IN LETA NAJ BOG!

Calumet, Mich.

Jos. Plautz, ml.

ČESTITKA J. S. K. J.

Kakor hrast v visoki gori
dvajset let si trdno stala
vsem nesrečnim in potrebnim
z radostjo si pomagala.
Kdor se k tebi je zatekel,
kdor je poiskal pomoči
v tvojem ljubljenem okrilju,
je v nesreči, v boli vroči
bil naenkrat potolažen. —
Malo kje je kaka mati,
ki bi s tako silno vneto
dala vse, kar more dati.
Dvajset let je dolga doba;
dvajset let: morje bridkosti
dvajset let: gore nesreče,
dvajset let: le blisk sladkosti.
Dvajset let si trdno stala
pomagala vsem nesrečnim
vsem nesrečnim in potrebnim,
in zato s spominom večnim
bo slavil te narod Slave
kot največjo tolažnico,
kot dobrotnico, svetnico,
kot vodnico poti prave.

Kansas City, Kan.

Marko Justin.

svota, kaj? — Poleg tega je pa še bolnška podpora za mesec junij za nakazati približno \$150.00 ter še en smrtni slučaj v svoti \$500.
Društvo šteje v mesecu juniju 171 enakopravnih članov in članice ter 27 članice samo za smrtnino. 3 vojake in 151 otrok. Društvene blagajne imamo \$485.80 za dvorano imamo za izplačati \$2.000.
Skupni društveni imetek se čeni na \$6.000.00.

John Brezovec, tajnik.

Društvo Sv. Janeza Krstnika št. 37, v Clevelandu.

Predno se je ustanovilo društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 so bila v Clevelandu samo štiri društva. Ako pomislimo, da jih je danes 17, potem vidimo, da je bila živa potreba ustanovitve novih društev.
John Brodnik, Frank Špelko, Andrej Kikelj, John Posh in Josip Košak so imeli sestanke pri Andr. Kikeljnu, ki je imel takrat gostilno, in kjer je bil tudi najpripravlnejši kraj za to. Kmalu se je zvedelo v clevelandski naselbini, da se snuje novo društvo in ker so gori omenjeni možje uživali splošno spoštovanje med narodom, so dobivali od vseh strani bodrila, da naj se skliče ustanovni shod.
Na teh posvetovanjih je prišlo večkrat do kakega nesporazuma, posebno, ko so ukrepali, kakšno ime, da naj se da društvu. Seve, vsak organizator je hotel vsiliti svojega patrona. Ko je nekdo predlagal, naj bi se društvo imenovalo po sv. Juriju, so vsi k temu oporekali, čes, da je Jurij grdo ime. Ker se je pa enemu izmed navzočih organizatorjev zdelo to prekanjanje premalenkostno, je zaklical: Če je Jurij grdo, je pa "šimel" lep, in debate je bilo konec za tisti večer.

Na drugem sestanku je povedal Frank Špelko, da hoče sklicati ustanovni shod na dan 29. julija. Vsi so bili zadovoljni in tudi radi imena so se pobotali, da se bo društvo imenovalo po sv. Janezu Krstniku, ker je skoro vsakemu duguemu Slovenceu ime Janez.
In tako je bil sklican na dan 29. julija 1902 ustanovni shod. Shoda se je udeležilo 37 Slovencev, ki so bili voljni pristopiti k društvu. Takoj na tem zborovanju se je sklenilo, da se društvo priklupi k Jugoslovanski Katoliški Jednoti. Izvolilo se je tudi duštvene uradnike, ki so bili sledeči:
Predsednik: John Posh (umrl), podpredsednik: Frank Špelko, I. tajnik: Josip Košak, II. tajnik: John Brodnik, blagajnik: Josip Perko. Odborniki: Fort. Fifolt (umrl), Josip Krajnc, A. Rajt, Rač, pregledovalci: Andrej Kikelj, Frank Milavec in John Saje.
Tako je bila storična prva podlaga k društvu, ki je danes največje kar je društev pri J. S. K. J. in šteje danes 137 moških članov, 106 članice in 320 otrok v mladinskem oddelku.

Vsak začetek je težak in posebno pri društvu. V začetku je društvo samo izplačevalo bolniške podpore. In dasi so vedno novi člani pristopali k društvu, vendar je bilo vedno toliko bolnikov, da blagajna kar ni hotela rasti kvitku. Društvo je prirejalo piknike, veselice in sploh bilo je jako živahno življenje pri tem društvu, če od kraja njegovega obstanka. Seveda veselice niso vedno prinesle bogve kake dobičke (ena taka veselica je prinesla n. pr. čistega dobička \$2.85) vendar pa so imele te prireditve velik moralen uspeh. Kmalu je društvo zaslovelo v Clevelandu in novi člani so kar trumoma pristopali k njemu.
Prišlo je leto 1908, ki je bila jako huda doba za društvo. Kakor znano, je bila takrat splošna kriza v Ameriki.
Člani niso nič delali in tako tudi asessmenta niso mogli plačevati. Društvo je zalagalo zanje dokler je moglo, ko pa le ni moglo več, napravili so na Jednoto resolucijo, da naj bi se razpisal kar najmanjši asessment. Društvena blagajna se je bila že tako zelo skrajšala, da je bilo društvo prisiljeno odtrgati svojim članom od bolniške podpore in sicer so dobivali bolniški namesto 55 tedenske podpore, samo \$3.75. Seveda to ni trajalo dolgo. Društvo si je kmalu zopet pomagalo na noge, in člani so bili zopet v polni meri zadovoljni.

Društvo si je omislilo tudi lepo zastavo, katero je blagoslovilo 10. septembra 1905. Botra zastavi sta bila Anton Prijatelj in Marija Milavec.

Društvo si je omislilo tudi lepo zastavo, katero je blagoslovilo 10. septembra 1905. Botra zastavi sta bila Anton Prijatelj in Marija Milavec.

(Nadaljevanje na 10. strani.)

Društvo Sv. Štefana št. 26, v Pittsburghu, Pa.

K slavnosti 20-letnega delovanja naše slavne J. S. K. J., katero obhajamo danes, izreka društvo sv. Štefana št. 26, J. S. K. J. najsrčnejše čestitke in zahvalo za vse sprejete naklonjenosti, katere je našemu društvu Jednota izkazala in delila s svojima dobrotelnicima rokama. Želja celega članstva dr. sv. Štefana pa je, da bi slavna naša J. S. K. J. še nadalje dvajset let evetela in gojila svoj dobrodelno delo v žalostnih in nesrečnih dnevih. Članstvo društva sv. Štefana pa izreka, da ji bodo ostala zvesto kakor dosedaj. Članstvo društva sv. Štefana pa tudi izreka svojo najsrčnejšo zahvalo vsem se živečim ustanoviteljem naše slavne Jednote, kateri so z jako težkim in napornim delom spravili na površje našo Jednoto. Posebno hvaležnost pa ji morajo izkazevati vsi oni, kateri so že življali njen sad. Ravno tako hvaležni moramo biti pa tudi mi vsi, kateri se nismo pokusili njenega sadu, ali bodemo ga pa zagotovo, prej ali slej, samo če homo njeni zvesti člani.

Vsem ustanoviteljem naše slavne Jednote, katere je tuja zemlja krije, pa kličemo: Bodi vam lahka tuja zemlja. Ostal bo večni spomin na vaše delovanje za ustanovitev J. S. K. J.

Tukaj hočem podati izvešček delovanja društva sv. Štefana št. 26 J. S. K. J. Društvo sv. Štefana je bilo ustanovljeno 15. decembra 1901 v Pittsburghu, Pa. z 14 člani in takoj je začelo delovati z J. S. K. J. tako da je 17 let deluje našo slavno Jednoto. Vse delovanje in vsa izplačila od Jednote, so bila točna, pravilna, in pravemu času rešena in izplačana.

Pri dr. sv. Štefana imamo v svoji sredini še štiri ustanovitelj naše društva, katerim moramo izreči, vso čast in hvalo, ker se sedaj kar zanimajo za napredek društva in Jednote. Ti štirje ustanovitelji so: Andrej Kogi, Anton Škerbec, Juri Baraga in Juri Zepuhar.

Društvo sv. Štefana št. 26. je izplačalo svojim bolnim članom bolniške podpore iz društvene blagajne od 15. junija 1902 in do 31. decembra 1913 33436.30. Odkar je centralizacija, to je od 1. januarja 1914 pa do 30. junija 1918 je pa dr. sv. Štefana sprejelo bolniške podpore od Jednote za bolne člane v znesku \$3140.65.

Društvo sv. Štefana je pa imelo od ustanovitve pa dosedaj deset umrlih članov kateri so bili skupno zavarovani za vsoto 80.800.00, katere je bila tudi resnično izplačana od Jednote, tako da je naše društvo skupno izplačalo bolniške podpore od društva in Jednote in za usmrtnino v znesku \$15376.95.
Dragi mi člani in članice J. S. K. J. kateri ste bolj mlačni in morda nezaupni v kako društvo Jednote, Vam naj bo to vsota dokaz, kako koristno in dobro je

za vsakega, ako je član naše Jednote.

Vsem članom J. S. K. J. na sree polagam, da ostanete zvesti člani svoji Jednoti. V slučaju bolniške ali nesreče, boste vse dosegli za kar ste opravičeni, do svojih podpor. Vsem tistim, kateri pa še niste pri nikakih podpornih organizacijah, ali pa da ste že, in bi želeli še pristopiti v kako drugo podporo organizacijo, priporočamo našo slavno J. S. K. J., zakar vam ne bode nikar žal ako postanete član naše Jednote.

Društvo sv. Štefana št. 26 J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa. ima svoje redne mesečne seje vsako 3. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Kranjsko-Slovenskem Domu na 57 Butler St., Pittsburgh, Pa. Vsem, kateri hoče postati član naše Jednote, se najtopleje priporoča.

K zaključku mojega podatka o delovanju dr. sv. Štefana št. 26, J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa. pa zaključim krepak bratski pozdrav vsem članom in članicam naše slavne Jednote.

Ivan Varoga,

dr. blag. in Jednotni nadzornik.

Društvo Sv. Jožefa št. 29, v Imperial, Penna.

Minulo je dne 19. marca t. l. ravno 16 let odkar je gori imenovano društvo ustanovljeno in spojeno z Jugoslovansko-K. Jednoto. Ustanovniki so bili sledeči: Ivan Nagode, Frank Blažič, Anton Bizjak, Frank Facija, Andrej Opeka, Ivan Kuna, Mihael Kerin, Valentin Meznar, Marija Mauc, Ivan Vidrih in Anton Tauzelj. Skupaj 11 članov. Število članov je pa v nekaj mesecih naraslo na 35.

Kolikor mi je znano, je bil Ivan Nagode najbolj aktiven pri ustanovitvi tega društva, kajti on je hodil od hiše do hiše in agitiral za prekrstno stvar. Kakor povsod, tako je tudi Ivan našel marsikje na hudi odpor, čes, da nočejo, da bi kdo drugi gospodaril z njihovimi denarjem.

Ali marljivi agitator se takih in enakih izgovorov ni vstrašil, marveč s podvojeno energijo agitiral, dokler ni dosegel svojega cilja.

Namen, katerega so imeli ustanovitelji, je bil z določeno vstopnino in mesečnimi prispevki osnovati si skupno blagajno, iz katere bi bolni udje društva, vdove in sirote po pravilih J. S. K. Jednote prejemali podporo. Zgoraj imenovano društvo je imelo v začetku veliko težko. Prišlo je velikokrat v finančne zadrege vstale bolezni članov, ali take katastrofe se do bri člani niso vstrašili. Imeli so vedno pred čmi izrek: V slogi je moč! Eden za vse, vsi za enega! Plačevali so velike doklade, samo do člani dobivali redno določeno po podpori.

Društvo je plačalo svojim članom od dneva ustanovitve pa do leta 1914 \$4551.00 bolniške podpore, kar je jako velika svota za malo društvo.

Od Jednote smo prejeli za smrtnino od leta 1902 do 1918 \$6000.00, za poškodbe \$675.00, od leta 1914 smo prejeli bolniške podpore 2.540.44. Plačali Jednoti asessmenta \$11,179.29. Naše društvo šteje sedaj sledeče število članov, članice in otrok in sicer 67 članov, 35 članice in 102 otrok, skupno 204.

Zgoraj navedena številka dokazuje, da se rojaki jako zanimajo za društvo.

Poleg društva sv. Jožefa imamo še naslednja društva: Društvo Prostost št. 106 N. S. P. J. in društvo Imperial št. 122 S. D. P. Z.

To je dokaz, da tudi tukaj ne spimo na društvenem polju. Pa tudi na kulturnem polju nismo zadnji. Imamo krasen Slovenski dom, katerega graditelji so bili člani Prostost št. 106. Poleg tega imamo tudi klub in zadržno prodajalno. Društvo sv. Jožefa ima lastno hišo, v kateri se nahaja zadržna prodajalna. V tukajšnji na selbini je približno 46 slovenskih družin in 30 sameev. Veliko naših rojakov ima svojo lastno domovnjo, ter so večina vsi ameriški državljani.

V imenu celega društva kličem: Živela J. S. K. Jednota! Dag Bog, da bi obhajali še 50-letnico!

Alois Tolar, tajnik.

Društvo Marija Zvezda št. 32, v Black Diamond, Wash.

Društvo je bilo ustanovljeno dne 9. febr. 1902 v Black Diamond Wash. Ustanovitelja tega društva sta bila Bernard Smoltz in John Lamprečnik z 21 člani. Društvo Marija Zvezda je bilo sprejeto v J. S. K. J. meseca aprila 1902. Geslo in namen tega društva je podpirati bolne in onemogle članice ter pospeševati izobrazbo in napredek. Gojiti bratstvo in ljubezen med člani, ter sploh skrbeti za pavzdigo slovenskega naroda v Ameriki. Društvo je plačevalo bolniške podpore od 1. jan. 1914, nakar je pa J. S. K. J. na 9. redni konvenciji sprejela centralizacijo bolniške podpore, kar je najvažnejše in najpravičnejše v bratski organizaciji. Od 1. maja 1902 do 31. dec. 1914 je društvo plačalo vseh podpor \$6516.45.

Od J. S. K. J. Jednote smo prejeli bolniške podpore \$3465.87, za poškodbe \$1135.00, za usmrtnine \$12775.40. Toraj skupaj prejeli od Jednote \$17376.27. Zgorajšnje številke kažejo, koliko dobrot je storila naša dobra mati J. S. K. J., koliko solz je bilo obrisanih in koliko sirot je bilo preskrbljenih. Rojaki, kateri se ne spadata v J. S. K. J. porabite prvo priliko in si stopite v naše vrste pod okrilje J. S. K. J. Smele trdim, da J. S. K. J. je ena najboljših slovenskih organizacij. Ona plačuje najvišjo bolniški podporo, največ odškodnin in po smrti plača dedičem polno smrtnino. Tukaj so fakti, kateri se ne dajo spodbiti. Skupaj v naše vrste, v J. S. K. J. ste najboje zavarovani za vse snaje. Upam, da ob 25-letnici bomo zagotovo

zdrženi v najmočnejši slovenski organizaciji.

Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J. ter rojakom in rojakinjam, katerim je v resnici pri sreči združenje.

G. J. Porenta,

taj. društva M. Z. št. 32 J.S.K.J.

Društvo Sv. Barbare št. 33, v Trestle, Penna.

Ker slavi naša J. S. K. J. svojo dvajsetletnico, bom tudi jaz kot 16-letni uradnik društva napisal nekaj besed v njeno proslavo. Seveda, ko bi hotel napisati zgodovino društva izza 16 let, bi moral napisati cele kolone. Ker se mi pa zdi nepotrebno, bom poročal zgodovino bolj nakratko. Najbolj primerno se mi zdi, da se spominamo ob takih prilikah ustanovitve društva.

Društvo je bilo ustanovljeno 1. 1902 in priključeno k J. S. K. J. Prva agitatorja sta bila rojaka Martin Rovač in Jožef Modar. Imela sta uspeh, in je takoj pristopilo štiriindvajset članov. V prvi odbor so bili izvoljeni sledeči člani: predsednik Martin Rovač, I. tajnik Jožef Modar, blagajnik Gregor Oblak, zastopnik Jožef Harvat. Ustanovitelji se nahajajo tukaj še 7. drugi so se pa preselili na razne strani. Mislim, da so pri J. S. K. J. večina vsi, kar jih ni odpovalo v staro domovino.

Prva leta po ustanovitvi je društvo silno naglo napredovalo, tako, da je bilo nekoč 162 članov in 58 članice. Sedaj šteje 77 članov in 51 članice. Vzrokov je več, da društvo sedaj nazaduje. Prvič zaradi, ker se je več članov izselilo, ker ni tukaj primernege dela, drugič pa to, da se je ustanovilo tukaj več novih društev, ki spadajo k raznim zvezam ter mladi raje pristopajo k njim. Zato bi bilo dobro, da bi se združile vse slovenske Jednote in Zveze v veliko organizacijo. Imeli bi večji ugled in manj nepotrebnih stroškov.

V 16. letih društvenega obstanka je umrlo 8 članov in 4 članice. Od Jednote smo prejeli vsa izplačila ob pravem času brez vseh zadržkov. Za to se imamo zahvaliti uradnikom Jednote, ki so vstno izpolnjevali svoje dolžnosti tekom dvajsetih let.

Bodočih 20 let bo delo in gospodarstvo gotovo težje pri Jednoti in pri društvih, ker bodo člani vedno starejši in slabši, novih in mladih članov bo pa malo pristopilo. Dosti jih bo vojna pobrala, iz stare domovine jih ne bo toliko prišlo. Seveda, na vse težkoje moramo biti pripravljani.

Rojakom priporočam J. S. K. J., da bi pridno pristopali pod njeno okrilje, ker je ena najboljših slovenskih organizacij. B koncu pozdravljam vse člane in članice J. S. K. J.

Frank Schiffrar, tajnik.

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrni državi.

Društvo Sv. Petra in Pavla št. 35, v Lloydell, Pa.

Letos, 18. julija poteče ravno dvajset let, odkar je bila ustanovljena naša Jednota. Ob tej priliki izide slavnostna izdaja Glasila, v kateri bo opasna zgodovina Jednote in posameznih društev od začetka pa do sedanjega časa.

Vstanovniki našega društva se bili sledeči:

Ivan Šrajbus, prvi predsednik, Josip Matičič, tajnik in Matija Intihar, blagajnik. Takoj ob ustanovitvi je pristopilo 28 članov. Sečno zahvalo izrekamo ustanoviteljem, ki so se podali neustrašeno na delo za korist Slovencev in za podporo vdov in sirot.

Takoj po ustanovitvi 4. avgusta 1902 je bilo naše društvo sprejeto pod okrilje slavne J. S. K. J. Jednote. Dobilo je številko 35. Za časa svojega obstanka je izplačalo društvo nekako 2000 dolarjev bolniške podpore. Društvo šteje sedaj 58 članov, 22 članice in 15 otrok. S svojim lastnim premoženjem si je nabavilo dve zastavi, katerih ena je stala 120, druga pa 80 dolarjev.

Za časa svojega obstanka si je zgradilo svojo lastno dvorano, k je veljala tisoč dolarjev. V blagajni ima sedaj 100 dolarjev.

Ozrimo se danes na našo ljube mater JSKJ. — Na tisoče slovenskih sre bje danes v hvaležnosti zanj, vsak, ki je pod njeno m okriljem jo ljubi in vsak poskuša, da bi ji na najbolj primeren način izkazal svojo hvaležnost. In koliko dobrot nam je že izkazala JSKJ! Koliko solza je že otla, koliko ponesrečenim je že pomagala, koliko vdov in sirot je že vsaj deloma potolažila! Ona je trdnjava, krog katere se zbiramo danes, svesti si, da bomo stali tudi mi, če bo ona stala, in da bomo tudi mi padli, če pade ona. Vzemimo priprtočeno rojaka, ki je priličen služiti si v potu svojega obraza z nevarnim delom svoj vsakdanji kruh. Izkušnja uči, da nesreča nikdar ne počiva. — Zjutraj se podaš zdrav na delo, zvečer te mogoče pa že ranjena ga ali celo mrtvega prinese nazaj.

Kaj boš, ubogi pohabljenec, če nisi nikjer zavarovan, kaj boste uboge vdove in sirote, če vaš rednik ni bil član nobenega društva? — Od hiše do hiše, kaj ne toda to je trnjeva, grenka pot. Kolikor je meni znano, je društvo sv. Petra in Pavla izplačalo že deset smrtnin po tisoč dolarjev in dve smrtnini po 500 dolarjev. Skupaj torej enajst tisoč dolarjev. Koliko je plačalo bolniške podpore in za poškodnine, ne morem natančno poročati, ker je silno pomanjkljivo vknjiženo. Tajniki imajo ponavadi premale plače in so utrjeni od težkega dela, tako da jim ni zameriti, če vsega ne napravijo z uzorno točnostjo.

Da je Jednota na današnjem trdnem stališču, gre po mojem mnenju največ zaslug glavnemu odboru, posebno pa bivšemu tajniku in sedanjemu blagajniku — Mr. Geo. Brozihu.

Dobri in poštenu uradniki postavijo Jednoto ali pa društvo na dobro in pošteno podlago.

Slavna Jednota, procvitaj se že zanaprej tako kot si se dosedaj Korakaj po isti poti kot dosedaj bodi tudi za naprej tako dobra mati svojim otrokom kot si bils dosedaj!

Živela še mnogo let!

Andrej Malovrh, tajnik.

Društvo Sv. Alojzija št. 36, v Conemaugh, Pa.

Naše društvo je bilo ustanovljeno 2. julija 1902. Ustanovljeno je bilo kar na prostem, ker takrat še ni bilo tukaj dvoran kot jih imamo danes. Društvo je pomalen napredovalo. V 1. 1904. do 1905. smo napravili dvorano ter je bila prva veselica v lastni dvorani na velikonočni ponedeljek leta 1905. Takrat je društvo šlo 53 članov.

Od tega leta naprej je društvo jako napredovalo. Leta 1907 do 1908 je društvo steklo 199 članov ter 35 članice. Od leta 1908 pa do leta 1912 je šlo društvo hitro natečaj. Vzrok so bili veliki asessment, ker je bilo vedno dosti bolnikov ter je moralo članstvo samo skrbeti za svoje bolne člane. Tako je bilo leta 1912 meseca maja še 73 članov in 31 članice.

Drugi vzrok je bil, in ta je bil največji, slabo vodstvo od strani odbornikov in veliko nasprotstvo med člani samimi. Nazadnje se je že kar očitno videlo, da mora društvo razpasti, ako bo šlo tako naprej. Takrat je pa tudi članstvo izpregledalo, da, ako ne začnemo drugače, smo ob vse, kar smo spravili skupaj z težkim trudom in denarnimi sredstvi.

Od onega leta nadalje se je društvo zopet opomoglo kljub drugim društvom, katerih imamo tukaj toliko, da jih mora človek že en čas šteti, da dobi pravo številco.

Leta 1916 smo prenavili dvorano, kar nas je stalo \$4500. Dvorana je v ponos vsem Slovencev v okolici. Letos smo dali napraviti se oler za prirediti kake predstave, kar nas je zopet stalo \$500. — Odr še ni popolnoma dograjen in je treba še nekaj nedostatkov popraviti oziroma napraviti, da bo odgovarjal za vse, kar je neobhodno potreba pri raznih predstavah.

Društvo je imelo tekom 16 let svojega obstanka 32 smrtnih slučajev, 11 jih je bilo ubitih v premoškopu, 13 jih je pa umrlo naravne smrti ter 8 članice.

Za smrtnino smo skupno sprejeli \$26.300; za odpravnino in odškodnino je dobilo 6 članov skupno svoto \$1.400. Bolniške podpore smo prejeli od časa centralizacije \$8083.55; še poprej smo prejeli od Jednote bolniške podpore za dolgotrajne bolezni in skupni svoti \$205.00.

Društvo je plačalo bolnikom od leta 1913 to je do 31. decembra svoto \$4.423.60.

To je, kar se zamore posneti i starih knjig. Gotova svota, izplačana članom v teku 16 let društvenega obstanka od Jednote in društva znaša \$40.412. — Lepa

Kratek pogled na 20 letno poslovanje

Joseph Fisher.

Članstvo J. S. K. Jednote se da našemu dan z radostnimi občutki ozira na preteklost 20 letnega poslovanja J. S. K. Jednote. Vsi se oziramo na veliko humanitarno delo, katerega je Jednota vršila tekom svojega obstanka. Oni mo- že, kateri so pred 20 leti položili temelj Jednote, zjojo danes penosno na njo, uvidevajoči, da je njih započeto delo in tudi oboro- bilo začetni sad.

Le-ti možje se spominjajo te- žko začetka Jednote, ker so kmalu po ustanovitvi Jednote ne- uslišano prenašali težkoče ter s tem obvarovali mlado Jednoto propada. Kako resna težkoča za obstanek Jednote je bila kmalu, po ustanovitvi, nam pričajo še ži- veči ustanovitelji.

Jednoto so ustanovili dne 18. julija 1898, za začetek sta tvorila Jednoto društvi sv. Cirila in Metoda št. 1 in Sv. Sreča Jezusa št. 2, oba v Ely, Minn. Ti dve dru- štvi sta skupno šteli 400 članov in toliko članov je potem štela Je- dnota ob ustanovitvi. V Jednoti- no blagajno je vsak član plačal po \$1.00 pristopnine.

Kmalu po ustanovitvi je v krat- kem času umrlo 8 članov, v bla- gajni pa ni bilo dovolj denarja da bi zamogla Jednota plačati smrtnino. Veliko navdušenje in neuporabljiva volja za mlado or- ganizacijo pa ni vzelo poguma možem, kateri so je ustanovili. — Obrnili so se na članstvo za po- moč in člani so se z veseljem od- zvali ter prisločili na pomoč z vi- sokimi prispevki.

Mesečni assemeti so bili takrat do \$7.50 od člana, za več mese- cev. Ko se je premagalo prve te- žkoče, se je kmalu prijavilo več novih društev za pristop k J. S. K. Jednoti. Tako se je po skrom- nem začetku pričela Jednota raz- širjati in napredovati širom A- merike.

KONVENCIJE J. S. K. JEDNOTE.

- L. 1898. I. konvencija; vstanov- na seja v Ely, Minn.
- L. 1899 II. konvencija v Ely Minn.; št. delegatov 8.
- L. 1900 III. konvencija v Ely Minn.; št. delegatov 24.
- L. 1901 IV. konvencija v Ca- lannet, Mich.; št. delegatov 24.
- L. 1903 V. konvencija v Oma- ha, Neb.; št. delegatov 28.
- L. 1905 VI. konvencija v Cle- veland, O.; št. delegatov 32.
- L. 1908 VII. konvencija v La Salle, Ill.; št. delegatov 62.
- L. 1910 VIII. konvencija v Denver, Colo.; št. delegatov 82.
- L. 1913 IX. konvencija v Pit- tsburgh, Pa.; št. delegatov 101.
- L. 1916 X. konvencija v Eve- leth, Minn.; št. delegatov 75.

VAŽNI UKREPI KONVENCIJ.

V prvih šestih letih po vstano- viti Jednote ni Jednota nare- dila velikega napredka, storila je sicer veliko, ker je premagala začetne težkoče. Ko se je vstano- vila J. S. K. Jednota, je začela svojo pot in delala lastne sku- snje. Takrat se je mislilo, da za- čne samo da so zadostni dohod- ki za pokritev tekočih izdatkov, nihče pa ni mislil na naraščajoče obveznosti. Tako so tekoči prvot- ne skusnje pokazale, da ni za pri- čakovati trajnega obstanka brez reorganizacije, oziroma brez upe- ljave začetnih assemetov in re- zervnega sklada.

Prva podlaga za bodočnost je bila narejena na peti redni kon- venciji leta 1903 v Omaha, Neb. kjer se je ustanovilo rezervni sklad. Kmalu po ustanovitvi re- zervnega sklada je pričela bla- gajna počasi napredovati. Prve- leto po ustanovitvi rezervnega sklada, to je koncem leta 1904 je bilo zaznamovati preostanek v rez. skladu \$1.689.25. Sedaj pa, ko praznujemo 20 letnico, pa ima Jednota v rezervnem skladu o- kroglo \$170.000.00. (Citaj: Stode- deset tisoč dolarjev).

To je lep napredek in lepa svo- ta. Nikakor pa ne smemo tega nadcenjevati. Pred očmi imejmo naše obveznosti, katere se z vsa- kim dnem večajo.

Zavarovalna odgovornost član- stva J. S. K. Jednote je bila kon- cem leta 1917 celih \$1.271.500.00. (Citaj: šest milijonov dvesto edeninsedemdeset tisoč in petsto dolarjev) — To ogromno svoto bo morala Jednota enkrat izpla-

čati!

Šesta redna konvencija, katera se je vršila v Clevelandu, O. leta zamoremo konstatirati iz dejstva da je danes malo manj kakor po- loviča vsega članstva Jednote ob- stoječa iz članice.

1905. je naredila korak napredka v tem, ko so bile sprejete v Je- dnoto članice, oziroma sopro- tedajni člani.

Da je bil to korak napredka

Na sedmi redni konvenciji — La Salle, Ill. leta 1908, se je dolo- čila visoka odškodninska podpo- ra, kar je še vedno v veljavi izv- zenaš malih prememb.

J. S. K. Jednota torej že od- nekaj plačuje višje odškodnins- ke podpore, kakor katere dru- ga slovenska podporna organiz- acija v Ameriki. Najvišja odškod- nina, ki jo plača Jednota, znaša \$800.00, to je za slučaje, ako ka- terega člana zadene mrtvost ali da si vsled kakšne poškodbe zlo- mi hrbtnico, kakor tudi za izgubo obeh rok ali nog, ali ene roke in ene noge ter za izgubo obeh oči.

Vsak član pa še lahko o- stane zavarovan za smrtnino, da- klav plačuje tozadevne assemete.

Na osmi redni konvenciji v Denver, Colo. leta 1910 se je sprejelo razredno smrtninsko le- stvico po starosti in sicer na šest razredov. Razredi so se razdelili na pet let, tako da se je za vsak starejši razred plačevalo nekol- ko višji assemet, razdeljeni so bili sledeče:

Od 16 do 20 leta, od 20 do 25 leta, od 25 do 30 leta, od 30 do 35 leta, od 35 do 40 leta in od 40 do 45 leta.

Ti razredi niso bili popolni, ka- kor tudi lestvica ne, vendar pa je to pokazalo velik napredek v blagajni, rezervni in smrtninski- sklad sta očividno naraščala. Pod- tem sistemom je Jednotno pre- moženje napredovalo več tekom treh let kakor poprej celih 12 let.

Koncem leta 1910 je bil skup- ni preostanek v Jednotni bla- gajni \$35.945.37. Tri leta pozne- je to je 31. decembar 1913 je pa znašala čista imovina Jednote \$115.531.70.

Na deveti redni konvenciji v Pittsburghu, Pa. leta 1913 se je sprejelo centralizacijo bolniške podpore, čemur je več društev nasprotovalo, nekaj društev je še celo zapostilo Jednoto vsled te odredbe. Ko se je pa pokazalo, da je le v centralizaciji zagotovlje- na podpora vsakomur, se je med društvimi centralizacija priljubila tako, da bi jo bilo sedaj težje od- praviti kakor jo je bilo upeljati.

Jednota točno izplačanje vse o- pravičene podpore. Na tej kon- venciji se je tudi priznalo žens- ko enakopravnost, po kateri ima- jo članice enake pravice kakor možki člani, voljene smejo tudi biti delegatkinje na konvenciji. — Dalje se je na tej konvenciji sprejelo referendum, po katerem ima članstvo pravico od direktne zakonodaje. S tem ukrepom je dobilo članstvo Jednote vodstvo v svoje roke, tako da lahko med konvencijami premija pravila in odpokliče enega ali drugega Je- dnotnega uradnika, kateri za- nemarja svoje dolžnosti.

Kmalu po tej konvenciji se je sprejelo z splošnim glasovanjem "Nat. Fraternal Congress" le- stvico. To se je moralo zgoditi, ker se je to zahtevalo potom drasti- nih akcij od raznih drž. zavarov- valniških avtoritet. — Uveljavil se je tudi otroški oddelek, kateri krasi napreduje in je zaslonba bodočnosti Jednote.

Na deseti redni konvenciji v Eveleth, Minn. leta 1916 se je ustanovilo še dva razreda za smr- tnino in sicer za \$250.00 in za \$1500.00 ter še en razred za \$2.00 dnevne bolniške podpore. Konvencija se je tudi izrekla za združanje Jednot in Zvez. Spre- jela je resolucijo, po kateri je J. S. K. Jednota pri volji se zdru- žiti in to le po pogodbi, po kateri ne bi bilo članstvo ene ali druge organizacije škodovano, solvent- nost se mora izjednačiti pred združenjem.

Ako pogledamo na Jednotne številke, katere je najti na dru- gem mestu, nam ni treba povdar- jati, koliko doblat je Jednota iz- vršila tekom svojega obstanka. Pripoznavi moramo, da je bilo vodstvo Jednote vedno vzorno. Jednota se je vedno bolj in bolj

Leta 1912, o priliki desetletnice je priredilo društvo prijetno vese- lico, katere se je bilo udeležilo o- gromno občinstva iz mesta in oko- lice.

Tako je društvo sv. Janeza Krstnika delovalo in rastle med rojaki v clevelandski naselbini. Danes teče 16. leto, kar je bilo ustanovljeno. Marsikateri član ali članica je že spravilo po zeleno rušo, skazajoč jim bratsko čast v obilnem spremstvu, z društveno zastavo na zadnjem potu premi- nulega družvenika ali družvenice. Marsikatero solzo je že druš- tvo obrisalo zapuščenim vdovi in o- sirotelim otrokom in marsikje je bil rešilni angelj, ki je otel siro- maka bede in trpljenja.

In društvo se širi in procvita, se dviguje in pogumno zre v bo- dočnost. Ljubite zbirajte svoje čla- ne in članice pod svoje okrilje, bodre in tolažite jih.

In h koncu kljubem društvu sv. Janeza Krstnika procvita, napre- duje in množi se. Vstrajaj v slogi in bratstvu na tej lepi poti na- predka, ki si jo korakalo do sedaj in hodi v ponos naši dični Jugo- slovenski Katoliški Jednoti, kot eno največjih in najmočnejših njenih društev.

Cleveland, O., 20. junija 1918.

J. Debevo, tajnik.

Društvo Sokol št. 38, v Pue- blo, Colo.

Društvo Sokol št. 38 JSKJ, je bilo ustanovljeno 15. avgusta le- ta 1902. Ustanovni člani so bili sledeči: Frank Medica, Max Ba- jee, Frank Miel, Jakob Tisal, Peter Culig, Al. Seilskar, Dave Predovč in Josip Lipič.

Zal, da so se vsi prešli od tu- kaj in sta še samo dva pri dru- štvu.

Položaj društva je še precej dober, ali društvo ne napreduje kakor bi si člani želeli, zato ker- sta še dva druga društva naše- slavne Jednote v tej naselbini.

Društvo ima sedaj 52 enako- pravnih članov in članice in 8 članice samo za smrtnino. Društvo bo priredilo veselico v počast 20 letnice obstanka naše slavne Jed- note dne 14. julija v sv. Jožefi- dvoranu in prosil vse člane, kakor tudi spoštovano občinstvo naše- naselbine, da se vsi mnogostevil- no vdeležijo. Vstop za moške 50 et., žene in dekleta proste.

Opominjam se vse tiste rojake in rojakinje, kateri se nste pri- nobnem društvu, da pristopite k našemu društvu, pri kateremur ima vsak član in članica pravico govoriti in ni nobenega kroga pri- sejah.

Mi se držimo gesla: V slogi je moč! Eden za vse, vsi za enega! Na zdar!

A. Kochevar, tajnik.

Društvo Sv. Mihaela št. 40, v Claridge, Pa.

Naše društvo je bilo vstanovlje- no dne 3. marca leta 1903 v Cla- pristopilo petindvajset članov katerih večina je še danes pri društvu. Društvo posluje že nad petnajst let v najlepši bratski slogi. Danes šteje 75 enakoprav- nih članov, 45 članice in 32 otrok.

V društveni blagajni je \$605 76. Do 1. januarja 1914 je plača- lo društvo \$5.168. Izza onega ča- sa pa do 30. aprila letošnjega leta je pa Jednota plačala \$3153.67. Tekom petnajstih let je plačale društvo skupne podpore v in po- škodnine \$8771.67. Nadalje je pla- čalo smrtnin v znesku \$9.100.

Lep pozdrav vsem članom in članicam!

A. Kozoglov, tajnik.

spopolnjevala. Vsi ti uspehi so- zasluže ustanoviteljev Jednote v prvi vrsti, v drugi pa poznejših- nih društev ter celokupnega članstva. Nikar pa še ne mislimo da smo na visoki popolnosti in na- višku cilj Jednote, ne, nikakor ne; delavati moramo še zanaprej za njen napredek in na lažji razvoj ter za trajen obstanek.

Torej evitaj in omiluj gorja udov in sirot nam ti, Jednota, še v nadalje! Prebujaj svoje hčere in sinove k izobrazbi! Goji brat- sko ljubezen med nami ter lju- bezen do slovenskega naroda, o- sobito pa do naše nove domovine — Amerike!

DOPISI

(Nadaljevanje z 9. strani.)

Društvo Sv. Jožefa št. 41, v East Palestine, O.

Ker praznujemo našo slavno J. S. K. J. 18. julija 20-letnico svojega delovanja, je sklenilo tudi naše društvo, da jo dostojno praznuje.

Ob ustanovitvi društva je bilo zapisanih 13 članov. Društvo je ustanovitelj sta bila — Jožef Vidar in Frank Lekan, ki sta imela do- sti truda in dela predvse je začelo društvo uspevati. Danes pa druš- vo šteje 32 članov, 15 članice in 24 otrok v mladinskih oddelku. Vseh skupaj 71. Smrtnik slučajev je bilo 5 in sicer: Ivana Maček, vzrok smrti jetika, umrla v sta- rem kraju, zavarovana za \$500.00, Agnes Vidar, vzrok smrti srčna kap, zavarovana za \$500.00, Jožef Dufnar, vzrok smrti ubit od trena, zavarovan za \$500.00, Johan Miklavčič, vzrok smrti ubit v rudniku ob času eksplozije v Davson, New Mex., zavarovana za \$500.00 in Mary Jurjavčič, zavarovana za \$500.00. Skupno se je plačalo za smrtnino \$3000.00, Johan Spilariu se je plačalo \$300.00 za odpravi- no, ker je imel neozdravljivo bo- lezen. Z izgubo desnega očesa je Jednota plačala Jakobu Erzložnik \$200.00. Bolniške podpore je pla- čalo društvo in Jednota v 182 slu- čajih \$3175.00.

Društvo je tudi skoz in skoz so- cialnega smiselnega ter deluje po svojih močeh za združanje z eno ali drugo napredno Jednoto ali Zvezo. To bo gotovo enkrat prišlo, če ne prej, pa slej, ker le v eni združeni Jednoti vseh Slovencev je nam obstanek zagotovljen.

K sklepu svojega dopisa po- zdravljam vse glavne uradnike naše Jednote, ter jim želim, da bi še mnogo let vodili našo Jednoto po pravem potu in dlovali za slo- venski narod.

Pozdrav tudi vsem članom in članicam J. S. K. Jednote. Bodite edini in složni pri društvenem de- lovanju. Oklepajte se Jednote, ki je naša največja varuhinja in ta- korekoč mati telesnih podpor.

Oživlja nas otroke prevesele. Skrbí za nas v življenju do pogre- ba.

Naš ščit, Jednota, varstvo si de- žele.

Paul Tavčar, tajnik.

Društvo Marija Pomagaj št. 42, v Pueblo, Colo.

Društvo je bilo vstanovljeno 16. avgusta leta 1903 ter bo me- seca avgusta letošnjega leta praz- novalo svojo 15-letnico. Ob prili- ki te slavnosti bo tudi priredilo velik piknik.

Ko se je vstanovljalo društvo nam je neko drugo društvo dela- lo veliko sitnosti, toda jaz se za- to nisem nič zmenil, ker sem imel trden namen, da moram društvo vstanoviti. Odpravil sem se po eni- sami ulici ter naročeval rojakom naj pridejo dne 16. avgusta v Perkov dvorano. Pride naj vsak komu je kaj do društva. Rekel sem tudi, da bom jaz med tem časom sestavil društvena pravila ter jih prebral na prvi seji.

Takoj pri prvi seji je pristopilo 43 članov. S sestavljenimi prav- li so bili vsi zadovoljni. Skle- nili smo, naj se plačuje bolniška podpora skoz tri mesece in sicer po en dolar na dan.

Prvo leto je pa bilo dosti bol- nikov, v blagajni pa malo denar- ja. Ravno ko je bilo društvo do- bra vstanovljeno in sprejeto v JSKJ, je pa tukaj prenehala ob- ratovati največja rudolopinica. Člani so se začeli seliti v druge kraje, pri društvu pa ni nihče na- znanil, kam da gre. Mi smo za- take člane plačevali tri do štiri mesece assemet, kar je bilo pa vse v našo škodo.

Število članstva je rapidno pa- dalo, tako, da je bilo nazadnje vseh članov skupaj samo devet. Jednoti smo bili dolžni skoraj 2 sto dolarjev, pa še vseeno nismo obupali. Ko so bili v najslabšem položaju, je pa prišlo v našo na- selbino od drugod trinajst ali štiri- rinajst rojakov, ki so takoj pri- stopili v naše društvo. Ker smo pa pristopino zvali in bolniške podpore znižali, smo kmalu po- plačali ves dolg. Dobili smo še vsak mesec nekaj novih članov, nakar je začelo društvo zopet na- predovati.

Število članstva je rapidno pa- dalo, tako, da je bilo nazadnje vseh članov skupaj samo devet. Jednoti smo bili dolžni skoraj 2 sto dolarjev, pa še vseeno nismo obupali. Ko so bili v najslabšem položaju, je pa prišlo v našo na- selbino od drugod trinajst ali štiri- rinajst rojakov, ki so takoj pri- stopili v naše društvo. Ker smo pa pristopino zvali in bolniške podpore znižali, smo kmalu po- plačali ves dolg. Dobili smo še vsak mesec nekaj novih članov, nakar je začelo društvo zopet na- predovati.

Število članstva je rapidno pa- dalo, tako, da je bilo nazadnje vseh članov skupaj samo devet. Jednoti smo bili dolžni skoraj 2 sto dolarjev, pa še vseeno nismo obupali. Ko so bili v najslabšem položaju, je pa prišlo v našo na- selbino od drugod trinajst ali štiri- rinajst rojakov, ki so takoj pri- stopili v naše društvo. Ker smo pa pristopino zvali in bolniške podpore znižali, smo kmalu po- plačali ves dolg. Dobili smo še vsak mesec nekaj novih članov, nakar je začelo društvo zopet na- predovati.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnev- nik v Zdrži država.

Naslednje leto nam je bilo že- mogče nabaviti si društveno za- stavo. Sedaj je društvo na do- brem stališu. Število članov in članice znaša 101. Umevno je, da bi bilo lahko še boljše, če bi ne bi- lo vojne.

Naše društvo apelira na vse člane in članice JSKJ, naj z vsa- mi silami delajo na to, da bo ob- držala Jednota svoje slavno ime. Zadnji čas se veliko razpravlja o združanju. Bratje in sestre, po- mislite, kakšne stroške bi imeli če bi se naša Jednota pridružila kakim drugim. Kaj bo z našimi za- stavami, regatijami in znaki? — Prepričan sem, da bo vsak pošten in treznomislec član glasoval za- no!

Jaz nisem nič zoper združanje, če se izvrši na zdravi trgovski podlagi, tako, da ne bo nihče ne- odškodovan, najmanj pa naša Je- dnota. Naj še omenim, da je na- še društvo glasovalo z veliko ve- čino proti združanju. Izmed 101 članov jih je bilo samo sedem za združanje. Naša Jednota ima do- volj jpremoženja, da lahko sama posluje in ima pravico za poslova- nje skoraj po vseh državah.

Pozdrav vsem članom in čla- nicam.

John Gaber.

Društvo Sv. Alojzija št. 43, v East Helena, Mont.

Ravno tisti čas ali tistega me- seca, ko bo izšla posebna slavno- sina izdaja našega Glasila ob pri- čast 20-letnega obstanka naše sla- vne Jednote, bo naše društvo sv. Alojzija št. 43 JSKJ, v East Monta- na, slavilo 15-letnico svojega ob- stanka.

Društvo je bilo vstanovljeno 26. julija 1903 s 13 člani. Ker imamo še sedaj nekaj članov, ki so bili vstanovitelji omenjenega društva, se jim na tem mestu za- hvaljujemo za njihovo trudapol- no delo.

Za časa svojega poslovanja smo izgubili eno članico, ki je umrla v starem kraju. Zavarovana je bi- la za \$500. Enemu članu je Je- dnota izplačala odškodnino za iz- gubo ene roke \$400.

Koliko smo dali bolniške pod- pore za časa svojega obstanka, mi je skoraj nemogoče poročati. Naše društvo šteje sedaj 49 članov in članice, namreč 36 ena- kopravnih in 13 članice samo za smrtnino.

Lahko rečem, da je naše dru- štvo v dobrem stanju, čeravno ni- dosti napredovalo v 15-letnem ob- stanku. Vzrok je ta, ker je naša naselbina majhna in imamo tudi druga društva, ki spadajo k raz- nim Jednotam.

Večina tukajšnjih rojakov spa- da k dveh društvom ali kljub temu se dobi še človeka, ki ni član nobenega društva, akorav- no ima dosti priložnosti za zava- rovanje. Vsako društvo je pripr- ljeno sprejeti te vsaki čas.

K sklepu pozdravljam vse so- brate in sester naše slavne Jed- note in jim želim mnogo napredka v bodočih dvajsetih letih.

Frank Peroich, tajnik.

Društvo Sv. Jožefa št. 45, v Indianapolis, Ind.

Sedaj, ko obhajamo dvajsetle- tnico slavne JSKJ, naj mi bo do- voljeno izpregovoriti nekoliko be- sed o vstanovitvi društva sv. Jo- žefa št. 45 JSKJ. — V Indiani- polis so se nekako pred osem- dvajsetimi leti naselili prvi Slo- venci. Kakorhitro je začela na- selbina naraščati, so rojaki takoj spoznali potrebo vstanovitve dru- štva. To društvo bi moralo biti ta- ko, da bi se pri njem lahko zava- rovali za smrtnino, bolnični in ne- srečo. Dasi je bilo že eno društvo v naselbini, smo hoteli vstanoviti še drugo.

In res, 1. januarja leta 1904 smo se zbrali in vstanovili dru- štvo sv. Jožefa. Skoraj vse čla- nstvo se je izrazilo, naj ga priko- pimo JSKJ. To se je tudi zgodilo in društvo, ki je štelu v začetku 16 članov, je bilo sprejeto. Pre- govori pravi, da ima človek za tu- koj pri rojstvu sovražnike in ta- ko je bilo tudi pri nas. Žalostne je bilo pri nas to, ker so se naha- jili sovražniki društva med nje- govimi lastnimi članstvom. Nekat- ri člani so namreč zahtevali, naj društvo odstopi od JSKJ, češ

(Nadaljevanje na 11. strani.)

Ob dvajsetletnici J. S. K. J.

G. L. Brozich.

Dvajset let v dobi človeškega li- lestvični sistem, smo vzeli sta življenja ni posebno veliko, to- rost članov ob času njih pristopa da v tej dobi hitre evolucije, vte- k Jednoti namesto starost ob ča- su, ko smo jih klasificirali po no- vemu sistemu, to je seveda ngaja- lo članom, ker marsikateri bi mo- rodila v času, ko še ni bilo začra- tane izkušene poti za njo, je ve- llikega pomena.

Zgodovina J. S. K. Jednote na- polju bratskih organizacij med našim narodom v Ameriki, je po- menljiva.

Pisce teh vrstic ni bil pri poro- da Jednote, pač pa so mu znane začetne razmere ob vstanovitvi Je- dnote, ker bil je na zborovanju organizacije leta 1898, ki je bilo direktno povod vstanovitve J. S. K. Katoliške Jednote.

J. S. K. Jednota se je porodila na Ely, Minn. leta 1908 dne 18 ju- lija, ob povrnitvi delegatov iz zborovanja K. S. K. Jednote, kjer- baje niso dosegli naprednih prin- cipov, za katere so se pogajali in- zato, ker je tedaj vladalo precej- starekarskega absolutizma pri prvi slovenski organizaciji, kate- rega niso mogli nekateri napre- dni delegati prenašati.

Tako je bila J. S. K. Jednota- ta druga slovenska organizacija v Ameriki, ki je do danes uspešno hodila po začetni poti.

Mnogo je imela bridkih izku- senj, kakor vse druge organiz- acije na tem polju, kajti nobene preračunane poti ni bilo za za- sledovati, orati je bilo treba le- dino in čakati na lastne izkušnje.

Jednota je od začetka poslova- la po tako zvanem "level pre- mium" ali po domače rečeno "iz- rok v usta" sistemu. Začetniki Jednote so imeli dober namen toda istočasno ni še nobena slo- venska organizacija vedela, s ka- kovo važnim problemom da imajo za opraviti. Vsa je mislila, da i- skladamo toliko, kolikor rabimo za bolne ali umrle brate, pa bo- šlo, nobeden ni mislil na vedno naraščajočo starost članov niti- ne na to, da moramo enkrat vsi — umreti.

Nekateri so mislili, da bodo na- novo pristopivši mlajši člani na- domestili vse to, skušnja je pa na- učila ne smo nas ampak vse dru- gje bratske organizacije, da s tem sami sebe varamo. Nekatere or- ganizacije so se tako dolgo bra- le izpregledati in spoznati svo- jo napako, da so morale državne oblasti poseči vmes, da so jih re- šile, toda kljub temu jih je mo- ralo veliko propasti, ker so začeli spoznavati prepozno.

J. S. K. Jednota je poslovala po svojem prvotnem sistemu do l. 1903, v katerem se je vstanovil rezervni sklad na zborovanju v Omaha, Neb., toda ker so prispev- ki za smrtnino ostali kakor po- preji, se blagajna Jednote le ni mogla pomnožiti. Značilno je, da je bila ravno ob času tega zbor- ovanja Jednota dolžna na smrtni- ni nad \$90.000 več kakor je imela denarja v blagajni.

To vse je bilo posledica prvot- nega nepopolnega sistema.

Pisce teh vrstic je prišel v urad- glavnega tajnika J. S. K. Jedno- te koncem leta 1903 ali kmalu po zborovanju v Omaha. Od tega ča- sa naprej se je trudil po svojih skromnih zmognostih, z delom in svetom, da je Jednota rastle in napredovala, v kolikor so omogo- čile tedanje razmere. Težko je pa- bilo prepričati člane, da so stro- kovno preračunjeni prispevki e- dino podlaga za naš napredek in obstoj. Tako smo polagoma kora- kali do leta 1910, v katerem se je na zborovanju Jednote v Denver, Colo. vendar le posrečilo uvesti vsaj napol popolnen sistem pris- pevkov.

V prihodnjih treh letih je Je- dnota bolj napredovala kakor v vsi svoji prejšnji dobi, toda z ož- rom na vedno naraščajočo obve- znost je bilo treba resno misliti na- še bolj zadostne prispevke po- strokovno preračunjenem siste- mu. Glavni urad se je veliko pri- zadeval, da se je prišlo do tega in konečno se je le posrečilo uve- sti po trudopolnem delu na zbor- ovanju v Pittsburgh, Pa. leta 1913 tokozvani Nat. Fraternal Con- gress lestvico, po kateri Jednota se danes posluje in po kateri vro- dohro napreduje.

Eno napako smo pa le napravi- li, napako, katere noče do danes članstvo niti ene slovenske Jed- note pripoznati, ampak čakajo, da bodo prisiljeni od raznih držav kar se bo zgodilo leta 1920.

Ta napaka je, da ko smo spreje-

SUGAR MUST BE SAVED!

A teaspoonful of nothing. You say, Yet a heaping teaspoonful saved each meal for 120 days for each of the 100,000,000 persons in the United States makes a pile as big as the Woodworth building

1898 - 1918

Dopisi in zgodovina društev J. S. K. J.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se je ustanovila 18. julija leta 1898 v Ely, Minn. Započetnika sta bila društvo sv. Cirila in Metoda in društvo sv. Sreča Jezusa, oba s sedežem v Ely, Minn., ter sta tedaj šteli okoli 400 članov. Ustanovitelji so bili:

Ivan Habjan, Ivan Govže, Jurij Stepan, Štefan Banovec, Josip Agnič, Ivan Globokar, Ivan Pakiž, Matija Kaps, Matija Agnič, Ivan Prešeren in Ivan Prijatelj.

Zakaj se je ustanovila J. S. K. Jednota?

Ko so se leta 1898 vrnili delegatje K. S. K. J. v Minnesoto z glavnega zborovanja, so bili kmalu razočarani, ker se sklepi glavnega zborovanja niso vpoštevali v gl. odboru v Jolietu.

Ta je namreč samolastno zavrgel nekatere sklepe zborovanja in pravila uredil po svoje.

Zato so se delegatje iz Minnesote odločili, da je bolje iskati drugje zavetišča, in se dogovorili, da ustanove svojo Jednoto in ji dajo ime Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Razglasili so svojo namero v listu "Glas Naroda" in navedli vzroke.

Kmalu nato se je javilo par sto rojakov, večinoma iz Minnesote, ki so odobravalni ta sklep ter se izrazili, da so pripravljeni pristopiti k novi Jednoti.

Pri prvem zborovanju v Ely, Minn. so sprejeli pravila, zgolj posneta po stari Jednoti; v odbor so bili izvoljeni zgolj delavci.

Potreba je bilo marljivega dela ne le v Minnesoti, ampak tudi po drugih naselbinah. "Glas Naroda" je na vse kriplice podpiral novo Jednoto, jo zagovarjal in odbijal napade nanjo.

Marljiva agitacija je pa našla tudi dober odmev. Iz raznih držav so se priključila nova društva za pristop v Jugosl. Katoliško Jednoto. Posebno moram omeniti državo Pennsylvanijo. Število članov je naraščalo od dne od dne.

Na glavnem zborovanju Jednote v Calumet, Mich. je bila slavnost zelo lepa, toda slabo vreme je marsikaj oviralo. Tam si je pridobila lepo novo polje.

Na zborovanju v Omaha, Neb. sredi meseca julija, so bile debate precej zanimive, in sešli so se tudi novi delegatje, kateri so izpovedali, da dosedanje delovanje ne zadostuje za razvoj. Med temi novimi delegati smo opazili Mr. Geo. L. Brozicha in še nekaj drugih. Izpovedalo se je, da po mesečni doneski 50c. veliko prenizki za vedno naraščajoče stroške.

Povdarjalo se je, da je potreba ustanoviti rezervni sklad za smrtnino, in s tem je zadobila J. S. K. Jednota bolj trdno podlago. Na tem zborovanju je bil izvoljen glavnica tajnikom Mr. Geo. L. Brozich.

Glavno zborovanje v Clevelandu, O. leta 1906 je bilo dokaj zanimivo, in v odbor so prišli novi možje. Tam smo opazili nove moči, kakor Mihaela Zuniča, Ivana Germa, Frank Medosha, Franka Kerzišnika, Antona Zabukovec in več drugih.

Finančni položaj se je precej opomogel in v rezervnem skladu je bila že lepa svotica dolarjev.

Leta 1908 se je vršilo glavno zborovanje v La Salle, Ill., katero je bilo tudi zelo dobro zastopano po delegatih raznih društev. Pravila so se vedno bolj zboljševala. — Članstvo je precej naraslo in tudi v finančnem oziru je bil lep napredek.

Ravno istega leta je Jugosl. K. Jednota praznovala svojo desetletnico v Ely, Minn. Slovesnost je bila zelo lepa. Rokjaki iz Ely, Minn in bližnje okolice so pokazali pravo slovensko gostoljubnost in navdušenje je bilo v obče veliko.

Glavno zborovanje v Denver, Colo. leta 1910 je bilo izvanredno dobro zastopano po delegatih. Zelo važno je bilo razmotrivanje o novem sistemu. Izpovedalo se je, da stari sistem nikakor ne odgovarja več času in naraščajočemu številu članov. Uvedli so namreč lestvico vplačevanja in to po starosti. Lestvica je vstopila v veljavo s 1. januarjem leta 1911.

Leta 1913 dne 3. septembra se je vršilo glavno zborovanje v Pittsburgh, Pa. Zborovanje je bilo zelo zanimivo; centralizacija bolniške podpore je bila velik napredek za J. S. K. Jednoto. Rezervni sklad se je povzpelo do \$60.000.

Zadnje zborovanje J. S. K. Jednote se je vršilo meseca septembra leta 1917 v Eveleth, Minn. Zelo razveseljivo je bilo finančno stanje, ker njeno premoženje je tedaj znašalo nekaj nad \$200.000.

Denar je dobro in varno naložen; knjigovodstvo in drugi sistem je bil vzorno vpeljan, za kar gre velika zasluga Mr. G. L. Brozichu, kateri se je veliko trudil, da je trgovski sistem tako vzoren.

Tako sem površno očitral začetek in napredek Jugoslovanske Katoliške Jednote.

Mnogo se je med tem časom pisarilo in ugibalo o združenju naših Jednot in Zvez; dobre volje se je pokazalo mnogo, toda pravičnega, nepristranskega, uspešnega dela je bilo pa kaj malo. Poskušali so priklopiti našo staro, dobro urejeno in finančno precej dobro podkovo Jednoto, slabši zvezi. Rezultat tega še ni znan, ko to pišem, a ne pričakujem nič dobrega, ker zakon narave je, da se slabši opira na močnejšega, ne pa narobe.

Nikakor pa ne smem prezreti dejstva, da je J. S. K. Jednota tako lepo napredovala. Vzrok tega je, ker je vedno delovala popolnoma nepristransko in zelo koncilijantno. Vzrok nesporazumom se je lepo poravnal. Naša Jednota ni izključila nobenega člana zaradi privatnega prepričanja, nihče ni bil oškodovan za svoje mnogo-

(Nadaljevanje z 10. strani.)

da ni dobra, ter naj se priklopi drugam. Nekateri so bili tudi za to, naj se društvo enostavno razpusti, denar pa naj se razdeli med člane. Zahtevali so od predsednika, naj skliče izvanredno sejo za razpust društva.

Predsednik je to res storil in sicer meseca maja. Veseli so prišli svaženiki na sejo in niso slutili, da se jim bo načrt prekrizal. Že so kopali jamo, da pogrebneje vnuj mlado dete, toda predsednik je bil moč na svojem mestu in je se danes uradnik društva. Vprašal je le:

— Koliko jih želi odstopiti od društva?

Nekdo se je oglašil: Osem. Tedaj je pa vstal predsednik Frank Srna, rekoč:

— Torej osem vas hoče odstopiti? Dobro, le odstopite. Osem nas je pa še vedno, ki smo za društvo in vsled tega ga bomo tudi obdržali, kajti zato smo ga ustanovili. Vsak, kdor hoče odstopiti, lahko odstopi, toda denar, ki je v blagajni, bo ostal tam, kjer je. Prej bom jaz izdal ves svoj trdni zaslužen denar za tožbe kot boste pa vi dobili društveni denar!

Zatem so svaženiki odšli z dolnim nosom. Mi, kar nas je ostalo smo pa trdno sklenili vstrajati na svojem mestu — ter si medsebojno pomagati. Žal, da sva danes samo dva izmed onih prvih pri društvu. Že meseca junija je pristopilo večje število dobrih mož. To število je pa neprestano naraščalo, in danes smo lahko ponosni, kajti društvo šteje že z otročjim oddelkom vred dvestopetinsedemdeset članov.

Največ hvale gre Johnu Hriberniku ter istočnemu predsedniku Antonu Struni, ki je bil pozneje več let tajnik društva. Društvo je izplačalo od prvega januarja leta 1914 — \$351.66.00 bolniške podpore. Odkar pa je Jednota prevzela izplačevanje bolniške podpore pa do konca meseca maja tega leta, je plačala za naše društvo \$4066.67 bolniške podpore. Od ustanovitve pa do danes je umrlo pri društvu sedem članov in štiri članice. Smrtnine smo plačali vsega skupaj \$8500.

Dragi bratje in sestre, ravno sedaj, ko praznujemo 20letnico slavne Jednote, se moramo ozreti nekoliko nazaj in pomisliti, iz kako malih in malenkostnih pričetkov se je razvila taka organizacija, kakoršna je danes. Vstajnovniki so prav dobro vedeli, da njih čaka težavno delo, toda bili so niso ne naporov in ne težav, ampak so šli pogumno naprej. — Oni, ki so še živi, lahko praznujejo danes sad svojega dela.

JSKJ. želimo še več uspeha in napredka v bodoče, članom in članicam pa pošiljamo priščne pozdrave.

Louis Rudman, tajnik.

letne doneske, ako ni soglašal z nazori drugih. Nikdar se ni vprašalo nikogar: si li črn, ali rdeč, ampak reklo se je vedno le: stori svojo dolžnost napram Jednoti in ona bo storila svoj dolžnost napram tebi in bodisi Peter ali Pavel.

Stroga trgovska podlaga in pravo bratstvo pa naj bode vedno naše geslo tudi v bodoče. Vse druge postranske stvari pa naj se nikar ne urivajo v naše poslovanje.

Pri nas naj vedno velja: prava ljubezen do vsakega sobrata, prava enakopravnost in enakoveljavnost med člani. Ako se bomo tega vedno držali, bo naša Jednota tudi vedno lepo napredovala. Naša je bila in naj vedno ostane prava podporna organizacija.

Vsako urivanje kake politike pa naj se vedno preze in kakor hitro mogoče zatre.

Imejmo vedno pred očmi: podpirati bolnike, ponesrečene in sirote, ker za to so se člani zavarovali in vplačevali. Podpirati je stvar usmiljenja, prepričanje pa vsakega posameznika osebna stvar. Tako pravim danes in rad bi to še povdarjal v bodoče, ker vem, da je vse to v pravo korist naše Jednote in nje dobrih članov.

Prikazali so se tudi med nami izkoriščevalci, ki so s svojo hinavščino hoteli posezati v našo blagajno, a — hvala Bogu, spoznali smo jih kmalu in odšli so s klavnim slovesom drugim se farbat.

Dvajset let je lepa mladeniška doba, naša Jednota pa je v tej dobi postala tudi krepka. Veliko preizkušenj je prestala in kot dobro vzgojen mladenič bode tudi v bodoče lahko delovala z vso vnaemo v korist svojim članom.

Zato kličem ob dvajsetletnici: Vsi člani z našo Jugoslovansko Katoliško Jednoto, a ona z nami!

F. S.

Društvo Vitezi Sv. Jurija št. 49, v Kansas City, Kans.

K velevažnemu in spominškemu dnevu, 20letnici naše slavne in dične matere J. S. K. J. si stojemo v dolžnost podati nekoliko zgodovine o društvu, katerega ima slavna mati J. S. K. J. pod svojim okriljem.

V to državo, katera se nahaja skoraj v središču Severne Amerike, državo Kansas so se naselili prvi Slovenci že pred petindvajsetimi leti. Naselili so se večinoma v Kansas City, ker je podnebje precej ugodno. Seveda, prohibicija je vladala že tisti čas v državi Kansas, ali naši Kranjci se niso zato zmenili ker je bilo samo pol milje peš do sosednje države Missouri ali state line, kjer je bilo dovolj okrepila a želodce in suha grla in ga je še danes. Škoda je, da so nam ječmenovo kapljico poslali šli skoraj za 50%.

V začetku smo bili razkropljeni na vse strani in ni bilo življenja na društvenem polju. Pa kmalu smo zprevideli in pretehtali razmere, da je v društvu moč. Ustanovili smo društvo pod imenom sv. Jožefa, katero je danes bratsko hrvaško društvo in šteje danes nad tisoč članov pod ravno istim imenom.

Za tem se je ustanovilo podporno društvo sv. Petra in Pavla, malo kasneje pa, ko je bilo večje število Slovencev, se je ustanovilo še katoliško adorno društvo Vitezi sv. Jurija in sicer 31. maja 1904 z 18 Slovencev. Na tem shodu se je sklenilo, da se društvo imenuje K. S. P. D. Vitezi sv. Jurija.

Prvim predsednikom je bil izvoljen pokojni Ivan Janžekovič, prvi tajnik je bil Mihael Novak No. 2. blagajnik Peter Špehar, prvi zakladničar Mihael Novak No. 1.

Društvo je še istega leta pristopilo pod okrilje naše dične J. S. K. J. Od tistega časa se je že veliko izpremenilo tudi na društvenem polju, kar danes imamo razen imenovanega še sledeča društva v naši naselbini: društvo sv. Petra in Pavla, društvo Sreča Jezusova, Samostojno društvo Triglav, Žensko društvo sv. Veronike, Žensko društvo Marije Cistega spočetja. Kljub temu je pa našo društvo od začetka lepo napredovalo v članstvu in vsakem drugim oziru, še posebno pa letos, ko imamo skoraj vsaki mesec enega ali dva nova člana. Iz tega se kaže, da veliko cenijo društvo in našo slavno Jednoto.

Naše društvo šteje 66 članov, 12 članice in 17 otrok v otroškem oddelku, skupaj 95. Društvo je izdalo podpore svojim članom od začetka pa do centralizacije čez tisoč dolarjev. Razen tega je tudi veliko pomagalo svoji domači cerkvi, katera se je organizirala pred dsetimi leti.

Denarno stanje društva izkazuje konec meseca maja t. l. štiri sto dolarjev gotovine. V preteklosti je tudi neizprosila žena smrt

gospodarila med nami in nam porabila iz naše srede deset članov in eno članico. Med njimi je bil tudi naš prvi predsednik Ivan Janžekovič, katerega naj bi se spominjali vsi člani našega društva ob tej priliki. Kod sedanjih tajnik tega društva se srčno zahvalim naši slavni Jednoti in ostane mi v trajnem spominu, ko me je zadela usoda leta 1915, da sem moral ležati v bolniški postelji tri mesece. Jednota mi je hitro izplačala približno sto dolarjev.

Radi tega čestitamo in izražamo priščne zahvale v imenu cellega društva ob priliki 20letnice J. S. K. J., želeč ji velikega nasterka in uspeha. Pod slavnim imenom, na katerega se je enkrat krstila, naj vstraja do konca.

John Hotujec, predsednik.
Joseph Kastelec, tajnik.
Peter Špehar, blagajnik.

Društvo Sv. Petra št. 50, v Brooklynu, N. Y.

Začetnik društva je bil F. G. Tassotti, ustanovni člani so bili: Jesip Pleše, Ivan Briški, Bižal Peter, Carl Martin, Andrej Staker, Peter Klarič, Jurij Kajfež, Ivan Mura, Jurij Ksenig, Anton Matejčič, Martin Raueh, Antoh Stucin, Ivan Fupina, Anton Gorič, Anton Piškur, Josip Tassotti. Društvo je obstajalo pri ustanovitvi iz 17 članov. Za predsednika je bil izvoljen Josip Pleše, za I. tajnika in zastopnika je bil izvoljen F. G. Tassotti. Ustanovljeno je bilo društvo na 147 Lorimer St. cor. Meserole St., kjer je nekaj mesecev tudi zborovalo. Prvi predsednik Josip Pleše je predsedoval društvu dve leti. Ko je isti odklonil svojo službo, je bil na njegovo mesto izvoljen drugi predsednik Anton Stucin; ta je predsedoval 3 leta. Anton Stucin se je odpravil na predstojništvo leta 1909 in na njegovo mesto je bil izvoljen tretji predsednik Gabriel Tassotti; ta predseduje še danes in vodi toraj predstojništvo 9 let.

F. G. Tassotti je bil izvoljen za tajnika pri ustanovitvi in izvršuje tajniški posel 14 let. Društvo se je vpisalo ali pristopilo k Jugoslov. Katoliški Jednoti meseca oktobra 1904. Prvi certifikat, galsel se F. G. Tassotti št. 3006 je bil izdan v Jednotnem uradu 24. okt. 1904. Podpisana sta glavni predsednik John Habjan in glavni tajnik Jurij Brozovič. Ustanovnih članov so danes še pri društvu samo 3 in to Anton Stucin, Martin Carl in F. G. Tassotti. Pri sprejmu v Jednoto je dobilo društvo št. 50. Društvo si je nabavilo krasno zastavo, katera je bila slovesno blagoslovljena v nemški cerkvi sv. Jožefa istočna 87. ceste v New Yorku dne 4. julija 1907. Zastavo je blagoslovil g. Alojzij Blaznik ob asistenci Slovenca Rev. Josip Zalokarja in Msgr. Lamel. hotra zastave je bila Mrs. Agnes Tassotti. Poklonila je za zastavo 3 krasne trakove. Zastavo je izdelal akademski slikar Slovenec g. Ivan N. Gosar. Stala je \$120.00. Prva stran je slovenska narodna trobojnica z napisom in s sliko sv. Petra, druga stran je svetlo modra s široko rdečo obrobo. Jednotin grb, presveto srce Jezusovo. Načrt zastave sestavlja je tajnik F. G. Tassotti. Shramba za zastavo je narejena iz brezovega lesa 11 čevljev visoka, vredna \$75.00 z napisom Slov. Podp. društvo sv. Petra št. 50, J. S. K. J. To je naredil brat Anton Stucin. Leta 1909 meseca decembra je nastala pri društvu velika kriza. Bilo se je vtihotapilo nekaj prekoenihov in njih načrt je bil odpraviti vse stari odbor, polastiti se vsega društvenega imetja, odstopiti od J. S. K. J. in pridružiti se k neki drugi Jednoti ali Zvezi. Toda ni šlo. Še Peter jim je prečrtal načrt. Kriza je trajala 3 mesece od decembra 1909 do februarja 1910. In po preteku 3 mesecev se je predsedniku in tajniku posrečilo z velikim napotom zarotnike odstraniti, in tako jih je bilo pri seji maseca februarja 1910 deloma suspendiranih, deloma ertanih, skupaj 14. Ostalo nas je tedaj še samo trinajst. Od tistega časa je pri društvu najlepší mir. Društvo je izplačalo bolniške podpore od ustanovitve pa do časa ka je Jednota vpeljala centralizacijo \$1175.50 iz lastne blagajne povprečno \$100.00 na leto, štelo je pa največ 47 članov. Društvena tekoča številka je 167.

V Jednotino blagajno je društvo vplačalo tekom svojega obstanka \$3975.04, sprejelo iz Jednotine blagajne je pa 02821.00. Umrli so odkar društvo obstoji 3 člani in ena članica, in sicer Josip Rabič, Martin Kerkovič, Ivan Marušel in Mrs. Antonija Sakser. Enemu članu se je zmracil um. Jednota je plačala odpravnino in bil je poslan v stari kraj (Matija Kajfež). Društveno skupno imetje: zastava, kabinet, pečati, gotovina na banki in razne društvene stvari, silije znaša približno skupno \$603. Društvo je kupilo državni Liberty Bond (tretje posojilo) za \$100.00. Društvo obstoji danes iz 29 članov, 3 enakopravnih članice in 6 članice samo za smrtnino; skupaj 38 članov in članice. Društveni odbor je danes: predsednik: Gabriel Tassotti, podpredsednik: Josip Škrabe, tajnik in blagajnik: F. G. Tassotti, zapisnikar: Jurij Novosel, nadzorniki: Josip Šneler, Sander Stimec in Frane Raueh. Člavo je skozi in skozi dobro katoliško.

Naši slavni Jugo-Slovanski Katoliški Jednoti se tem potom v imenu cellega društva najsrčneje zahvaljujem za dobroto, katere nam je podelila v teku našega obstanka. Želim ji, kakor 20letni devci, da ji da dragi Bog, da bi še dolgo vrsto 20-letij delovala v prospek in blagor milemu narodu slovenskemu v Ameriki. Blagoslov z nebes naj rosi na njena dobra dela. Dal Bog da bo rastla, razširjala se tako ko hode praznovala svojo 25-letnico obstanka, da bi članstvo naraslo do števila 15.000. Bodi mi tisočkrat pozdravljena, preljubljena mi Jugo-Slovanska Katoliška Jednota! To Ti kličem iz celoga srca k slavnosti Tvojega 20-letnega obstanka! Slava Ti!

Za društvo Sv. Petra št. 50, Brooklyn, N. Y.

F. G. Tassotti, tajnik.

Društvo Sv. Petra in Pavla št. 51, Murray, Utah.

Društvo Sv. Petra in Pavla št. 51 je bilo ustanovljeno dne 10. oktobra 1904. v Murray, Utah in priklopljeno k J. S. K. J. Ob času ustanovitve je štelo le 15 članov, zatem je pa lepo napredovalo in v kratkem je štelo nad 50 članov. Pozneje je prišlo v društvo do spora zaradi verskih zadev, nakar je bilo nad 15 članov ertanih. Za tem je društvo dobilo več članov iz naselbine Midvale. Spojili so se v eno društvo, nakar je zopet prišlo do spora. Člani na Midvale so odstopili in si ustanovili novo društvo sv. Jožefa št. 86.

Sedaj šteje naše društvo 35 članov in članice. Tukaj v Murray je le ena rudotopilnica, spadajoča k American Refining Co. V njej delajo skoraj vse narodnosti. Slovencev je le malo. V bližini se nahaja veliko število premoženikov, vsled česar se mnogo članov našega društva nahaja izven Muraya. Smrtni slučaj so med članstvom bolj redki. Društvena blagajna je bolj majhna. V korist članov našega društva je to, da Jednota plačuje bolniško podporo, drugače bi že prenehalo.

Z bratskim pozdravom

Josip Kastelic.

Društvo Sv. Jožefa št. 52, v Mineral, Kans.

Da bi ne bila v slavnostni izdaji, katera bo izšla ob praznovanju dvajsetletnice obstanka J. S. K. Jednote, št. 52 slavne Jednote čisto pozabljena, sem se namenil poročati o njej nekoliko zgodovine. Društvo sv. Jožefa št. 52 je bilo ustanovljeno 11. decembra leta 1904. Pri prvi ustanovitvi seji se je takratno članstvo soglasno izreklo, da priklopijo novo društvo J. S. K. Jednoti. Tako je bilo sprejeto v Jednoto dne 1. januarja leta 1905 pod št. 52. Pri ustanovitvi je bilo 19 članov. Ne bom imenoval vseh ustanoviteljev, ampak samo one, katerim pripada največ zasluge, namreč: Joseph Hriber se je najbolj trudil za ustanovitev in potem je bil tudi izvoljen prvim tajnikom. Prvi predsednik je bil Frank Ferlan in blagajnik John Kastelic. Prvi tajnik društva brat Hriber je šel dve leti po ustanovitvi št. 52 v stari kraj k svoji družini, misleč, da bo mirno ž njo živel, pa mu je naglo zmanjkalo cesarske podobe, in prišel po preteku par let zopet

nazaj. Takoj je zopet pristopil k društvu sv. Jožefa št. 52. Tako smo bili zopet skupaj nekoliko let. Pred tremi leti je nas zopet zapustil zaradi slabih delavskih razmer in je šel v Massillow, Ohio, kjer se danes stanuje, in je še vedno član dr. sv. Jožefa št. 52 in J. S. K. Jed. Prvi predsednik Frank Ferlan se nahaja nekeje v Oregonu. Od vseh dvajsetletnih ustanoviteljev se nahaja v Mineral samo eden in to je moja malenkost.

Kot rečeno, je bilo društvo ustanovljeno leta 1904, je toraj staro približno štirinajst let. V teh dolgih letih se je marsikaj pripetilo. Zlastnih in veselih slučajev, vseh namreč, ker si je društvo v prejšnjih časih prirejalo veselice v korist društvene blagajne, kar dandanes ni več mogoče. Pred centralizacijo J. S. K. Jednote je moralo društvo skrbeti samo za bolne člane, da so redno dobili podporo, in to je tudi društvo sv. Jožefa št. 52 storilo, tako da ne more noben član reči da ni dobil svojega. Se ko je vzel Jednota bolne člane v svojo oskrbo, je nam ostalo v društvu blagajni par sto dolarjev, katere smo porabili do danes za društvene potrebe.

Nesreča pa nikdar ne počiva, tako tudi društvu št. 52 ni prizanesla. Umrlo je šest članov, oziroma so bili ubiti v premožgokopu. Prvi je bil Anton Kandič, drugi Frank Kimovec, tretji Frank Jekše in četrti John Mestnik. Vsi štirje so neznanjeni, eden zavarovan v I. razredu, trije pa v drugem. Tako je bilo društvu brez nesreče do leta 1916. Takrat, dne 13. decembra se je pripetila velikanška razstrelba plinov v rovu št. 9. Mayer Coal Co., katera je zahtevala dvajset človeških življenj, med katerimi je bilo osem Slovencev. Izmed teh osem sta bila dva člana društva sv. Jožefa št. 52 J. S. K. Jed., oba oženjena in očeta velikih družin, zavarovana v I. razredu. Bila sta Rudolf Trele in Frank Jerina. Društvo je priredilo vsem tem članom lep pogreb. Toraj je slavna Jednota izplačala postaji št. 52 \$4500.00 posmrtnine in približno toliko bolniške podpore.

Da ne bom rabil preveč prostora v slavnostni izdaji glasila, naj še omenim, da društvo sv. Jožefa št. 52 počasi razvaja zaradi slabih delavskih razmer v Mineralu. Akoravno šteje društvo petinšestdeset članov, štirindvajset članice in dvaindvajset otrok (skupaj sto enajst) jih samo deset stanuje v Mineralu.

Sedanjí uradniki so: predsednik: Frank Speiser, tajnik: John Kastelic, blagajnik: Martin Bambič. Konec dopisa želim naši slavni J. S. K. Jednoti kar največ napredka v bodoče. Naj gre svojo pot kakor je hodila od začetka, namreč po potu resnice in pravice, pa jo ne bo premagal noben sovražnik, kateri se dandanes pogosto oglašajo. Le naprej za dobrobit svojih članov.

K sklepu pozdravljam vse člane in članice naše slavne J. S. K. Jednote.

John Kastelic, tajnik.

V proslavo dvajsetletnice J. S. K. J.

Približal se je 18. julij, približal se je dan, ko praznujemo dvajsetletnico delovanja naše slavne Jugoslovanske Katoliške Jednote. Dragi člani, sobratje in sestre slavne J. S. K. J. danes se spominjate onega, kar se je pripetilo pred dvajsetimi leti.

Slava ustanoviteljem naše slavne J. S. K. J. Ustanovniki so imeli veliko delo, obilo truda in požrtvovalnosti. Toda njihovi napori niso ostali brez sadu. Uspeh je bil večji let za letom, bodisi glede članstva bodisi glede blagajne.

Danes ko obhajamo dvajsetletnico, smo lahko z vsem srečnim ponosni na svojo veliko organizacijo.

Ivan Varoga, nadzornik J. S. K. J.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združ. državah.

VARČEVANJE --- poglavitna naloga...

Voditelji naše velike republike in njim na čelu predsednik Wilson. so prišli do prepričanja, da zamore edino varčevanje v vseh stvareh, varčevanje do skrajnosti, privedi to deželo h končni zmagi.

In če bo zmagala Amerika, bo zmagal ves pošten svet nad krivico, nepoštenostjo in barbarstvom.

Vlada Združenih držav zahteva od nas, ki smo ostali tukaj, najmanj, kar more zahtevati.

Od nas zahteva, da moramo varčevati, in da imamo od tega varčevanja v prvi vrsti mi sami dobiček in šele v drugi vrsti vlada

S svojimi prihranki pomagamo vladi. Naši prihranki nam bodo dobrodošli v težjih časih kot so sedaj.

EVROPA JE IZČRPANA.

Dala je vse, kar je imela. Dala je vse, kar je morala dati.

Nam ni rečeno, da moramo, pač pa le, **KAR MOREMO**, čeravno v najvišji meri.

Stvorimo doma, tukaj na varnem, mogočno armado vojnih varčevalcev. Ta armada bo imela namen pomagati armadi na fronti v njenem pravičnem in vzvišenem boju za demokracijo sveta.

Nemci morda mislijo, da je ta kampanja za vojno-varčevalne znamke nekaj neumnega. Naj mislijo, to je njihova stvar. — V najkrajšem času bodo izprevideli, da bo ta armada ravno tako pripomogla h končni zmagi kot armada na bojiščih v Franciji.

Vojni tajnik Baker pravi, da je odšlo nad milijon naših fantov na fronto. — Pomagajte jim z varčevanjem do skrajnosti in s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk, da se bodo hitro vrnili.

Vaša patriotična dolžnost je v razmerju z denarjem, katerega zaslužite. Čimveč zaslužite, temveč morete in temveč morate vložiti v vojno-varčevalne znamke.

Veliko naših revnih sodržavljanov se podvrže največjim žrtvam, da zamorejo pokazati svoj patriotizem s kupovanjem vojno-varčevalnih znamk. Če se naši fantje na fronti lahko vzdrže vseh luksurijoznosti, se jih lahko tudi vzdržimo, ki smo doma.

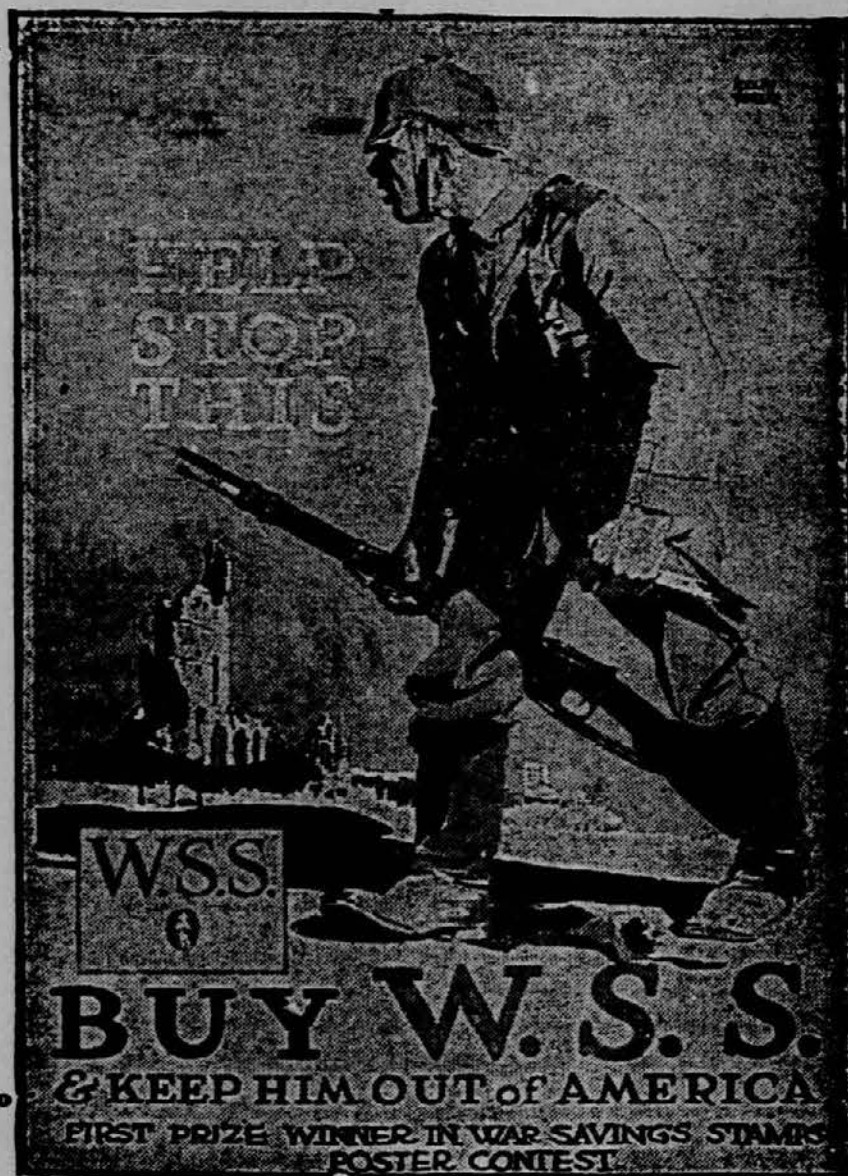
NE POZABITE, da je vojakovo življenje odvisno od podpore ki mu jo dajejo ljudje doma. **POMAGAJTE!** Štedite in kupujte vojno-varčevalne znamke!

Sedaj lahko kupi
vsakdo

W. S. S.

za nizko ceno:

\$4.18

Leta 1923 bo vsaka
posamezna

W. S. S.

vredna:

\$5.00

Ni dovolj razlagati, kaj so storili Nemci. To Nemcev čisto nič ne boli. — Oni se čisto nič ne brigajo, kaj vi mislite o njih.

Pomagajte svoji vladi, da jih bo premagala. To je edina stvar, katero morajo Nemci vpoštovati. Če štedite in kupujete vojno-varčevalne znamke, zadenete Nemca na ono mesto, kjer je najbolj občutljiv.

Vsak poedinec najboljši ve, kako mu je mogoče na najspešnejši način zvečati svoje prihranke, s katerimi bo lahko kupil varčevalne znamke.

MI SE NE BORIMO ZATO, DA BI IZGUBILI VOJNO. Toda ali ste že pomislili, kaj bi se zgodilo, **ČE BI JO IZGUBILI?**

Hitrost zmage je odvisna od tega, kako znaš varčevati in kako znam varčevati jaz ter podpirati vlado v finančnem oziru

Kupujte vojno-varčevalne znamke ter povspešite **ZMAGO!** —

Vaš delež v sedanji vojni je, kolikor mogoče producirati, kolikor manj mogoče porabiti ter posojati svoje prihranke vladi Združenih držav.

Ali izpolnjujete tako vestno svojo nalogo kot jo izpolnjujejo naši fantje na fronti?

Če se zgražate nad tem, kar delajo Nemci, pomagaj s svojimi prihranki, da bodo premagani. Slab patriot je oni, ki ne more dobiti pota, da bi se tako ekonomiral, da bi zamogel kupovati vojno-varčevalne znamke. S tem bi dal vladi več denarja, dela in materijala s katerim bi lahko izvojevala zmago.

Nekdo je rekel: Če bi se naši fanti tako dolgo vstavljali iti "over the top", kot se branijo nekateri ljudje kupovati vojno-varčevalne znamke in Liberty bonde, bi prišli pred vojno sodišče in bi bili ustreljeni vsled strahopetnosti.

Če bi vsak član Jugoslovanske Katol. Jednote kupil že vsaj za 50 dolarjev W. S. S., bi dala Jednota na razpolago vladi Združenih držav pol milijona dolarjev. Pomisliti je treba, da bi tega denarja ne darovali vladi, pač pa samo posodili, ter bi ga lahko dobili na zaj, kadarkoli bi hoteli.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 18, 1918. — ČETRTEK, 18. JULIJA, 1918.

GLAVNI URADNIKI JUGOSLOV. KATOL. JEDNOTE

MIHAEL ROVANŠEK,
glavni predsednik J. S. K. J.

Rojen 23. februarja 1876 v Št. Vidu pri Zatični na Dolenjskem. V Ameriko je prišel 1. marca 1901 in to v Forest City, Pa., kjer je takoj pričel delati v premogokopu. Ob času velike delavske borbe ali stavke, leta 1902, je bil primoran zapustiti Forest City in iti naprej za zaslužkom. V Conemaugh, Pa., kjer se sedaj stanuje, je prišel dne 12. julija 1902. Naselbina Conemaugh je takrat bila še mlada in majhna, tako je bilo treba veliko dela na društvenem polju. Leta 1903 je pristopil k društvu Sv. Alojzija Štev. 36 J. S. K. J. Bil je skoro vsa leta uradnik društva, izvoljen je bil tudi večkrat delegatom na razne konvencije.

Leta 1908 se je ustanovila S. D. P. Z., katere soustanovitelj je bil on. Bil je delegat na deveti redni konvenciji J. S. K. J. v Pittsburghu, Pa., kjer se je mnogo prizadeval za uveljavljanje centralizacije bolniške podpore. Na deseti redni konvenciji v Eveleth je bil izvoljen konvenčnim predsednikom, in pred zaključkom konvencije pa glavnim predsednikom Jednote.

Mr. Rovanšek je čislán med rojaki v svoji naselbini, kateri je veliko pripomogel do napredka, v društvenem in družabnem življenju.

ALOJZIJ BALANT,
podpredsednik J. S. K. J.

Rojen 21. januarja 1884, na Igu pri Ljubljani. V Združene države je prišel 22. aprila 1903 in sicer v Barberton, Ohio. V Barbertonu je bival skoro 13 let, leta 1916 se je pa preselil v Lorain, Ohio. Bil je večletni uradnik društva Sv. Martina Štev. 44 in eden izmed ustanoviteljev istega. Kot uradnik društva je vedno agitiral in pridobil nove člane Jednote. Sedaj je predsednik društva Sv. Alojzija Štev. 19 v Lorain, Ohio, in je tudi delaven pri akciji za "Slovenski Narodni Dom" v istem mestu. Na deseti redni konvenciji v Eveleth, Minn., je bil že v drugič izvoljen podpredsednikom Jednote.

JOSEPH RISHLER,
glavni tajnik J. S. K. J.

Rojen 8. aprila 1890 v Medvedjem brdu, na Notranjskem. V Ameriko je prišel v letu 1905 v dobroznano slovensko naselbino Rock Springs, Wyoming. Ker ni bil telesno še dovolj razvit za težko delo v premogokopih, je moral čakati več mesecev predno je dobil delo. Opravljal je več let razna premogarska dela, pozneje je pa dobil delo na eni tamošnji banki katero je opravljal dokler ni prevzel urad gl. tajnika. Na deveti redni konvenciji v Pittsburghu, Pa., je bil izvoljen gl. porotnikom Jednote, na deseti redni konvenciji v Eveleth, Minn. pa glavnim tajnikom Jednote.

GEO. L. BROZICH,
glavni blagajnik J. S. K. J.

G. Geo. L. Brozich je bil rojen leta 1878 blizu Črnomlja na Dolenjskem. Njegov oče je prišel v Ameriko leta 1882, a on je prišel sem v družbi svoje matere in ene sestre leta 1888, ko je bil šele 10 let star. Družina se je najprej nastanila v gornjem Michiganu, odkoder se je par let pozneje preselila v Minnesota.

G. Brozich je izvršil samo štiri razrede slovenske šole v stari domovini, v Ameriki je pohajal javno šolo par let, toda slabe delavske razmere in nujna potreba v družini ga je primorala preiti za vsakovrstno delo v rudnikih, železniceh, trgovinah itd., katero je opravljal šest let ter vmes pohajal večerne šole. Slovesne se je pa pridno učil iz slovenskih knjig in listov; družina je bila namreč naročena na prva dva slovenska lista v Ameriki, Amerikanski Slove-

nee in Glas Naroda od prve številke naprej.

Leta 17 se je podal v St. John's University v Collingville, Minn., kjer je pohajal dve leti in kjer diplomiral v trgovskem in bančnem oddelku. Zatem je opravljal osel knjigovodje v trgovskem podjetju v Joliet, Ill., od koder je preselil na Ely, Minn. leta 1912 ter prevzel mesto pomožnega blagajnika pri Bank of Ely, krega je opravljal do leta 1912, tega leta se je po njegovem predovanju ustanovila Prva Država Banka na Ely katere blagajnikom je postal on in kateri posle danes opravlja.

G. Brozi se je od mladih nog zanimal za društveno gibanje med našim narcom v Ameriki. Bil je eden prvih članov K. S. K. J., ko se je ustanovila leta 1894, in od tedaj prej je vedno urado-

val v enem ali drugem uradu pri krajevnih društvih kakor tudi sodeloval na več konvencijah. Koj prvo leto po prihodu na Ely, mu je bilo poverjeno glavno tajništvo J. S. K. Jednote katero je uspešno opravljal celih 14 let. Leta 1916 se je odpovedal tajništvu, in delegati so mu za zasluge poverili glavno blagajništvo Jednote na konvenciji v Eveleth, Minn. leta 1916 kateri urad danes opravlja.

Na konvencijah J. S. K. Jednote je bil g. Brozich velik faktor za napredek in zboljšanje finančnega sistema Jednote. Posebno se je trudil na konvenciji v Denver, Colo. leta 1910, za katero je sestavil prvo in zelo važno statistiko za vse slovenske Jednote v Ameriki. Njegova dalekovidnost na tem polju je veliko pripomogla do današnjega zdravega obstanka Jednote, in njegova tačasna pripori-

čila so do danes sprejele vse slovenske Jednote v Ameriki.

Pa tudi v drugem javnem in političnem življenju je g. Brozich dobro znan tako Slovincem kakor tujerodecem. Na Ely je bil dve leti pomožni sodnik, dve leti blagajnik mesta in končno je bil izvoljen za mestnega župana za dobo dveh let. Meščani so mu tudi poverili vodstvo za razvoj mesta zelo važnega "Commercial Cluba" kateri se je ustanovil z njegovim negovanjem. Trudil se je za ustanovitve Slovenskega Zavetišča, Slovenske Lige in danes mnogo deluje na patriotičnem in narodnem polju za probujanje naroda in osvoboditev naših rojakov v stari domovini po tej vojni. Njegovo javno delo je veliko pripomoglo da so Slovenci v Minnesoti danes veliko bolj znani in bolj spoštovani kakor so bili poprej.

LOUIS COSTELLO,
blagajnik neizplačanih smrtnin
J. S. K. J.

V Združene države je prišel leta 1892, živi v Colorado že 23 let. Tri leta je bival v Joliet, Ill. Na društvenem polju je bil vedno jako delaven. Ustanovil je društvo št. 78 v Salida, Colo., katero še vedno lepo napreduje. V glavni urad je bil izvoljen trikrat, in sicer na osmi redni konvenciji v Denver, Colo., za predsednika nadzornega odbora, na deveti redni konvenciji v Pittsburghu, Pa., za blagajnika neizplačanih smrtnin. Ponovno je bil izvoljen v isti urad na deseti redni konvenciji v Eveleth, Minn.

Bil je dalj časa v trgovini z mešanin blagom, pečal se je tudi z gostilniško obrtjo, ko pa je država Colorado postala suha, si je ustanovil trgovino z avtomobili.

Dr. JOSEPH V. GRAHEK,
vrhovni zdravnik J. S. K. J.

Dr. Joseph V. Grahek je izvrsten slovenski zdravnik in ranočelnik. Rojen je bil 1. junija 1884 v Calumet, Mich., sin Jos. Grahek in Barbare Grahek rojene Zupančič. v Calumetu je izvršil High School, potem je šel v Vaiparasio University 2 leti, zatem v University of Michigan dve leti. Leta 1907 je diplomiral na Northwestern University, Chicago, Ill. Prakso je začel v Calumetu, Mich., in tam bival dve leti. Leta 1908 je bil izvoljen vrhovnim zdravnikom Slovenske Hrvatske Zveze v Calumet, Mich. Na konvenciji N. H. Z. je bil izvoljen vrhovnim zdravnikom Narodne Hrvatske Zajednice, in se preselil v Pittsburgh, Penna. Leta 1911 je bil izvoljen vrh. zdravnikom Srbske Jednote in K. S. K. J. Leta 1916 je bil izvoljen vrhovnim zdravnikom društva Sv. Barbare in J. S. K. J. Leta 1917 pa Slovenske Delavske Podporne Zveze in Srbske Jednote. Dr. Grahek je točasno vrhovni zdravnik petih velikih podpornih organizacij in sicer sledečih: J. S. K. Jednote, S. D. P. Zveze, N. H. Zajednice, S. O. S. Sloboda, S. Slo-

JOHN GOVŽE,
predsednik nadzornega odbora J. S. K. J.

Rojen leta 1867 blizu Ribnice na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1892, ter delal najprej v rudniku, potem nekaj let v železni obrti. Pred 16. leti pa je ustanovil lastno trgovino, v kateri še sedaj posluje. G. John Govžetu gre največja zasluga za ustanovitev J. S. K. Jednote. Bil je prvi tajnik Jednote, na drugi konvenciji J. S. K. Jednote je bil izvoljen glavnim blagajnikom Jednote, kateri posel je opravljal celih 17 let. Na zadnji konvenciji v Eveleth, Minn., je bil izvoljen predsednikom nadzornega odbora.

Njegovo neumorno 20-letno delovanje kot uradnik Jednote gotovo ostane v dobrem spominu med članstvom in v zgodovini J. S. K. Jednote.

ANTHONY MOTZ,
nadzornik J. S. K. J.

G. Anthony Motz je bil rojen v vasi Primostek pri Metliki na Dolenjskem, dne 2. februarja leta 1876. V Ameriko je prišel leta 1892 in sicer naravnost v Minnesoto kjer je bival svojih 10 let vposlen po rudnikih in trgovinah, skusil je v tem času marsikaj hudega kajti ravno ob njegovem prihodu v Ameriko je nastala huda finančna kriza ki je bila posebno občutna v Minnesoti. Kakor hitro so se začela ustanovljati podporna društva, postal je član in se sploh zanimal na društvenem polju od začetka. Leta 1901 se je podal v Chicago, Ill. kjer se še sedaj nahaja in kjer je postal član J. S. K. J. takoj po prihodu. Pomagal je ustanoviti društvo sv. Jurija št. 22, in za tajnika je bil izvoljen leta 1903, kateri posel še danes vestno opravlja. Na zadnji konvenciji J. S. K. J. leta 1916 na Eveleth, Minn. je bil izvoljen za nadzornika. Njegovo večletne skunje na slovenskem društvenem polju v Ameriki so mu v veliko pomoč reševati važen Jednotin posel kakor tudi so velike koristi za Jednote.

IVAN VAROGA,
nadzornik J. S. K. J.

Rojen 16. maja 1873 v Ljubljani. V Združene države je vdrugič prišel 3. aprila 1907 in to v Pittsburgh, Penna. Na prvi seji društva Sv. Stefana je pristopil v J. S. K. J., od tedaj je vedno v društvenem uradu. Po pokličen je vlivar. Za slovensko-narodni napredek je povsod prvi med začelniki. Je ustanovitelj slovenskega pevskega društva "Prešern" in Slovenske Delavske godbe v Pittsburghu, tudi pri Kranjsko Slovenskem Domu je vedno delaven.

GLAVNI URADNIKI JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

G. J. PORENTA,
predsednik porotnega odbora J. S. K. J.

V Ameriko je prišel dne 19. julija 1902 ter dospel v Black Diamond, 27. julija istega leta. Delo je dobil v tamošnjem premogokopu ter delal v omenjenih premogokopih do meseca februarja leta 1904. Ker je po poklicu krojač, se je poprijel krojaške obrti ter meseca marca 1904 otvoril krojaško delavnico v Black Diamond, Wash. Dne 12. junija 1905, se je poročil s slovensko Amerikanko Marijo Verhovnik. Dne 21. sept. 1916 mu je nenadoma umrla ter mu zapustila hčerko in dva sina. To je bilo največji udarec za njega. To se je zgodilo, ko se je nahajal v Eveleth, Minn., na deseti konvenciji J. S. K. J., kot odbornik J. S. K. J. in delegat društva števil. 32, J. S. K. J.

V društvo Marija Zvezda št. 32, J. S. K. J. je pristopil meseca januarja leta 1903, ter vedno deloval v korist društva Jednote ter članstva. Pridobil je društvu nad 30 novih članov. Na deseti redni konvenciji v Eveleth, je bil izvoljen predsednikom porotnega odbora J. S. K. J. ter sporazumno z prvimi in drugimi porotnikom vrši dano nalogo.

G. LEONARD SLABODNIK,
porotnik J. S. K. J.

G. Leonard Slobodnik je bil rojen blizu Metlike na Dolenjskem leta 1892. V Ameriko je prišel kot triletni deček v spremstvu svoje matere leta 1895, in sicer naravnost na Ely, Minn. Ko je dosegel šolsko dobo, pohajal je javno šolo ter izdelal osem razredov, nato je bil primoran, kakor in večina drugih slovenskih mladeničev, prijeti za delo da pomaga svojim staršem. Najprej se je lotil dela v trgovini z mešanim blagom od koder je prevzel službo knjigovodje in pomožnega tajnika J. S. K. J. pod vodstvom g. Geo. L. Brozicha, za katerega je delal celih osem let v katerih se je dobro utemeljil v vsem poslu tikažem se Jednotinega poslovanja, a tudi slovenščine se je v tem času dobro navadil. Na konvenciji v Eveleth, Minn. leta 1916 je bil izvoljen za porotnika Jednote. Sedaj je zaposlen kot pomožni blagajnik pri Prvi Državni Banki v Ely, Minn.

JOHN RUPNIK,
porotnik J. S. K. J.

Rojen 25. novembra 1873 v Logatcu na Notranjskem. V Združene države je prišel 25. marca 1902. Kmalu po prihodu je pristopil k J. S. K. J., pozneje je pa odstopil od te organizacije in pristopil k J. S. K. Jednoti, leta 1909. Od tedaj je bil vedno agilen za Jednoto. Pridobil je Jednoti lepo število članov. V J. S. K. Jednoti ima vpisano svojo družino, to je soprogo in šest otrok, kar znači, da mu je J. S. K. J. najbolj priljubljena.

JOSEPH PLAUTZ, Jr.,
predsednik pravnega odbora J. S. K. J.

Jos. Plautz ml. je bil rojen v Metliki 25. dec. 1875, kjer je njegov oče ondo služboval kot dacear in mitničar (šrangar). Tukaj je začel hoditi v prvi razred ljudske šole, toda dokončal jo ni, ker so se ravno v tem času starši preselili v Gradec in njega poslali z bratom Janezom kateri se tudi sedaj nahaja v Calumetu, v Novo Mesto. Tu je ostal do enajstega leta in izdelal tri razrede ljudske šole, nakar je dobila njegova mati poziv od očeta kateri je pred kratkim prej odšel v Ameriko da naj pride za njim z otroci. Tako je prišel okoli 1. 1887 v Tower, Minn., kjer je bival s starši štiri leta, nakar so se preselili v Calumet, Mich. kjer sem se z njim na svojih potovanjih prvikrat seznanil. Služboval je ta čas pri tvrdki H. & B. Blum, kjer je vestno služil celih šestnajst let. Med vsem tem časom deloval je vedno med ondotnimi rojaki kjer sta bila z bratom znana kot izvrstna peveca in dramatična igrata. Tu se je seznanil in poročil z brhko rojakinjo Marijo Strucler ki ga je obdarovala z osmero čilih otrok.

Ko je pred tremi leti prenehal ondotni list "Glasnik", prevzel je težavno in nevaležno delo upraviteljstva in začel izdajati ondotni sedanji list "Slovenske Novice"

ki kažejo vključ skromnim začetkom v težavnih časnikarskih razmerah pri sedanji draginji da so v dobrih rokah.

Brat Plautz je pohlevna duša in je zelo priljubljen med calumetski-

MATIJA POGORELEC,
pravni odbornik J. S. K. J.

Rojen 12. januarja 1863 v Planini na Notranjskem. V Ameriko je prišel pred 25. leti. V prvih le-

JOHN MOVERN,
pravni odbornik J. S. K. J.

John Movern je bil rojen leta 1882 v vasi Črešnjevce, tura Šeruš na Dolenjskem. Prišel je k svoje-

okrajnem sodišču, in s tem jim je že večkrat prihranil njih težko-prislužen denar, ki bi ga morali plačati odvjetnikom v takih zadevah.

Na zadnji konvenciji J. S. K. J.

FRANK ŠKRABEC,

zdrževalni odbornik J. S. K. J.

Rojen dne 21. maja 1881 v Domžalah na Gorenjskem. Leta 1900 v šestnajstem letu svoje starosti je dospel v Ameriko. Takoj po prihodu v Denver, Colo. se je moral podvreči težkemu delu v eni izmed tankajšnih rudotopilnic. Leta 1915 je bil izvoljen glavnim tajnikom Zvezde Slovenske Zvezde, katere sedež je v Denver, Colo. ta urad še vedno opravlja. K društvu Sv. Jožefa št. 21, J. S. K. J. je pristopil leta 1902, ker pa je bila leta 1903 stavka v tujakih rudotopilnicah, je moral oditi s trebuhom za kruhom in pri tem je društvo pustil. Ko se je vrnil nazaj v Denver, je leta 1907 na novo pristopil k Jednoti. Člani društva Sv. Jožefa št. 21 so mu vedno naklonjeni, dokaz temu je, da ima vedno kak društveni urad. Dvakrat so ga izvolili delegatom in sicer leta 1913 za konvencijo v Pittsburgh, Pa., in leta 1916 za Eveleth, Minn., kjer je bil izvoljen v zdrževalni odbor.

FRANK SAKSER.

Frank Sakser je bil rojen leta 1859 v Ljubljani na Kranjskem. V Ameriko je prišel leta 1893 ter se nastanil v New Yorku. Kot izvanredno nadarjen in zaveden Slovenec je takoj spoznal, da Slovenstvo v Ameriki ne more uspevati in da se bo prej ali slej potopilo v morja tajne, če ne bo imelo dobrega časopisa, ki bo prevzel nalogo voditelja, učitelja in vzgojevalca.

Vstanovil je torej list "Glas Naroda", ki je še sedaj največji slovenski dnevnik v Ameriki. Njegovi požrtvovalnosti in vstrajnosti se je zahvaliti, da je iz malih mulenostnih pričetkov list lo današnjega dne tako napredoval. In če se pomisli, da je bil list "Glas Naroda" od začetka pa do današnjega dne Glasilo J. S. K. J., je menda vsakomur jasno, da je Frank Sakser veliko pripomogel k lepemu uspehu, katerega praznuje Jednota danes.

Glavnim uradnikom je bil neprestano na strani z dobrim nasvetom. V Glasilu je priobčeval pomembne in informativne članke glede naših Jednot in Zvez, in lahko se reče, da se člani in uradniki niso nikdar kesali, če so vpoštevali njegove strokovnjake nasvete.

Jednoti in društvom je priskočil večkrat tudi finančno na pomoč, ne da bi zato zahteval kakih zahval se manj pa povrnitve.

Zahvala se da trditi, da je Glasilo Glas Naroda veliko, če že ne največ pripomoglo k sijajnemu napredku J. S. K. J. in k njemu neomajnemu stališču, na katerem se danes nahaja.

Ime Frank Sakser bo z zlatimi črkami napisano v zgodovini slavne J. S. K. Jednote. To je ime neutrudljivega delavca, izbornega agitatorja in velikega dobrotnika.

T. R. Food Administration.
"Oh Brer Rabbit better make hisself mighty skceer en not go pro-lickin' round whar dere's cookin' goin' on, 'cause a rabbit in a pot is er goin' ter look mighty good to mos' ennybody ter long 'count er folks havin' ter save on meat. Sides folks'll kinder have ter save de wheat flour fer comp'ny en eat bread made outen dis vere 'substitute' flour. Dat wise ol' owl done say dat to win de war you got ter feed de sojer boys dat's doin' de fightin'. Dat's wnt's takin' de wheat en meat."

O združenju

—000—
J. Pishler.
—000—

Ker se je ravno pred 20-letnico obstanka J. S. K. J. mnogo razpravljalo o združenju med članstvom Jednote, in ker je tozadevno splošno glasovanje ravno zaključeno, je popolnoma umestno, da ne prezremo te važne točke v slavnostni številki. Odkar se je sprožila ideja za združenje Jednot in Zvez, je bilo že veliko razprav, pisarenja in skupnih sestankov raznih zdrževalnih odborov za vresničenje te plemenite ideje. Vršila so se razna splošna glasovanja in dosegli so se delni uspehi. Tudi pri J. S. K. J. smo imeli splošno glasovanje, glasovali smo in se vpraševali: ali naj se združimo z Slovensko Delavsko Podporno Zvezo in pod njeno ustavo. Rezultat je bil, precejšna večina — NE. Marsikateri član, ki je čital oni rezultat je gotovo mislil, da je usoda združenja za J. S. K. J. zapечатena ter da se ista ne bo nikdar združila. Temu pa ni tako. Jugoslovanska Katoliška Jednota je še vedno pri volji združiti se pod pogoji, katera je stavila deseta redna konvencija, leta 1916 v Eveleth, Minn. Resolucija, katero je sprejela omenjena konvencija je še vedno v veljavi in je praktičnejša nego ona pogodba za katero smo imeli splošno glasovanje.

Združenje brez proračuna solventnosti in brez izenačenja je lahkomišljenost in nepodjetnost. Dalje bi bilo združenje lahkomišljeno in nepodjetno, ako bi J. S. K. J. opustila svoje pravice, katere si je le z težkočo priborila v raznih državah ter šla nazaj v dobo kontrabandiranja. Ker je J. S. K. J. močnejša in popolnejša od S. D. P. Z., bi bilo popolnoma pravično, da se združita pod čarter J. S. K. J. Glavni odbor J. S. K. J., ki je odgovoren članstvu, je priporočal in ne odrekal "združenja za vsako ceno". Na gl. odbornike so leteli podli osebni napadi od strani uradnikov S. D. P. Z. Članstvo J. S. K. J. so hoteli prepričati, da so glavni uradniki J. S. K. J. bojijo za svoje urade in vsled tega tudi združenja. Vsa ta predbacivanja se je mirno prenašalo, dobrovedoči, da pri tako važnem delu osebnost ne velja. Dokazalo se je, da je J. S. K. J. popolnejša in kot taka pripravnejša za tvoriti začetek združenih organizacij. K temu se je zopet odgovarjalo: To so notranje zadeve, ki se bodo lahko uredile potem, ko bomo že združeni. Dobro. Ali niso notranje zadeve najvažnejše pri vsakem obstoječem podjetju? In to naj se rešuje še le po združenju.

Kakor je važno zdravje za človeško telo, tako važna je notranja uredba vsake organizacije. Kakor so nevarne notranje bolezni za človeško življenje, tako nevarni so notranji neredi v organizaciji. Torej notranje zadeve se morajo urediti, predno je združenje sploh mogoče. To zahtevajo tudi zavarovalniške postave raznih držav. Dobro je biti navdušen za plemenito idejo, pri tem pa ne smemo prezreti trgovskih načel, ki so najvažnejši del vsake pogodbe.

S tem, ko je članstvo odklonilo ono pogodbo, še ne moremo trditi, da je isto nasprotno združenju. Ja združenje je tudi manjšina. Razlika je le, da večina žli združenja, po katerem bo članstvo zasigurano svojih sedanjih pravic, do katerih so sedaj deležni pri J. S. K. J., manjšina je pa za združenje za vsako ceno, kot povelj bratske dolžnosti. Vprašanje združenja je pa danes v drugem štadiju, nego je bilo takrat, ko se je ideja v prvi sprožila. Danes so naše Jednote pod strogim državnim nadzorstvom, tako moramo imeti več trgovske etikete za rešitev telega problema. Treba bo le dobre volje in vsajnega dela. Bratje in sestre! Sledimo temu in čas ni daleč, ko smo lahko združeni v eni mogočni slovenski podporni organizaciji.

SERGEANT JOHN G. KOTCEVAR,
član društva "Slovenec" števil. 1147. S. K. J.

Sergeant John G. Kotcevar, je bil pomoč v uradu gl. tajnika. V armado je prostovoljno vstopil mesec julija 1917. Sedaj se nahaja v Camp Devens, Mass. Kakor se je izil, ko je prišel na počitnice, je jako zadovoljen z vojaškim stan v suknji Strica Sama.

OB DVAJSETLETNICI
J. S. K. J.

Spomini mi uhajajo nazaj v one čase, ko je bila JSKJ. do glave zadolžena, ko so jo obtekovali ljudje, da ni katoliška, ali da vsaj na na katoliški podlagi itd. Prebito trdo ji je že slo, toda — Jednota je vstrajala na svojem stališču in vse prizadevanje nasprotnikov, da bi jo uničili, je bilo brezuspešno.

Podpirali so jo možje, ki so bili pripravljene vse žrtvovati, samo da jo obdrže na površju. Med temi je bil pa gotovo prvi Mr. Frank Sakser.

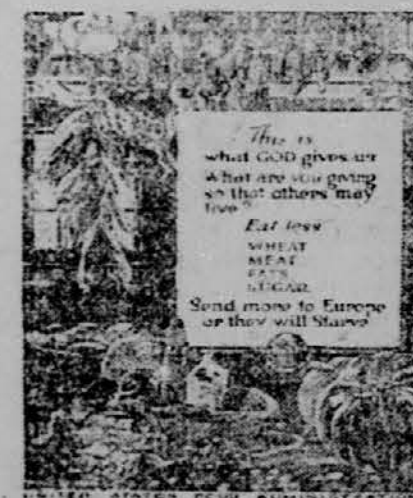
Pred dvajsetimi leti je prišel iz New Yorka na Ely, bodril in kretil druge, češ, možje le na noge je vstrajajte, ničesar nam se ni treba bati. — Zatem je obljubil, da se bo list Glas Naroda z vse svojo močjo in vsem svojim uplívom zavzel za mlado organizacijo, kar je tudi storil.

Če pogledamo zapisnik prvega zborovanja, vidimo v njem, da je ta mož obljubil svoj list za brezplačno glasilo JSKJ.

Ker tudi danes deluje z vso verno za JSKJ., mu moramo biti tembolj hvaležni za njegovo požrtvovalnost.

Frank Sakser, Bog Te živi še dolgo vrsto let! — To je klic ob dvajsetletnici JSKJ.

Matija Pogorelec.

Kratka zgodovina in dopisi raznih društev J. S. K. J.

(Nadaljevanje s 15. strani.)

čemu 20 predsed., 20 taj., 20 blag. Zdravi možgani ne sprejmejo za pametno imeti 20 zastav s povprečno čez 200 dolarjev kar znaša svojih 4.000 dolarjev. Zdrava pamet pa tudi ne more smatrati za koristno vzdrževati 20 uradov itd.

To sem opisal z namenom, da povem rojakom, posebno pa svojim druš., sbratom pravi vzrok in dam v dober pogled v današnje društvene razmere in zakaj posamezna društva ne napredujejo, kakor bi bilo želeli.

Ne bom hvalil našega društva bolj kakor zasluži; ne bom ga povzdigoval nad oblake, ne bom govoril in spet govoril naše in naše; pač pa smelo rečem, naše društvo je vsaj tako dobro kakor vsako, ki je pošteno. Torej, dragi rojak, ako imaš resen namen pristopiti kakemu društvu in se ne moreš odločiti, bodi brez vsake skrbi, pridruži se nam in bodi si svest, da dobiš ob svojem času svoje. Ne strši se besede "K.", ki ne vgrizne nikogar, kdo ve, če si koncem svojega življenja ne bo eden ali drugi želel, da bi ne preganjal tega nesrečnega "K.".

Mi smo izplačali skupno že nekaj nad \$2.300,00 bolniške podpore, okoli en tisoč za operacije in zgubo udov in sedem posmrtnin \$6.500,00.

Vidiš, dragi rojak, tukaj imaš gola dejstva, na katera se moraš zanesiti, in ne puhle fraze.

Končujem ta spis in kličem pri tej priliki, ko se veselimo 20-letnega dela naše slavne Jednote: Bodi nam zdrava, ti naša skrbna mati! Bog naj te poživi!

Ant. Grmovšek, tajnik.

Društvo Sv. Janeza Krstnika šte. 75, v Cannonsburg, Pa.

Spodaj podpisana ustanoviteljica društva št. 75 sva bila imenovana zbrati ter spisati njega zgodovino ob ustanovitve do danes, katero dajemo v javnost ob priliki slavljenja 20-letnice društvene matere Jugoslov. Kat. Jednote. Gori imenovano društvo se je rodilo 24. junija leta 1907. Krstili smo ga z imenom Sv. Janez Krstnik, ter je eno najstarejših slov. podp. društev v okolici. Prvo leto je jako počasi napredovalo. Celo leto po zneji je šlo komaj 18 članov.

Ko je pa bilo nekaj čez 2 leta staro, je šlo okoli 90 članov. Iz tega je razviden v drugem letu napredek. Zatem so se bile pojavile nove Jednote in Zveze. Začela se je ustanovljati nova društva. To je bil velik udarec za naše društvo, namreč glede članov, dočim na blagajni prekašamo še danes ostala enaka društva. Danes je število enakopravnih članov in članice je 64 ter je že zopet začelo pomaloma napredovati. Za isto se je zahvaliti sedanjemu uradu.

Prvi društveni uradniki so bili: Joseph Mravinec, predsednik, Jurij Zalec, tajnik, blagajnik in zastopnik.

Društvo si je pred 6. leti nabavilo zastavo. Za to se je zahvaliti sbratu Andreju Grudnu, takratnemu predsedniku. Ob isti priliki slavi društvo enajstletnico svojega obstanka. V tem času je imelo šest smrtnih slučajev, 5 članov in 1 članice kakor sledi: 1 član ubit v napadu, 1 član nestrlejen od drugega po nesreči, 1 pri operaciji, eden pa od zastrupljenja - krvi. Članice je umrla naravne smrti.

Društvena ustanoviteljica: Jurij Zalec in Josip Mravinec.

V imenu društva kličem žive naša slavna zaščitnica in prva tolažnica Jugoslovanska Katoliška Jednota! Da bi še nadalje proevitala v ponos in pomoč društvu in posameznim članom.

Jurij Zalec.

Društvo Sv. Jožefa šte. 76, v Oregon City, Ore.

JSKJ., to krasno in mogočno drevo, katero razprostira svoje veje po vseh Zdrženih državah severne Amerike, koder so naseljeni Slovenci, ob obhajala 18. julija svoj jubilej, dvajsetletnico svojega obstanka.

Eno dvajsetletnico se sicer kratka doba; velpomembna pa je za JSKJ. in njene člane.

Vsak, kdor je z paznim oč-

som zasledoval delovanje in razvoj te prekorne organizacije, da je ta slavna Jednota storila obilo za svoje člane in članice ter njih dediče od začetka pa do sedaj. Jednota je ob času nesreče olajšala ponesrečenim bedni položaj; veliko je žena in otrok katerim je obrisala solze.

In ker smo tudi mi pod šte. 76 kot veja te slavne Jednote, hočemo na kratko opisati zgodovino našega društva.

Ustanovitelj tega društva je bil Mr. Matija Justin; ustanovil ga je 23. julija 1907. Vedno je dober član in vedno skrbi za društvo, da napreduje. Vsi člani in članice želimo, da bi obhajal tudi tridesetletico naše slavne Jednote in mu kličemo: Slava!

Naše društvo je jako napredovalo v zadnjih 10 letih, kar se razvidi po članih. Pred 10 letih je bilo 14 članov in od tistega časa so še 4 člani; M. Justin ustanovitelj, Frank Sekne, Jos. Ketsnar in M. Polajnar.

Vsega skupaj je zdaj leta 1918 39 članov in članice. V 10 letih je umrl 1 član Frank Pogacnik in njegovo izgubo še vedno čutimo, ker je dosti pripomogel k društvu.

Veseli je bilo primeroma malo v tem času. Želeli bi, da bi se za napredek kaj bolj zanimali.

Tebi, slavna J. S. K. J. Jednota, kličemo vsi člani in članice: slava ti ob dvajsetletnici; slava ustanoviteljem, članom in članicam do konca dni!

Josip Misley, tajnik.

Društvo Sv. Alojzija št. 78, v Salida, Colo.

Vsak pameten človek, vsaka zavedna družina, vsaka napredna družba, vsaka dobra organizacija, vsako mesto, ki ima pravo vodstvo, in vsaka slovenska naselbina, ki je pred vsem od dobrega imena v javnosti, stremi za napredkom, za velikimi uspehi na narodnem polju. Tako smo tudi mi tukaj v Salidi, Colo. v lepi slogi ter v dobrem napredku. Pred 12 leti se je začela v Salidi slovenska naselbina, a le z malim številom. V tem kratkem času je pa postalo že več kot 75 družin. Tukaj je vse: od navadnega delavca do največjega trgovca. Navaden delavec ima dobro delo in dobro plačo. Trgovci dobro napredujejo. Naselilo se je dosti slovenskih kmetov, ki imajo krasne in premožne farme. Ravno tako je tudi na društvenem polju. Znano je, da so se Slovenci zbrali dne 28. nov. 1907 in ustanovili društvo Sv. Alojzija ter ga priklapili slavni J. S. K. J. Jednoti.

Dne 1. dec. 1907 smo bili sprejeti v slavno Jednoto pod št. 78. V tem kratkem času smo krasno napredovali. Imamo lepo svojo društveno dvorano in precej premožno blagajno. Naše društvo šteje 74 članov in 41 članice. Ob 20-letnici naše slavne Jednote pošiljam vsem bratom in sestram iskreni pozdrav in želim, da bi se število ob praznovanju 25-letnice pri tej predobri Jednoti potrojilo. Čast vam ustanovnikom! Živela Jugoslovanska Katoliška Jednota! Nazdar bratje in sestre!

John F. Mautz, tajnik društva Sv. Alojzija št. 78, Salida, Colo.

Društvo Sv. Jerneja št. 79, v Aurora, Illinois.

Tukajšnji Slovenci smo pazno zasledovali vse dobrote in koristi, ki jih daje J. S. K. J. svojim članom. Vsi tedaj smo se zbrali 12. aprila leta 1908, ustanovili društvo ter ga priklapili J. S. K. J. Društvo smo ustanovili z 10 člani pričetkom maja letošnjega leta je imelo pa že 34 članov in 16 otrok. Imamo tudi lastno društveno sopolje ter lepo opremljeno dvorano. Od ustanovitve društva pa do danes smo sprejeli od Jednote vse do česar smo bili opravičeni. Hvala glavnim uradnikom, ki tako vestno vrše svoj posel. Bratje, ostanimo tudi znanprej vedno zvesti svoji skrbni materi in podpirajmo jo ter ji pojdimo v vseh o-zirih na roko, kajti le v tem slučaju bo napredek zagotovljen. Živela slavna Jednota!

M. J., tajnik.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdrži državah.

Društvo sv. Jožefa št. 86, v Midvale, Utah.

Dolžnost vsega članstva J. S. K. J. je, da se ob priliki pomembne 20-letnice spomni svoje zaščitnice in dobrotne. Zahvaliti se ji moramo za pomoč, katero nam je dajala skozi dolgo vrsto let. Čast tudi glavnim uradnikom, ki so vedno skrbeli, da je bila članstvu podpora zagotovljena. Toda čakajo nas še težki časi. Sedaj gre boj za to, če bo slavna Jednota obdržala tudi znanprej svoje ime ali če ga ji bodo za vedno zavrgli. Jednota je ravno ob svoji dvajsetletnici na zatožni klopi. Kaj bi storili oni možje, ki so pred dvajsetimi leti ustanovili J. S. K. J., če bi bili takrat vedeli, da se bo članstvo razdelilo v dva tabora. Prvi zahtevajo, naj ostane vse po starem, drugi pa zahtevajo, naj se ime izpremeni. Čemu je treba vsega tega? Čemu je treba po letih napredka in blagostanja naenkrat izpremeniti? Izmed obeh strank bo gotovo ena poražena, kajti nemogoče je, da bi obe zmagali. Porazeni bodo še znanprej trdili, da so na pravi poti in tako bo prišlo najbrže do velikih zmešnjav. Zelo slabo luč meče na našo Jednoto tudi prerekanje po listih. Semertja pade kaka beseda, ki ne spada v nobeno pošteno družbo, kam pa še v list. Cenjeni člani dopisniki! Nikar ne obkladjate drug drugega z neprimernimi besedami, nikar ne imejte svojega nasprotnika za nevedca, če se slučajno ne strinja z vašimi idejami. S tem, da kdo drugače misli, kot mislim jaz, še nikakor ni nevedec. Brate, le malo potrpljenja. Če bomo na pravi poti, bomo prišli kmalu do sporazuma. Društvo sv. Jožefa je zdaj staro deset let. Razvijalo se je v bratskem redu in slogi. Najprej je bilo društvo sv. Petra in Pavla v Murray. Po večletnem lepem poslovanju je pa prišlo do spora med članstvom. Posledice tega so bile, da so se člani v Midvale oddaljili od sv. Petra in Pavla ter ustanovili društvo sv. Jožefa v Midvale. V začetku je društvo lepo napredovalo, posebno vsled tega, ker je bilo v rudopolniški vlogi: več ljudi kot jih je pa danes. Tega vzrok je tudi, da ima društvo danes manj članov kot jih je imelo pred petimi leti. Odkar obstoji društvo sv. Jožefa smo pokopali tri člane in dve članice. Dva člana sta se ponesrečila pri delu, eden je pa umrl za dolgo boleznijo. Sedajni člani se zelo zanimajo za društvo in so dobri plačniki mesečnih prispevkov. Dokler bomo složni, bo tudi v društvu lep red in napredek.

Končno kličem vsem članom sv. Jožefa in članstvu slavne J. S. K. J. krepak nazdar, tebi, J. S. K. J. pa želim, da bi praznovala svojo petdesetletnico še z večjim sijajem in večjo slovesnostjo kot praznuješ danes dvajsetletnico svojega obstanka.

Peter Blatnik.

Društvo sv. Alojzija št. 87, v St. Louis, Mo.

Bilo je dne 27. decembra leta 1908, ko se je zbrala skupina mož, ki so uvideli potrebo društva. Sklenili so, da se društvo priklapi k J. S. K. J. Društvo so imenovali društvo sv. Alojzija in dobilo je šte. 87.

Prva seja se je vršila 10. jan. 1909. Tega dne je dobila svoj charter in je šlo 16 ustanovnih članov.

Društvo je lepo razvijalo in šteje danes 32 članov, članice in štiri otroke; tri članice so zavarovane samo za smrtnino. To je vsekakor lep napredek za društvo, ako se vpošteva dejstvo, da imamo v naši mali naselbini štiri društva. Društveno premoženje znaša nad \$500,00 kar je mnogo za takojšnje razmere. Smrtnega slučaja nismo imeli nobenega v desetih letih društvenega obstanka. Bolniške podpore smo prejeli iz Jednotinega sklada nad \$1200,00 kjer pa ni vsteta podpora, ki se je izplačala iz društvene blagajne pred centralizacijo.

S tem zaključujemo pregled naše male veje mogočnega drevesa J. S. K. J. ki nam že dvajset let lajša gorje ter briše solze vdovam in sirotam. Živela še mnogokrat dvajset let J. S. K. J.!

Društvo sv. Alojzija št. 87, v St. Louis, Mo.

Društvo sv. Mihaela št. 88, v Roundup, Mont.

Društvo je bilo ustanovljeno 11. januarja 1909. Ustanovniki so bili: — Miha Burgar, John Rom Marko Popović, Martin Rauch Marko Maršić, Filip Svab, Frank Grahek in Eg. Erčelj.

V enem mesecu je pristopilo toliko članov, da je število kmalo naraslo na 40. Ker je bila blagajna salba, je napravilo društvo veselico, da si je nekoliko opomoglo. V par letih je precej napredovalo, akoravno je bilo bolj slabo z delom.

Društvene seje se vrše v najlepšem miru in slogi. Društvo je darovalo za razvijte zastave trem društvom po deset dolarjev.

JSKJ. prisrčno priporočam rojakom, ker je najboljša pomočnica v nesreči in boleznih. Našemu društvu je plačala vse poštene članom je plačala veliko bolniške podpore, dedičem pa precej pir-stopnine. Živela naša organizacija JSKJ.!

Tukaj so delavske razmere še precej dobre. Večinoma delamo po premogovnikih in po farmah. Nekateri imajo tudi obrti, gostilne in prodajalne.

Pozdrav vsem članom in članicam naše slavne Jednote! Le tako naprej!

G. Z., tajnik.

Društvo Sv. Jožefa šte. 89, v Govanda, N. Y.

Leta 1908 so se začeli sem naseljevati Slovenci v večjem številu ter se pričeli tudi zanimanje za ustanovitve društva, toda do ustanovitve seje v tem letu ni bilo mogoče priti. Ko je pa takoj začetkom leta 1909 umrl rojak Alojzij Jenko, začelo se je takoj po njegovem pogrebu večje zanimanje in dne 31. januarja 1909 je bila sklicana ustanovna seja.

Ustanovni člani so bili: Jožef Božič, Anton Grom, Matjež Govekar, Janez Groznik, Josip Kaluža, Josip Perhaj, Alojzij Perhaj, Anton Straus, Josip Zuzek, Janez Sternad in Frank Stare. — Organizator je bil Karl Strniša.

Ker je bilo več Jožefov, se je dalo tudi društvu ime sv. Jožefa ter se priklapilo k J. S. K. J. Jednoti. Seveda, kakor pri vsaki stvari, tudi tukaj ni manjkalo nasprotnikov in krivih prerokov, češ, da društvo ne bo vsevalo, ker ni na pravi podlagi. Da je pa bilo to le napačno govorjenje, se razvidi danes po preteku devet let in pol iz sledečih števil:

Skupni dohodki od 31. januarja 1909 do 31. maja 1918 \$839,63

Skupni izdatki za isti čas — \$363,08.

Bolnih podpor je društvo samo plačalo 33,88.

Jednoti smo plačali v tem času 7483,77.

Od Jednote smo pa prejeli za boln. podpore 665,00, in za osmrtnico 2,500.

Društveno premoženje znaša 276,59 dolarjev v gotovini in društveni inventar se čeni na okoli \$100; skupaj torej \$376,59.

Društvo šteje danes 45 enakopravnih članov in članice in 12 članov in članice za smrtnino, vstevši štiri vojake.

Torej, dragi sbratje in sestre, iz tega razvidite, kaj se stori z združenimi močmi. Malo nas je, toda veliko smo žrtvovali. Na benem pa ne sme biti žal, ampak ponosni moramo biti, da smo si novi in hčere matere, katera sedaj obhaja 20. letnico svojega obstanka, in katera ima odprte roke, da nam bo pomagala, če ji bomo ostali zvesti.

Skoro deset let ji pomagamo deliti dobrote ubogim, bolnim ter zapuščenim udovam in sirotam. Kdor sirotam pomaga, bo tudi njemu pomagano in to smemo pričakovati tudi mi.

Naj omenim še, da se je tudi v naši naselbini začelo letos zanimanje za Slovenski Dom. Stvar sicer počasi napreduje, toda zena ljubeče imamo sedaj kupljeno. — Treba je malo več zanimanja, pa bo šlo.

H koncu bratski pozdrav vsem članom in članicam našega društva in JSKJ.

Karl Strniša.

Društvo sv. Alojzija št. 87, v St. Louis, Mo.

Društvo sv. Mihaela št. 88, v Roundup, Mont.

Društvo Sv. Roka šte. 94, v Waukegan, Ill.

Društvo sv. Roka št. 94 v Waukegan, Ill. je bilo ustanovljeno 26. sept. 1909 z 28 člani. Glavni vzrok da se je to društvo ustanovilo je bil, ker so želeli člani K. S. K. Jednote višjo zavarovalnico. Ker jim je omenjeno nudilo samo \$1000 se je ustanovilo to društvo in priklapilo k J. S. K. J. Jednoti. Zasluga, da se je to društvo ustanovilo gre prvemu predsedniku sobr. gosp. Fr. Belleu in prvemu tajniku John Bartel-n. Društvo je ves ta čas dobro napredovalo in še bolj bi lahko, ko bi gotovi čenem pustili posameznikom pre-pričanje.

Društvo šteje sedaj 105 enakopravnih članov in članice, 34 so prog in 86 otrok.

Bolništvu je imelo društva ves ta čas 180. Bolniške podpore je plačalo \$3194,60. Za stavko je darovalo \$16,00. Umrlj so 4 člani 4 članice. Zavarovalne smo prejeli \$6500,00. Za poškodbe smo prejeli \$600,00.

Naše prisrčne častitke J. S. K. J. k njeni dvajsetletnici!

Anton Kobal.

Društvo Sv. Janeza Krstnika šte. 106, v Davis, W. Va.

Naše društvo obstoji skoraj že sedem let, kajti 22. oktobra letošnjega leta bomo obhajali sedem-letnico. Tedaj bo namreč minilo sedem let, odkar smo ga ustanovili ter priklapili JSKJ.

Vsi so prepričani, da si boljše zaščitnice kot je JSKJ. nismo mogli izbrati. Jednota pravilno posluje in redno plačuje svojim članom, do česar so opravičeni. Za vse to gre po mojem mnenju največja hvala prejšnjemu tajniku Mr. Brozicju in sedanjemu tajniku Mr. Pishlerju. Slava jima!

Leopold Jeran, tajnik

Društvo Sv. Antona št. 108, v Youngstown, Ohio.

Prvi Slovenci so se začeli naseljevati pred 10 leti v Youngstown, Ohio, in večina jih je bilo članov JSKJ. raznih društev po drugih naselbinah. Pred 6 let smo se pa zbrali in ustanovili s 10 člani društvo sv. Antona in ga priklapili JSKJ. meseca marca 1. 1912. S malotučnimi člani je društvo lepo napredovalo in danes šteje čez 90 članov, članice in otrok.

Za časa društvenega obstanka smo izgubili 1 člana in 1 otroka pač žalostno, ker so umrli nena-ravne smrti. Prvi se je zastrupil v zmešanosti, drugemu pa je cestna železnica pretrgala nit življenja. Poškodoval se je pa eden član; izgubil je namreč nogo.

Druge podpore pa se je tako malo plačalo, da ni vredno omeniti. S tem rečem, da so člani sv. Antona trdni in srečni, kar koristi njim in JSKJ. Društvo je sedaj v dobrih razmerah. Člani so jako naprednega mišljenja in pomagajo povsod. Tako so pomagali slovenskemu in hrvaškemu domu s svojim premoženjem. — Vojno-varčevalnih znamk se je precej nakupilo. Nadalje ima društvo svojo zastavo, katero je letos 4. julija razvilo in s tem pokazalo, da ljubimo tudi našo novo domovino.

Člani smo večina delavci in smo imeli tudi več neprilik, namreč stavk. Tukaj smo se izkazali kaj smo, in rečem, da ga ni enega, kateri bi šel skebat. S tem smo pokazali, da smo zavedni delavci.

Zadnji čas smo se pa začeli z n-mati za združenje. Naša mati JSKJ. je skrbela dobro in hvalvedno, pač pa vidimo v združenju posebno v teh časih še več napredka.

Zatorej kličem članom in članicam dr. sv. Antona JSKJ. ka, kar tudi naši organizaciji: — Živio!

John Čopič.

Društvo Sv. Pavla šte. 116, v Delmont, Pa.

Prosimo vas, da tudi od našega društva natisnete par vrstic v šavnostno številko JSKJ.

Naše društvo je bilo ustanovljeno 19. februarja leta 1914. Pri ustanovitvi je bilo dvanajst novih članov. Drugi člani pa so večino

ma prestopili od dr. št. 33 v Tre-stle, Pa. in št. 31 v Braddock, Pa. Ze prva dva meseca je bilo skupaj lepo število članov in članice. Ustanoviteljica sta bila sbrata Matevž Home in John Korč. Prvi predsednik je bil Frank Hribar, ki je še sedaj zvest član našega društva. Tajnik je bil skora, ves čas Andrej Bogataj, za leto 1918 je pa prevzel blagajništvo, češ, da se je tajništva že naveličal. Na njegovo mesto je bil izvoljen Jurij Previč, kateri je sprejel od svojega prednika lepo število članov in članice ter otrok, — vsega skupaj 74.

Vsa čast njemu, posebno pa š zato, ker je imel tudi knjige v lepem redu. — Predsednikom je bil izvoljen za leto 1918 Mike Kastelic, ki se je pa že prvo sejo od-povedal, ker je prišlo do neke debate. Na njegovo mesto je bil izvoljen Anton Primožič.

Danes, to je 30. junija, šteje društvo že 92 članov.

V tem se torej površno opisal društveno delovanje, kolikor sem vedel in znal. Ta naloga je bila dodeljena nekemu drugemu s-bratu, ki je pa iz neznanjih vzrokov ni izpolnil in tako sem se je jaz lotil šele v zadnjem trenutku. Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam JSKJ.

Jurij Previč, tajnik.

Društvo Sv. Ana šte. 119, v Aurora, Illinois.

Društvo sv. Ana št. 119 JSKJ. je sicer še mlado. Ustanovljeno je bilo komaj pred 4 leti. Hvala Bogu, da nima zaznamovati še nobenega smrtnega slučaja. Imeli smo v tem času samo 4 bolne članice in še te samo po par tednov.

Ker naše društvo nima posebnih zgodovine, ni ni mogoče veliki poročati. — JSKJ. želimo ob njeni 20-letnici, da bi zmagonosno dočakala še 50-letnico. Kakor še bližji zvezda danica na jutranjem nebu izmed vseh ostalih zvezd, tako naj se bližji JSKJ. izmed vseh ostalih Jednot ob njeni 50-letnici.

Tebi, naša dobra mati JSKJ. pa kličem pesnikove besede: — Odpri sree! Odpri roke! O-tiraj bratove solze!

Antonia Aister, tajnica.

Društvo Marija Čistega Spočetja šte. 120, v Ely, Minn.

To društvo je bilo ustanovljeno 18. marca leta 1915. V JSKJ. je bilo sprejeto 12. aprila istega leta. Ustanovitelj društva je bil Jožef Pešelj, kateremu na tem mestu izrekamo prisrčno zahvalo za njegov trud in poštovanost.

Dolgo časa je ostalo društvo na istem stališču, ker ni bilo skoraj nobene agitacije. Velik korak k napredku je bil pa napravljen na zadnji konvenciji, ko je bila sprejeta točka, da vsak lahko posta-

nt član Jednote, samo da je zmožen kakega jugoslovanskega jezika. — Pravilno od naše Jednote je tudi to, da se nikomur ne vsiljuje verskega ali političnega prepričanja.

Me članice smo napravile resne korake ter šle na agitacijo. Uspeh je bil presenetljiv. Društvo šteje danes 54 članice in 22 otrok. Društvo je na dobrem stališču ter je vse dobro urejeno.

Živeli ustanovitelji in prvoborniki za JSKJ., naši veliki organizaciji pa želimo obilo napredka. Z lepim pozdravom

Frances Skubitiz.

Društvo "Danica" šte. 124, v La Salle, Ill.

S. K. J. je skoraj najmlajše društvo Jednote, katera letos praznuje 20-letnico svojega obstanka. Društvo pa obrednem stopa trdnih korakov v drugo leto svojega krepkega življenja.

Članstvo našega društva tvori jo rojaki in rojakinje, kateri so od začetka ustanovitve Jednote pod njenim okriljem, nadalje člani in članice, kateri so bili ob porodu Jednoti še v stari domovini, kakor tudi člani, kateri ob istem času še niso bili rojeni.

Jaz spadam med tiste člane, kateri nismo bili še takrat v svobodni republiki Združenih držav, raditega mi ni dosti znano, kako je bilo znana ustanovitve slavne JSKJ. Nam vsem je pa dobro znano, da je JSKJ. napredna podpora organizacija, katera se na vseučava v vero kakor tudi ne v politiko. Vsakemu poštenemu članu a člani je dobra mati ten v polni meri skrbi za svoje ponesrečene sinove in hčere.

Se še najdejo tuptatam voditelji nekaterih društev slavna JSKJ. Jednote, ki ne priznajo svojim članom svobode, katere delo, ne samo Jug. K. Jednota, temveč tudi ustava Združenih držav. Vsled tega se pogostoma pripeti, da je pod pritiskom fanatikov član primoran odstopiti od Jednote.

V naši naselbini se je temu od-pomoglo, in priskočili so pravčasno zavedni in napredni rojaki na pomoč s tem, da smo 20. maja 1917 ustanovili v Slovenskem Narodnem Domu novo društvo, katero jamči vsakemu članu popolno svobodo, pravice in koristi pod okriljem slavne JSKJ.

Društvo Danica št. 124 JSKJ. je sicer majhno, toda napreduje povoljno. Pri društvu je največji red, ter vlada bratsa zagnost. Društvo zboruje v prostorih Slovenskega doma, katerega delničar je tudi naše društvo z štiri-mi delničami v vrednosti \$40,00.

Ker prvočimno svobodo tudi našim v stari domovini, je društvo kupilo od vlade za \$25,00 svojo-varčevalnih znamk.

Paul Berger, tajnik in ustanovitelj društva.

MESEČNI PREGLED MED DRUŠTVI IN JEDNOTO

za mesec junij 1918.

1.	253.24	134.25	4.52	22.60			414.61	124.00	124.00
2.	234.01	170.20	4.54	22.70			431.45	444.00	444.00
3.	90.91	60.70	2.00	10.00	3.00	1.00	167.61		
4.	65.20	45.90	1.42	7.10			119.62	96.00	96.00
5.	70.63	46.05	1.24	6.20	1.00		125.12	13.00	13.00
6.	36.12	36.55	0.86	4.30			77.83		
9.	278.31	152.80	5.30	26.50		0.25	463.16	204.66	204.66
11.	47.72	28.60	0.92	4.60		0.25	82.09		
12.	96.93	60.15	1.86	9.30	1.00		169.24	10.00	10.00
13.	102.26	74.95	2.14	10.70			190.05		
14.	46.13	21.25	0.82	4.10			72.30		
15.	99.94	58.65	1.98	9.90		0.50	170.97	113.00	113.00
16.	140.54	114.50	3.08	15.40			273.52	77.00	77.00
17.	18.38	10.20	0.26	1.30			30.14		
18.	246.29	159.40	5.10	25.50			436.29	170.00	170.00
19.	148.39	101.00	2.88	14.40	1.00		267.67		
20.	99.95	77.95	2.18	10.90			190.98	117.00	117.00
21.	107.04	61.95	2.06	10.30			181.35	104.00	104.00
22.	121.14	61.20	2.18	10.90			195.42	163.00	163.00
25.	179.94	121.20	3.46	17.30	1.00		322.90	68.00	68.00
26.	96.64	59.40	1.86	9.30	2.00		169.20	35.00	35.00
27.	55.40	45.90	1.12	5.60			108.02	142.00	142.00
28.	30.21	18.60	0.50	2.50			51.81		
29.	98.44	59.20	2.04	10.20			169.88	42.00	42.00
30.	224.52	144.00	4.16	20.80	1.00		394.48	53.00	53.00
31.	190.80	91.20	2.84	14.20	2.00		301.04	19.00	19.00
32.	85.23	57.50	1.58	7.90	2.00		154.21	46.00	46.00
33.	99.46	65.45	2.56	12.80			180.27	57.00	57.00
35.	81.05	51.55	1.62	8.10	1.00		143.32	42.61	42.61
36.	202.25	168.80	4.06	20.30	2.00		397.41	398.00	398.00
37.	441.63	296.30	8.64	43.20		0.50	790.27	103.00	103.00
38.	58.92	45.70	1.20	6.00	2.00	0.25	114.07	107.00	107.00
39.	121.38	83.65	2.26	11.30	1.00		219.59	155.00	155.00
40.	124.89	65.25	2.58	12.90			205.62	31.00	31.00
41.	41.44	29.45	0.94	4.70			76.53		
42.	105.95	69.10	2.02	10.10	1.00		188.17	33.80	33.80
43.	53.12	31.35	0.98	4.90			90.35	45.00	45.00
44.	68.64	49.30	1.48	7.40			126.82	33.00	33.00
45.	148.21	104.20	3.02	15.10	1.00		271.53	109.66	109.66
47.	97.70	46.75	1.72	8.60			154.77		
49.	93.89	60.80	1.60	8.00	2.00		166.29		
50.	34.69	27.95	0.76	3.80			67.20	23.00	23.00
51.	31.45	28.05	0.70	3.50			63.70	37.33	37.33
52.	81.74	59.00	1.78	8.90			151.42	121.00	121.00
53.	113.33	82.25	2.62	13.10			211.30	28.66	28.66
54.	53.30	25.40	0.82	4.10			83.62	39.00	39.00
55.	75.61	60.60	1.58	7.90	2.00		147.69	49.00	49.00
57.	52.08	37.95	1.16	5.80	1.00		97.99	16.00	16.00
58.	80.94	49.75	1.58	7.90		0.25	140.42	18.00	18.00
60.	50.17	36.45	0.86	4.30			91.78	35.00	35.00
61.	54.78	55.70	1.24	6.20	1.00		118.92	41.00	41.00
64.	33.07	21.05	0.54	2.70			57.36	9.00	9.00
66.	82.77	52.70	1.38	6.90	1.00		144.75	18.66	18.66
68.	66.61	38.25	1.14	5.70		1.75	113.45	21.00	21.00
69.	43.57	27.85	0.76	3.80		0.50	76.48		
70.	37.95	28.05	0.78	3.90	3.00		73.68	28.00	28.00
71.	126.24	111.30	2.58	12.90	3.00		256.02	2000.00	2057.00
72.	30.01	16.15	0.54	2.70			49.40		
75.	56.06	62.65	1.38	6.90			126.99	91.00	91.00
76.	40.86	23.80	0.78	3.90			69.34	1000.00	1000.00
77.	51.31	30.30	0.92	4.60			87.13		
78.	142.90	62.05	2.24	11.20	2.00	0.50	220.89	79.33	79.33
79.	71.88	17.75	0.42	2.10			42.15		
81.	35.10	33.95	0.66	3.30			73.01		
82.	72.33	54.40	1.54	7.70			135.97	37.00	37.00
83.	24.78	22.65	0.48	2.40			50.31		
84.	76.97	43.35	1.28	6.40			128.00		
85.	120.74	82.60	2.28	11.40	4.00		221.02	1000.00	1092.00
86.	42.67	25.00	0.76	3.80			72.23		
87.	25.88	87.95	0.70	3.50			58.03	12.00	12.00
88.	50.21	39.55	0.98	4.90			95.64	12.00	12.00
89.	52.33	40.50	1.14	5.70		2.00	101.67	12.00	12.00
90.	25.38	26.35	0.62	3.10			55.45		
92.	37.39	31.90	0.78	3.90			73.97		
94.	152.72	88.40	2.74	13.70	2.00		259.56	1000.00	1050.33
99.	46.86	34.00	1.08	5.40			87.34	11.00	11.00
100.	28.76	21.25	0.50	2.50			53.01	143.00	143.00
101.	30.61	19.35	0.48	2.40	1.00		53.84	47.00	47.00
103.	61.21	60.15	1.40	7.00			127.76	67.00	67.00
104.	23.03	23.80	0.58	2.90	1.00		51.31	39.00	39.00
105.	60.42	44.15	1.10	5.50			111.17	20.00	20.00
106.	40.11	36.80	0.78	3.90			81.59	45.00	45.00
107.	26.39	19.35	0.48	2.40			48.62		
108.	48.40	44.25	1.20	6.00	1.00		100.85	10.00	10.00
109.	27.92	19.55	0.54	2.70			50.71		
110.	97.98	71.75	1.64	8.20	2.00		181.57	33.66	33.66
111.	54.10	37.30	1.10	5.50			98.00		
112.	24.63	17.85	0.48	2.40			45.36	33.00	33.00
114.	120.62	120.90	2.74	13.70	2.00		259.96	128.00	128.00
116.	53.16	35.60	1.36	6.80	1.00		97.92	28.00	28.00
117.	18.16	16.15	0.42	2.10			36.83		
118.	17.12	9.35	0.30	1.50			28.27	35.00	35.00
119.	11.68	15.30	0.36	1.80			29.14	10.00	10.00
120.	45.47	44.20	1.08	5.40	2.00		98.15	24.00	24.00
121.	35.88	26.05	0.74	3.70			66.37	27.00	27.00
122.	25.50	33.75	0.66	3.30	1.00		64.21	30.00	30.00
123.	17.06	16.30	0.32	1.60	1.00		36.28		
124.	24.70	23.40	0.52	2.60			51.22		
125.	16.49	20.45	0.36	1.80			39.10	42.00	42.00
126.	9.67	25.70	0.36	1.80			37.53		
127.	12.32	22.60	0.32	1.60	16.00		52.84		
Za maj:	101.59	58.65	1.98	9.90	1.00		173.12		
83.	26.61	23.50	0.50	2.50			53.11		
	8187.11	5653.95	161.48	807.40	72.00	7.75	14889.69	5000.00	4855.70

Prva številka znači številko društva, druga smrtninski sklad, tretja bolniški sklad, četrta onemogli sklad, peta stroškovni sklad, šesta pristopnina, sedma razno, osma skupaj, deveta smrtnina, deseta bolniško podporo, enajsta skupaj.

Prememba članov in članic

Društvo sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.	
Prestopila k društvu sv. Jožefa šte. 20, Gilbert, Minn. Josip Jare 88, 5613, 1000, 18; Mary Jare 88, 8102, 500, 18.	
Društvo sv. Barbare, šte. 3, La Salle, Ill.	
Prestopili: Louis Jurman 80, 19742, 500, 29; Louis Znidaršič 02, 19744, 1000, 16; Tony Kostello 84, 19743, 250, 34.	
Prestopil k društvu "Danica" šte. 124 La Salle, Ill. Stefan Jamnik 77, 4103, 1000, 28; Ignac Potočnik 56, 1388, 500, 44.	
Društvo sv. Barbare, šte. 5, Soudan, Minn.	
Prestopil: John Zbašnik 97, 19745, 500, 21.	
Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 9, Calumet, Mich.	
Prestopil k društvu sv. Mihaela Roundup, Mont. Josip Banovetz 83, 18490, 1000, 33.	
Društvo sv. Jožefa, šte. 12, Pittsburgh, Pa.	
Prestopil: Albert Cvilber 01, 19699, 500, 17.	
Zopet sprejeti: Anton Mrhar 86, 16546, 1000, 27; Josip Štemberger 90, 19392, 1000, 28.	
Prememba zavarovalnino iz \$1000 na \$1500 Johana Penko 89, 18079, 1500, 29.	
Prestopil k društvu sv. Janeza Krstnika šte. 37, Cleveland, O. John Kerin 79, 16248, 1000, 34.	
Društvo sv. Alojzija, šte. 13, Baggaley, Pa.	
Zopet sprejeti: Tomaž Rudar 80, 17980, 1000, 24; Frances Rudar 96, 17982, 500, 19.	
Društvo sv. Cirila in Metoda, šte. 16, Johnstown, Pa.	
Zopet sprejeti: Josip Likar 80, 19158, 1500, 37; Franciška Likar 93, 19156, 1000, 34.	
Društvo sv. Jožefa, šte. 17, Akridge, Mont.	
Prestopila k društvu Marija Zvezda šte. 32 Black Diamond,	

Wash. Bartol Jerala 67, 2815, 1000, 37; Helena Jerala 75, 8623, 500, 31.

Društvo sv. Alojzija, šte. 18, Rock Springs, Wyo.
Prestopil k društvu sv. Martina šte. 105 Butte, Mont. John Felie 68, 14819, 1000, 43.

Društvo sv. Alojzija, šte. 19, Lorain, Ohio.
Pristopila: Joseph Klasanč 81, 19731, 1000, 37.
Umrl: Frank Justin 58, 1433 1000, 43.
Prememil zavarovalnino iz \$500 na \$1000 Frank Mahnič 86, 18395, 1000, 32.

Društvo sv. Jožefa, šte. 20, Gilbert, Minn.
Suspendirani: Anton Lop 88, 5001, 1000, 18; Mary Černof 64, 9034, 500, 40.
Odstopil: John Plevel 94, 16748, 1000, 19.

Društvo sv. Jožefa, šte. 21, Denver, Colo.
Suspendiran: Anton Jakich 94, 17287, 1000, 19.

Društvo sv. Ime Jezus, šte. 25, Eveleth, Minn.
Pristopila: Elizabeth Owen 85, 19700, 1000, 33.
Suspendiran: Josip Banich 92, 19526, 1000, 26.

Društvo sv. Štefana, šte. 26, Pittsburgh, Pa.
Pristopila: Frank Oblak 84, 19701, 250, 34; John Rolih 76, 19736, 250, 42.

Suspendiran: Jacob Jerkovich 73, 15301, 500, 39.
Prestopila k društvu sv. Alojzija šte. 36 Conemaugh, Pa. Peter Kobal 73, 19395, 1000, 44.

Društvo sv. Jožefa, šte. 30, Chisholm, Minn.
Pristopila: Lovrene Vesel 80, 19702, 500, 38.
Prestopil k društvu sv. Jožefa šte. 12 Pittsburgh, Pa. Florian Mihee 85, 17156, 1000, 28.

Društvo sv. Alojzija, šte. 31, Braddock, Pa.
Pristopila: Frances Jesnik 01, 19746, 17; Valter Jesnik 93, 19747, 500, 25.

Društvo Marija Zvezda, šte. 32, Black Diamond, Wash.
Pristopila: Josip Shaller 76, 19703, 1000, 42; Thomas Wieltsehnig 76, 19704, 500, 42.

Društvo sv. Petra in Pavla, šte. 35, Lloydell, Pa.
Pristopila: Suzana Jereb 01, 19728, 500, 17.

Društvo

GLAVNI URADNIKI

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEF V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNICI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ostralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop.
Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagani ima nad četrt milijona dolarjev; bolniških pod- por, poškodbin in smrtnin je že izplačala do 1,300.000,00 dolarjev.

Bolniška podpora je centralizirana, vsak opravičen bolnik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah, tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih; društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Prememba članov in članic

(Nadaljevanje s 17. strani.)

- Društvo sv. Feliksa, šte. 101, Walsenburg, Colo.
Pristopili: Frank Leopold 91, 19739, 500, 27.
Zopet sprejet: Stefan Milich 83, 13817, 1000, 27.
Društvo Marije Vnebovzetje, šte. 103, Collinwood, O.
Suspendirana: Jožefa Mustar 77, 14189, 500, 34.
Društvo "Jugoslovan", šte. 104, Chicago, Ill.
Pristopila: Mary Kosinik 1900, 19740, 1000, 28.
Društvo sv. Martina, šte. 105, Butte, Mont.
Prestopil k društvu sv. Mihaela šte. 88, Roundup, Mont. Frank Koiska 73, 11960, 1000, 39.
Društvo sv. Antona, šte. 108, Youngstown, O.
Pristopili: Martin Lozar 96, 19722, 250, 22.
Društvo sv. Frančiška, šte. 110, McKinley, Minn.
Pristopili: Anton Kolman 81, 19753, 1000, 37; Peter Egger, 80, 19754, 1000, 38.
Društvo sv. Jurija, šte. 111, Leadville, Colo.
Prestopil k društvu sv. Jožefa šte. 14, Crockett, Cal. John Nemanich 89, 17205, 1000, 27.
Društvo "Slovenec", šte. 114, Ely, Minn.
Pristopili: Anton Kočevar 02, 19723, 1000, 16; John Grahek 02, 19724, 1000, 16.
Prestopil k društvu Marija Pomagaj šte. 6, Lorain, Ohio: Fr. Anzele, 95, 17660, 500, 19.
Društvo sv. Pavla, šte. 116, Delmont, Pa.
Pristopili: Frank Rupnik 1902, 17930, 500, 16.
Prestopila k društvu sv. Barbara šte. 33, Treestle, Pa. John Stavan 87, 12123, 500, 22; Mary Stavan 95, 15459, 500, 17.
Društvo Marija Čistega Spočetja, šte. 120, Ely, Minn.
Pristopile: Ana Vukelič 01, 19726, 1000, 17; Marijana Svetek 88, 19725, 500, 30.
Društvo sv. Frančiška, šte. 122, Homer City, Pa.
Pristopili: Anton Ivečin 84, 19741, 500, 34.
Suspendiran: Frank Sluga 86, 18922, 500, 31.
Društvo sv. Alojzija, šte. 123, Ironton, Minn.
Pristopil: Matt Pearceh 87, 19727, 1000, 31.
Društvo sv. Jožefa, šte. 126, New Derry, Pa.
Suspendiran: Pava Plevčič 82, 19640, 500, 36.
Društvo sv. Alojzija, šte. 127, Kenmore, Oregon.
Pristopili: John Andolšek 78, 19683, 500, 40; Josip Germ 92, 19684, 500, 26; Frank Germ 89, 19685, 500, 29; Andrej Her 76, 19686, 1000, 42; Joseph Crtihar 91, 19687, 1000, 27; John Klander 75, 19688, 250, 43; Frank Kikel 85, 19689, 500, 33; Louis Mihelič 74, 19690, 500, 44; Louis Mizer 80, 19691, 500, 38; Jacob Nels 82, 19692, 1000, 36; John Obreza 93, 19693, 500, 25; Anton Prašnik 94, 19694, 500, 24; Louis Starce 85, 19695, 500, 32; Fortunat Sever 86, 19696, 500, 32; Andrej Skul 88, 19697, 500, 30; Anton Tekavec 94, 19698, 500, 24.
OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značajo: prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovalno svoto, četrti razred.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

- ASES, št. 210, 1. julija 1918.
Poročilo o umrlih članih za mesec junij 1918.
Umrli brat JOHN PETACH, cert. šte. 12563, član društva sv. Jožefa šte. 76, Oregon City, Ore. — Umrli dne 9. junija 1918. Vzrok smrti: ponesrečba pri delu. — Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 19. marca 1910.
Umrli brat VIKTOR KRANJC cert. šte. 12046, član društva sv. Janeza Krstnika šte. 71, Collinwood, Ohio. — Umrli dne 15. maja 1918. — Vzrok smrti: jetika. — Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti 22. julija 1909.
Umrli brat JOHN CEVELJAK, cert. šte. 18518, član društva sv. Jožefa šte. 85, Aurora, Minn. — Umrli dne 29. maja 1918. — Vzrok smrti: pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000.00. — Pristopil k Jednoti 31. maja 1916.
Umrli brat JOSIP BEZEK cert. šte. 15704, član društva sv. Roka šte. 94, Waukegan, Ill. — Umrli dne 28. maja 1918. — Vzrok smrti: jetika. — Zavarovan je bil za \$1000.00. — Pristopil k Jednoti 21. septembra 1912.

PRVI UMRLI ČLANI JUgosl. KAT. JEDNOTE

ANTON GREGORIČ, Ely, Minn, Umrli 8. sept. 1898.
ANTON GODIČ, Orient, Colo, Umrli 9. oktobra 1898.
FRANK MLEKUS, Thomas, W. Va, Umrli 20. oktobra 1898.
MIHAEL BUTALA, Sparta, Minn, Umrli 26. oktobra 1898.
PETER PRIJATELJ, Ely, Minn, Umrli 17. nov. 1898.
TEREZIJA BLOH, Mala Ligonja pri Ljubljani, Umrli 27. decembra 1898.
MIHAEL HRIBERNIK, La Salle, Ill, Umrli 6. januarja 1899.
FRANK HRIBAR, Ely, Minn, Umrli 14. aprila 1899.
MARILJA VESEL, Sadržinec, Kranjsko, Umrli 10. mar. 1899.
NEŽA TURK, Thomas, W. Va, Umrli 24. maja 1899.

Jednota je štela dne 30. junija 1899. — 570 članov.
V blagajni je bilo \$1245.35, dolg na neizplačanih smrtninah je pa znašal \$2009.00.

Iz tega se vidi prave izkušnje, ki jih je imela Jednota takoj po ustanovitvi. Vse to je Jednota premagala z napornim delom telenih uradnikov, kateri so navduševali člane, da niso obupali nad njo.

Od ustanovitve Jednote do 30. junija 1918, je umrlo 1,008 članov in članic.
Naj v miru počivajo!

Slovenci in jugoslovansko vprašanje

Graška "Tagespost", od nekaj zagrizena sovražnica vsega, kar je slovenskega in jugoslovanskega, piše pod naslovom dne 19. aprila:

— Na žalost imamo staro izkušnjo, da so slovenski politiki v splošnem daleko močnejši od nemških politikov kakor v spretosti, tako tudi v žilavosti ter v delu za svoje cilje. Iz tega se more naenkrat razložiti, da se je vodjem Slovencev posrečilo, da ta mali narod tekom komaj ene generacije preobrazijo v politično silo, ki stoji v obratni proporciji s svojim številom.

Eno omiljeno sredstvo slovenskih poslancev, da da- jo sebi videz večje važnosti, je bilo že pred vojno pov- darjanje jugoslovanskega vprašanja ter so neprestano naglašali, da s Slovenci čaka še na milijone drugih Jugo- slovanov na izpolnitev njihovih narodnih ciljev. Ko je pe- groznem udaru v Sarajevu jugoslovansko vprašanje opo- zorilo na sebe ves svet, so Slovenci zopet iz tega skušali za sebe vleči korist in sedaj ponovno zahtevajo, da se re- ši jugoslovansko vprašanje.

Naravno, oni razumevajo pod tem popojno zadosti- tev njihovih želja, ki gredo za popolnim uničenjem — Nemcev na jugu. Vse njihove izjave v tem smislu — z ali brez dinastičnega plašča — in vse njihovo delovanje gre za istim ciljem, za katerim teže Jugoslovani, ki so na delu v neprijateljskih državah, med katerimi se na- hajajo Slovenci dr. Vošnjak, državni poslance dr. Gre- gorin (iz Trsta) in drugi.

V članku se nato opisuje verske in dialektične raz- like Jugoslovanov in piše, smatra, da je "popolnoma iz- ključeno, da se bodo kdaj pomirile želje, ki teže za pri- klopjenjem Slovencev v jugoslovansko državno telo".

— Vendar, — se končava članek, — se ne sme pod- cenjevati jugoslovansko gonjo, ki jo vodijo Slovenci, — deloma vsled upliva iz inozemstva. Nasproti nevarnost od slovensko-hrvatsko-srbske države morajo biti avstrijski Nemci jako oprezní.

Tako piše nemški list, v silnem strahu pred "ma- lim narodom" Slovencev, koje imenuje zmognejše od Nemcev. Če nemški listi priznavajo nevarnost jugoslo- vanskega gibanja, če se Slovenci in Hrvati in Srbi sami sklicujejo na svoje rojake, ki delujejo v Jugoslovans- kemu Odboru in sorodnih organizacijah, potem je to znamenje, da se popolnoma strinjajo z delovanjem Ju- goslovanskega Odbora. Vse izjave zavezniških državni- kov in ameriškega državnega tajnika v poslednjih ča- sih dajejo več poguma ne samo nam v Ameriki, temveč še bolj onim v domovini, ki že namigujejo na morebitne dejanske spopade, oziroma — revolucijo.

Jugoslovansko gibanje

JUGOSLAVIJA S POMOČJO ZAVEZNIKOV.

Graška "Tagespost" piše: "Osnovanje slovenskih držav s po- močjo zaveznikov ni samo ideja Čehov, temveč se nahaja tudi v za- grebski izjavi jugoslovanskega pokreta, ki je pod vodstvom Dr. Ke- rošca. Samo frankovska stranka ter Hrvati okoli nadškofa Stadlerja so izpremenili majsko deklaracijo v smislu monarhije, proti ljublan- skemu škofu Jegliču, ki zagrebaško deklaracijo, ki išče jugoslovansko državo od splošne mirovne konference — torej s pomočjo zaveznikov — podpira ter širi z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago. — Vla- da Dr. Seydlerja naj se s tem peča."

PASIČEVA IZJAVA.

Vsi jugoslovanski listi v monarhiji prinašajo Pašičevo izjavo, ki jo je dal v Skupščini in v kateri je rekel med drugim:

"V svet so razstroženi lažnjivi glasovi o miru, da bi se s tem omajalo zaupanje zaveznikov v Srbijo. Srbija bo ostala do konca zvesta svojim zaveznikom. Samo država Srbov, Hrvatov in Sloven- cev, trdno zvezana z Italijo, bo v stanju, da v bodočnosti zapira pot nemškemu imperijalizmu."

Nekateri jugoslovanski listi, med njimi "Novine", organ nad- škofa Banera, so prinesli to izjavo na prvem mestu in z debelimi črkami.

Umrli brat FRANK BOLHAR, cert. šte. 12691, član društva sv. Janeza Krstnika šte. 71, Collinwood, Ohio. — Umrli dne 11. aprila 1918. — Vzrok smrti: pljučnica. — Zavarovan je bil za \$1000.00. — Pristopil k Jednoti 13. februarja 1910.

Meseca junija se je izplačalo kakor sledi:
Za smrtnino članov \$5,000.00
Za bolniško pod., operacije in odškodn. 4,855.70

Skupaj \$9,855.70
Joseph Fishler, tajnik.

PREGLED POSLOVANJA JEDNOTE OD ČASA NJENE INKORPORACIJE.

Leto	Skupni dohodki	Skupne	Posk. in bolezn.	Upravni stroški	Skupni izdatki	Skupni s. udelež.	Število članov	Stroški upr. za leto na člana
DOHODKI					IZDATKI			
1901.	11,911.00	10,300.00	1,134.75	1,322.04	12,756.79	15	1,262	1.05
1902.	20,307.75	15,600.00	2,230.60	1,282.42	19,112.42	28	2,582	0.50
1903.	40,658.50	32,600.00	4,580.00	2,873.94	40,053.94	42	2,400	1.20
1904.	31,548.70	24,485.00	3,272.35	2,279.66	30,037.01	35	2,307	0.99
1905.	30,170.45	22,180.00	1,940.00	4,259.30	28,379.30	30	3,198	1.33
1906.	43,237.65	25,800.00	6,240.00	4,651.59	36,691.59	36	6,477	0.72
1907.	69,726.75	51,000.00	4,267.45	5,809.00	61,076.45	66	7,084	0.82
1908.	68,221.17	47,400.00	9,578.50	8,091.13	65,069.63	51	6,919	1.17
1909.	77,727.88	58,700.00	6,330.40	3,351.28	68,371.68	64	7,451	0.45
1910.	89,075.98	66,500.00	8,790.75	11,882.73	87,173.48	77	7,897	1.50
1911.	95,035.02	57,500.00	7,708.15	7,179.62	72,387.77	64	7,679	0.94
1912.	97,618.47	58,000.00	13,409.60	5,062.16	76,471.76	69	7,947	0.64
1913.	108,818.29	47,000.00	9,796.86	16,229.10	73,025.96	58	8,396	1.93
1914.	169,632.82	68,500.00	62,495.75	11,873.47	142,869.22	82	7,567	1.57
1915.	171,469.61	49,511.58	63,779.68	8,845.78	122,137.04	65	7,284	1.21
1916.	173,576.26	73,000.00	61,587.89	17,159.60	151,747.49	84	7,322	2.32
1917.	173,567.98	67,415.19	56,205.65	10,916.19	134,537.03	76	7,674	1.43
1918.	94,712.21	35,016.54	29,960.65	7,687.71	72,664.90	39	7,940	0.96
	1,566,416.49	810,508.31	353,298.43	130,756.01	1,294,563.46	991		

Gotovina v blagajni pred inkorporacijo 2,681.87
Skupni dohodki do 1. julija 1918 1,566,416.49

Skupni izdatki do 1. julija 1918 1,294,563.46

Gotovina v blagajni z dnem 30. junija 1918 274,534.90

Za prva tri leta po ustanovitvi Jednote — 1898, 1899 in 1900 — ni mogoče podati statistike, ker ni bilo knjigovodstvo popolno.

Stroški v letih, v katerih so se vršile konvencije — 1901, 1903, 1905, 1908, 1910, 1913 in 1916 — so večji v primeri drugih let.

DUNAJSKA IDILA.

V nekem dopisu z Dunaja prinaša "Budapesti Hirlap" sledečo sliko:

"... Samo za časa umora v Sarajevu je bilo ozračje tako vro- če in je vladala taka napetost v cesarskem mestu, kakor te dni. I- kakrat je bil v duši občutek neke negotovosti, kakor i danes. Dunaj je vedel, da se bo zgodilo nekaj izvanrednega, in tudi sedaj nekaj pričakuje. Takrat je izbruh svetovne vojne rešil krizo, sedaj pa iz- mučeno dunajsko prebivalstvo pričakuje utehe od dveh možnosti: ali od zmage nemškega meča na zapadu, ali pa od otvorjenja žitnice na vzhodu, ki mu je bil usiljen mir..."

UMESTNA OPOMBA.

V številki od p. m. prinaša "The Washington Post", naj- uglednejši list ameriškega prestolice, ki je že nešteto krat v uvodnikih neumljeno in odkrito ožigosal napake in blodnje evropske diplo- macije, posebno z ozirom na zavezniško politiko, napram Avstriji, članek, ki zasluži, da se debesodno objavi tudi v naših listih. Članek je naslovljen: "VPRAŠAJTE STROKOVNJAKE" ter se glasi:

"Pripraviš nas, da je ena glavnih posledic te vojne opusti- tev tajne diplomacije. Pravijo nam, da ni nič več mogoče, da se ne- kaj diplomatov sestane in da potem odločujejo o usodah narodov, ne da bi narode o tem vprašali, in ne da bi narodi o tem vedeli. To- da kljub temu zagotavljačim trditvam, prihajajo vsak dan doka- zi, da ne samo so razni profesionalni diplomati, temveč tudi cela vrsta diplomatskih diletantov neopustne na delu s tajnimi nasveti, kako končati vojno.

Sedaj je znano, da je imel pred nekaj tedni general Smuts, član angleškega vojnega ministrstva, celo vrsto konferenc v Švici z grofom Mensdorffom, bivšim avstro-ogrskim poslanikom v Londonu. General Smuts je brezdvomno nenavadno zmogel vojak in spre- ten državnik, kolikor se tiče južno-afriških zadev. Vendar pa je po- polnoma nejasno, zakaj bi se ravno njega smatralo zmogljivim utika- ti se v tako komplicirani problem, kakor je avstro-ogrski. On bi bil ka- kor otrok v rokah tako izkušenega in brezvestnega diplomata, kakor je grof Mensdorff.

Pred enim ali dvema tednoma je izjavil Mr. Franklin, admini- strativni vodja velike bančne trdnje Samuel Montagu & Co., javno, da se vodijo med Londonom in Berlinom neprestano brezižnena po- gajanja o miru. Ako prihaja ta trditev iz takega vira, se jo mora vzeti resno.

"Avstro-ogrski problem je tako kompliciran narave, da mora- jo z avtoriteto govoriti o njem samo oni, ki so leta in leta natančno proučavali ta problem, — in vendar je ta problem jedro vse sedanje vojne. Na pravičen rešenju tega problema odvisi bodoči svetovni mir. A kljub vsemu temu je poslan kot odposlanec za rešitev tega problema južno-afriški general, ki po samem naravnem razviku stvari ve manj o njem, kakor katerekoli evropski državnik.

"Na Angleskem in Francoskem se nahaja precej ljudi, ki so vse svoje življenje posvetili proučevanju tega problema dvojne monar- hije ter njegovega upliva na evropske afere. Tu so n. pr. Dr. Seaton- Watson, Mr. H. Wickham Steed, Dr. R. M. Burrows, Sir Arthur Evans, M. Andre Cheradame, Prof. Ernest Denis in M. Auguste Gau- van. Poleg teh so veliki voditelji avstro-ogrskih slovenskih narodov — Prof. Masaryk, vodja Čeho-Slovakov: Dr. Trumbić, predsednik Jugoslovanskega Odbora; ter I. J. Padenewski, vodja poljskega po- kreta.

"Ali smo kdaj že slišali, da so bili ti ljudje pozvani v angleško ministrstvo za zunanje zadeve ali na Quai d'Orsay (t. j. francosko zunanje ministrstvo), na posvetovanje z ljudmi, ki vodijo zunanjo politiko zavezniških držav? Nasprotno, profesionalni diplomati se mrisajo nad njimi, ker smatrajo njihovo vidno kompetenco za svoje osebno razžaljenje. Ponovno so bila njihova svarila pregledana z usodepolnimi posledicami."

Ta članek je posebno značilen z obziram na novi t a j n i dogo- vor med Italijo in zavezniki, o katerem ni bila vprašana niti Srbija niti Jugoslovani.

Nemčija še ni iz-črpana

Piše John F. Bass.

Lastnik nekega ameriškega časopisa, ki je navdaj z utemeljenim toda častnim posmizdom, mi je rekel:

— Ta vojna ima to slabost, da so narodi, ki jo vodijo, preveč brezskrbni. Ideja, da igrajo veliko ulogo v zgodovini, jih je vpijanila. Res je, da jo igrajo, toda zgodovi- na jim bo dala precej podrejene dele.

Težke in hude so te besede ter so v svarilo Amerikaneem. Nikar ne mislimo, da je ta vojna samo vojna peščice moč.

To je vojna narodov in se bo končala z uspehom in z izgubo narodov. Ameriški narod naj ima sree na pravem mestu, naj bo pogumen, svoje oči mora imeti od- prte in jasno gledati. Majhni n- spehi nas ne smejo preveč navdu- šiti, malopomembne izgube nas ne smejo potreti."

Glejmo vse stvari tako, kot so v resnici.

Nemci hočejo končati to vojno, predno se sami popolnoma izčrpa- jo. Zopet in zopet bodo udarjali v Francijo in končno udarili v Italijo, če bodo uspeli ali če ne bodo uspeli, bo v veliki meri odvisno od ameriškega prizadevanja. Mi imamo v svoji oblasti ravnotežje mo- čei, ki bo po mojem mnenju zlomila nemško ofenzivo na zapadni fron- ti.

Toda naše armade niso tako iz- vezbane kot so veteranske čete. Naši štabi so le malo časa v vojni in vsled tega jim ni treba nalagati prevelikih odgovornosti. Naše vla- da je pametno odločila, naj se po- meka med naše čete tudi angleške in francoske vojske. To naj bi se tudi zanašal vsilo.

To je izvanredno velike važnosti Ameriške vojske naj se posebno pomeša s francoskimi vojniki, kaj- ti na ta način bi se ameriški voja- ki najboljše izobrazili.

Med vojaškimi strokovnjaki prevladuje mnenje, da Nemčija ne bo mogla udariti na Italijo po svo- ji gigantski ofenzivi v Franciji. Moje informacije so pa popolno- ma drugačne. Ako ne bo Nemčija v Franciji popolnoma porazena, bo imela še vedno dovolj ljudi, da bo žnjimi obdržala svojo fronto na Francoskem ter dovolj ljudi da jih bo poslala v Italijo. Nemško-av- strijska ofenziva v Italiji se lahko vsak čas začne. Najbrže se pa ne bo začela meseca avgusta ali sep- tembra, kajti v tem času tamojnja tla niso ugodna za bojevanje. Z lahkoto se pa da trditi, da bodo Nemei udarili na Italijo, še pred- no bo nastopila zima.

Italijanska fronta je najslabši

(Nadaljevanje na 20. strani.)

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY	ONE MEAL FREE	THURSDAY	ONE MEAL FREE
MONDAY	ALL MEALS FREE	FRIDAY	ONE MEAL FREE
TUESDAY	ONE MEAL FREE	SATURDAY	ONE MEAL FREE
WEDNESDAY	ALL MEALS FREE		

Imenik uradnikov

Jevnih društva Jugoslavanske Katoličke Jednote in Zdr. drizavah ameriških.

Društvo sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, v Ely, Minn.

Predsednik: Jos. Sprajcar, box 974, Ely, Minn.; tajnik: Joseph Mertel, box 278, Ely, Minn.; blagajnik: Frank Zavrt, box 282, Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu v Joe Skaletovi dvorani točno ob drugi uri popoldne.

Društvo Sv. Sreča Jezusa Stev. 2, v Ely, Minn.

Predsednik: John Hutar, box 969, Ely, Minn.; tajnik: Anton Poljanec, box 954, Ely, Minn.; blagajnik: Josip Kaloga, box 747, Ely, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu v Josepha Skaletovi dvorani točno ob drugi uri popoldne.

Društvo Sv. Barbare Stev. 3, v La Salle, Ill.

Predsednik: Joseph Breznach, 437 - 4th St.; tajnik: Joseph Spellich, RFD. No. 22; blagajnik: Math Komp, RFD. No. 22. — Vsi v La Salle, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Matt Komp, 1026 First St.

Društvo Sv. Barbare Stev. 4, v Federal, Penna.

Predsednik: Lorenz Klemencic, P. O. box 144, Burdine, Pa.; tajnik: John Demshar, P. O. box 237, Burdine, Pa.; blagajnik: Stefan Vozel, 722 Mill St. Bridgeville, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v slovenski dvorani v Burdine, Pa.

Društvo Sv. Barbare Stev. 5, v Soudan, Minn.

Predsednik: Joseph Oblak, box 1162 Soudan, Minn.; tajnik: John Drago-van, box 663, Soudan, Minn.; blagajnik: Anton Gornik, box 1565, Tower, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu v cerkveni kapeli v Tower, Minn.

Društvo Marije Pomagaj Stev. 6, v Lorain, Ohio.

Predsednik: John Sustaršić 1677 E. 34 St.; tajnik: Lnd. Petkovšek, 1679 E. 34th St.; blagajnik: John Dougan 1574 E. 31st St. — Vsi v Lorain, O.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v A. Virant dvorani.

Društvo Sv. Cirila in Metoda Stev. 9, v Calumet, Mich.

Predsednik: Frank Sedlar, 320 Osceola St., Laurium, Mich.; tajnik: John D. Zunich, 4698 E. Cone St., Calumet, Mich.; blagajnik: Joseph S. Stukel, 205 - 8th St., Calumet, Mich.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Jofa, Calumet, Mich.

Društvo Sv. Stefana Stev. 11, v Omaha, Neb.

Predsednik: John Ulrich, 1450 So. 18 St.; tajnik: Michael Marvenc, 1454 So. 17 St.; blagajnik: Joseph Cefuran, 1423 So. 12 St. — Vsi v Omaha, Neb.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v dvorani John Brunki 1214 So. 13 St.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 12, v Pittsburgh, Pa.

Predsednik: John Borštnar, 182 - 43½ Butler St., Pittsburgh, Pa.; tajnik: John Simonovich 1132 Fabyan St. NS, Pittsburgh, Pa.; blagajnik: Nick Poyse, 2 Grath St. Munmy III, NS, Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v K. S. domu, 57 Butler Street.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 13, v Bagaley, Pa.

Predsednik: Franc Kolenc, box 42, Whitney, Pa.; tajnik: John Krajčevič box 156 Whitney, Pa.; blagajnik: Anton Rak box 53, Hostetter, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v dvorani Anton Mauer v Hostetter, Pa.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 14 v Crockett, Cal.

Predsednik: Frank Velikonja; tajnik: Michael Nemanich, box 157; blagajnik: Anton Bernabich. — Vsi v Crockett, Cal.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo, ako je le mogoče, v stanovanju M. Nemanicha.

Društvo Sv. Petra in Pavla Stev. 15, v Pueblo, Colo.

Predsednik: John Morhar 1210 Bohmen; tajnik: Joe Merhar 1203 Bohmen; blagajnik: Anton Stražar 1330 Abriedo. — Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje v John Rocori dvorani 223 E. Northern, Pueblo, Colo.

Društvo Sv. Cirila in Metoda Stev. 16, v Johnstown, Pa.

Predsednik: Johan Tegolj 1115 Virginia Ave.; tajnik: Gregor Hroščak 407 - 8 Ave.; blagajnik: Ivan Matič 903 Broad St. Vsi v Johnstown, Pa.

Društvo zboruje v lastni dvorani vsako tretjo nedeljo 725 Braddley Al. Johnstown, Pa.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 17 v Aldridge, Mont.

Predsednik: Jakob Blatnik; tajnik: John Mikolich; blagajnik: John Mikolich. — Vsi v Corvin Springs, Mont.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu pri sobratu John Mikolich ob 9. uri popoldne.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 18 v Rock Springs, Wyo.

Predsednik: Valentin Marcano box 620; tajnik: Joe Jovovich 512 - 2nd St.; blagajnik: Louis Taucher, box 885. — Vsi v Rock Springs, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri popoldne v Slovenskem domu.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 19 v Lorain, Ohio.

Predsednik: Alois Balant, box 100 Pearl Ave.; tajnik: John Vidmar 1680

E. 32nd St.; blagajnik: John Zore 1657 E. 31st St. Vsi v Lorain, Ohio.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Alois Virantovi dvorani.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 20, v Gilbert, Minn.

Predsednik: Frank Kolar box 184; tajnik: Josip Novak box 611; blagajnik: Jakob Merkun box 703. — Vsi v Gilbert, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Anton Intiharjevi dvorani v Gilbert, Minn.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 21, v Denver, Colo.

Predsednik: Joseph Jartz, 5300 Washington St.; tajnik: Frank Okon 5141 Clarkson St.; blagajnik: John Cesar 5115 Emerson St. — Vsi v Denver, Colo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 9. zjutraj na 4900 Humboldt St.

Društvo Sv. Jurija Stev. 22 v South Chicago, Ill.

Predsednik: Nikola Radolija 9583 Ewing Ave.; tajnik: Anthony Motz 9641 Ave M; blagajnik: Nikola Jakovcih 9621 Ave M. — Vsi v So. Chicago, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 8. zvečer v Schlitz Hall na 9510 Ewing Ave.

Društvo Sv. Ime Jezus Stev. 25, v Evelyth, Minn.

Predsednik: John Nemgar, 117 Jones Street; tajnik: Louis Govze 613 Adams Ave.; blagajnik: Louis Kotnik 301 B Ave. Vsi v Evelyth, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu v Max Stipetičevi dvorani ob ½ drugi uri popoldne.

Društvo Sv. Stefana Stev. 26, v Pittsburgh, Pa.

Predsednik: Anton Znašnik 20-4800 Butler St.; tajnik: Joseph Pogacar 5307 Berlin Alley; blagajnik: John Varoga 5126 Natrona Alley. — Vsi v Pittsburgh, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v K. S. domu na 57 in Butler Sts.

Društvo Sv. Mihaela Arhangelja Stev. 27, Diamondville, Wyo.

Predsednik: Martin Jankovich, Diamondville, Wyo.; tajnik: Tony Koren, box 94, Frontier, Wyo.; blagajnik: J. Brovlich box 117, Diamondville, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne v zvezni dvorani.

Društvo Marija Danica Stev. 28, Sublet, Wyo.

Predsednik: Joseph Hribnik box 82; tajnik: Joan Zuntar, box 182; blagajnik: Jernej Časel, box 184. Vsi v Sublet, Wyo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Frank Crlaj dvorani.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 29, Imperial, Penna.

Predsednik: Valentin Petercelj, box 172; tajnik: Alois Tolar, box 242; blagajnik: Frank Dollnar, box 34. — Vsi v Imperial, Pa.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v Narodnem Slomu.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 30, Chisholm, Minn.

Predsednik: John Lamuth, 218 Valnotz St.; tajnik: Jacob Petrich, box 646; blagajnik: John Smole, 227 Paplar St. Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldan v G. Lovrenc Kovach dvorani.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 31, Braddock, Pa.

Predsednik: Anton Mramor, 1724 Wolf Ave.; tajnik: Martin Hudale 1615 Ridge Ave.; blagajnik: Martin Jerina 1718 - 11 St. — Vsi v Braddock, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Litvinski dvorani 818 Washington St., Braddock, Pa.

Društvo Marija Zvezda Stev. 32, Black Diamond, Wash.

Predsednik: Louis Kerne, box 152; tajnik: G. J. Porenta box 176; blagajnik: Jos. Burckela box 15. Vsi v Black Diamond, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri popoldne v prostorih sobrata G. J. Porenta.

Društvo Sv. Barbare Stev. 33, Trestle, Penna.

Predsednik: Gregor Oblak, RD No. 1, box 82, Turtle Creek, Pa.; tajnik: Frank Schiffr, box 102, Unity Sta., Pa.; blagajnik: Johan Schiffr, RD. No. 1, box 107, Turtle Creek, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v Slovenski dvorani v Trestle, Pa. ob 1. popoldne.

Društvo Sv. Petra in Pavla Stev. 35 v Lloydell, Pa.

Predsednik: Matija Hribar, box 3, Lloydell, Pa.; tajnik: Andy Malovrh box 1; Lloydell, Pa.; blagajnik: Josip Škerl box 326 Beaverdale, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Lloydell, Pa. v lastni dvorani.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 36, v Conemaugh, Pa.

Predsednik: John Kukovica 440 - 1 St.; tajnik: John Brezovec box 126; blagajnik: Joseph Dremely box 275. Vsi v Conemaugh, Pa.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v svoji lastni dvorani na First Alley.

Društvo Sv. Ivana Krstnika Stev. 37 v Cleveland, O.

Predsednik: Anton Braneisel 1045 E. 61 St.; tajnik: Jakob Debevec 1023 E. 61 St.; blagajnik: Frank Milavec 1029 E. 61 St. — Vsi v Cleveland, O.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v John Gordinovi dvorani.

Društvo Sokol Stev. 38 v Pueblo, Colo.

Predsednik: Anton Težak 1612 Orman Ave.; tajnik: Anton Kochevar 1206 Berwind Ave.; blagajnik: Martin Garsich 1229 Taylor Ave. — Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Sv. Jozefa dvorani.

Društvo Sv. Barbare Stev. 39 v Roslyn, Wash.

Predsednik: Valentin Bruheta box 43; tajnik: Anton Cop box 440; blagajnik: Mile Barčevič box 375. — Vsi v Roslyn, Wash.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani lekarni ob 9. popoldne.

Društvo Sv. Mihaela Stev. 40, v Claridge, Pa.

Predsednik: Anton Jerina, box 204; tajnik: Anton Kosoglov box 144; blagajnik: Anton Semrov box 284. — Vsi v Claridge, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. popoldne v Slovenskem Nar. Domu.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 41, v East Palestine, O.

Predsednik: Frank Latham 176 East Martine St.; tajnik: Pavel Tavcar box 333; blagajnik: Anton Broth, 337 North Ave. — Vsi v E. Palestine, O.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu pri bratu F. Jurajevcu.

Društvo Marija Pomagaj Stev. 42, v Pueblo, Colo.

Predsednik: Anton Kralich 1115 Mahren Ave.; tajnik: Primož Kunfolec 1102 Bahmen Ave.; blagajnik: Joe Zalmkovec 1217 Berwind Ave. — Vsi v Pueblo, Colo.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 8.30 popoldne.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 43, v East Helena, Mont.

Predsednik: John Ambrozich box 4; tajnik: Frank Perich box 113; blagajnik: Anton Smole, box 162. — Vsi v East Helena, Mont.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v Fraternal Hall ob 7. zvečer.

Društvo Sv. Martina Stev. 44, v Barberton, Ohio.

Predsednik: Frank Bartoneel 147 Center St.; tajnik: Frank Tonja, 411 W. Hobogian St.; blagajnik: Frank Debeve RFD 35, box 112, Vsi v Barberton.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Dormis Hall v starem prostoru.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 45, v Indianapolis, Ind.

Predsednik: Tony Gerbajš 2802 W. St. Clair St.; tajnik: Louis Rudman 737 N. Holmes St.; blagajnik: Josip Gačnik 702 Holmes Ave. — Vsi v Indianapolis, Ind.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne na 503 N. Ketchum St.

Društvo Sv. Barbare Stev. 47, v Aspen, Colo.

Predsednik: Joseph Borstner box 419; tajnik: Frank Lovšin box 379; blagajnik: John Lovšin box 252. — Vsi v Aspen, Colo.

Društvo zboruje vsaki tretji ponedeljek v mesecu v navadnih prostorih.

Društvo Vitez Sv. Jurija Stev. 49 v Kansas City, Kans.

Predsednik: John Hotujev 510 Boneme Ave.; tajnik: Josip Kastelec 569 Ohio Ave.; blagajnik: Peter Šepar 422 N. 4th St. — Vsi v Kansas City, Kans.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v cerkveni dvorani na 515 Ohio Ave.

Društvo Sv. Petra Stev. 50, v Brooklyn, New York.

Predsednik: Gabriel Tassotti 423 Throop Ave., Brooklyn, N. Y.; tajnik: P. G. Tassotti 130 Scholes St., Brooklyn, N. Y.; blagajnik: F. G. Tassotti.

Društvo zboruje vsako tretjo soboto v mesecu v John King Hubertus Jaeger Hall 211 Montrose Ave., Brooklyn, N. Y.

Društvo Sv. Petra in Pavla Stev. 51 v Murray, Utah.

Predsednik: Lovrenc Založnik, box 33; tajnik: Josip Kastelle RFD No. 7, box 2 G; blagajnik: Mark Petrič 4978 So. State St. — Vsi v Murray, Utah.

Društvo zboruje vsaki drugi torek v mesecu v Foresters Hall.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 52, Mineral, Kans.

Predsednik: Frank Speiser box 136 Mineral, Kans.; tajnik: John Kastelle box 56, Mineral, Kans.; blagajnik: M. Bambic, box 307, W. Mineral, Kans.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Frank Speiser dvorani v Mineral, Kans.

Društvo Sv. Jozefa Stev. 53, v Little Falls, N. Y.

Predsednik: Josip Homovec 2 East Casler St.; tajnik: Frank Masle 30 Danube St.; blagajnik: Alojz Marošek 23 Sherman St. — Vsi v Little Falls, N. Y.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1. uri popoldne v lastni dvorani na 36 Danube St.

Društvo Sv. Frančiška Stev. 54 v Hibbing, Minn.

Predsednik: Anton Kromar 202 - 4 Ave.; tajnik: Josip Smolz 114 West Sellers St.; blagajnik: John Povyshe box 347. — Vsi v Hibbing, Minn.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Narodni dvorani.

Društvo Sv. Roka Stev. 55 v Uniontown, Pa.

Predsednik: Urban Rujar box 128; tajnik: Josip Krump box 43; blagajnik: Martin Prah box 87. — Vsi v Uniontown, Pa.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu v Brownswick Hall, W. Mine St. Uniontown.

Društvo Sv. Alojzija Stev. 57 v Export, Penna.

Predsednik: Frank Šušaršić S. R. box 341; tajnik: Louis Spasiench box 126; blagajnik: Frank Nagoda, box 192. — Vsi v Export, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v Red Eagle dvorani ob 2. popoldne.

Društvo Sv. Stefana Stev. 58 v Bear Creek, Mont.

Predsednik: Ignac Maribek, Bear Creek, Mont.; tajnik: Ladislav Champan P. O. Washoe, Mont.; blagajnik: Matt

Fatar, box 207, Bear Creek, Mont.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu v John Češarek dvorani točno ob 2. popoldne.

Društvo Sv. Barbare Stev. 60 v Chisholm, Minn.

Predsednik: Leopold Podgornik 223 Bemack St.; tajnik: Martin Govednik box 307; blagajnik: Anton Pederžaj, box 372. — Vsi v Chisholm, Minn.

Društvo zboruje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9. popoldne v S. Praprotnik dvorani.

Društvo Sv. Jurija Stev. 61 v Reading, Penna.

Predsednik: John Šimec 131 Little Gordon Alley; tajnik: John Pozdere 343 N. River St.; blagajnik: Anton Jaklič 383 N. River St. — Vsi v Reading, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo sredo v mesecu ob 7. zvečer v Clinton Hall, to gel Front in Washington Sts.

Društvo Sv. Florijana Stev. 64, v So. Range, Mich.

Predsednik: Mike Muhvič box 105; tajnik: Peter Klobucar box 32; blagajnik: Nick Kraji, box 10; zastopnik: Nick Kraji. — Vsi v Range, Mich.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v cerkveni dvorani So. Range, Mich.

Društvo Sv. Petra in Pavla Stev. 66, v Joliet, Ill.

Predsednik: Anton Kosiček, 1124 Oakland Ave.; tajnik: Anton Barčič 1609 N. Broadway; blagajnik: John Papich 1607 N. Broadway. — Vsi v Joliet, Ill.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 1. popoldne v stari So. sv. Jozefa.

Društvo Isus Prijatelj Malenih Stev. 68 v Monessen, Pa.

Predsednik: St. Kovarčič, box 185; tajnik: Matt Zorečič, box 411; blagajnik: Andro Matko, box 510. — Vsi v Monessen, Pa.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10. popoldne v Hrvaški Dvorani v Monessen, Pa.

Društvo Sv. Petra Stev. 69 v Thomas, W. Va.

Predsednik: Frank Kolenc, box 31; tajnik: John Urbas, box 292; blagajnik: Marko Bulić, box 396. — Vsi v Thomas, W. Va.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v Mike Bulić dvorani na 2. ulici.

<

NAJBOLJ ČUDEN DOZIVLJAJ

Francoski spisal: PIERRE MILLE

— Ne boste mogli priti krog otoka Pelee, — mi je rekel Barnavaux. — Oseka ravno prihaja.

Uboga in mala ribiška ladja, ki je imela posadko le šest mož, se je zamašila proti strašni severozapadnici. Nemogoče ji je bilo priti na visoko morje. Vsi se so skušali priboriti pot skozi otok Pelee ter kopnino, da pride na ta način v pristanišče Cherbourg.

— Prav tako lahko bi poskusili to preko kopnega, — je rekel Barnavaux, dočim nam je pihal veter krog obrazov. — Saj vidite, da ni nobene vode.

Nato pa je vskliknil:

— Tu ga imamo! Sveti Bog, nasledil smo!

Čoln je naenkrat obstal, kajti s sprednjim delom smo se zarili v blato in pesek. Vihar je drvil skozi rdečkasta jadra, ki niso mogla več gnati naprej te male trupine, ki je nepremično obstajala. Nato pa je močan sunek vetra naenkrat odtrgal vsa jadra in posamezni kosci so plavalji par minut v svinčeno-temnem zraku, predno so padli v morje.

— En mož je padel raz rov, — sem rekel jaz prestrašen.

— Oprijel se je konca jarkota, ki se je zlomil, — je nadaljeval Barnavaux. — Drugi se drže še mostu. Čoln pa bo v teku pol ure popolnoma razbit. In potem...

Prekinil je svoj govor. Z rešili smo postaje so spoznali nevarni položaj ribiške ladje in v vodo se je spustil rešilni čoln. Že je bilo spoznati močne postavbe šestih veslačev ter ono poveljnika. Rjave, močne roke, na katerih je moral drobnost zbadati nallik iglam, so se oprijemale vesel in čoln je drčal svojemu cilju nasproti. S ta ko rednimi sunki je prihajal čoln bližje, da bi človek skoro mislil da vrže ti krepki možje lahko delo, katero bi lahko videli vsako.

Jaz sem prišel kričati iz navdušenja, upanja in ponosa. Če vidiš ljudi izvrševati junakstva, ki zahteva dosti poguma, polni vsakega izmed navdušenih, nekdanji občutek ponosa in človek skoro domneva, da je sam del hrabrosti drugega.

Barnavaux pa je rekel:

— No, to je manevr, kaj ne? Komaj so rabili dve minuti, da spuste čoln v vodo.

Gotovo ni naci nič bolj lepega, a tudi obenem nič bolj težkega kot vsa vesla kolikor mogoče hitro in na enako dolžino vtikati v vodo, da je mogoče morje dobro držati.

Pozornost sem imel popolnoma obrnjeno na to, kar se je dogajalo na vodi, na teh velikanskih valovih, ki so se blizili, ki pa so bili zgoraj vendar ploščati kot da jih hoče veter, ki jih je bil razburkal zopet potlačiti. Čoln pa je neumorno zasledoval svojo pot. Kot se na mirni mlakuži noge žuželke stalno gibajo v eno smer, proti cilju tako so se gibala vesla skozi razburkane valove.

Naenkrat pa je čoln obstal. Po tegnili so iz vode moža, ki je padel preko krova.

Par sekund pozneje je čoln drugič obstal. Vzel je na krov celo posadko ribiške ladje. Rošeni smo bili! Čoln je nato izpremenil kurz, se obrnil ter odplaval v smer proti Cherbourgu. Jaz sem zaploskal v roke. Jasne oči Barnavaux-a so blestele veselja. Kot pristoje človek pa je takoj nato rekel:

— Na to ga moramo precej iziliti v grlo. Pojdite, šli bomo v klet boljših ljudi, ki se nahajajo takoj ob pristanišču. In ko se bo potem močvost rešilnega čolna izkrcalo, mora tudi popiti par ste klenčev z nami. Dečki so to zaslužili!

Ko je Barnavaux v gostilni popil veliko čašo gorkega rdečega vina, ki je bilo oslajeno z dišavinami, je rekel:

— Bil sem nekoč priča neke druge rešitve, a brodolome, za katere je šlo takrat, so bili... duhovi...

Spominjam se cele stvari zelo natančno. Seveda je poteklo že več kot deset let, a zdi se mi, kot da je bilo včeraj. V enem času sem dolgo ležal v bolnici v Matavane, na Madagaskarju. Kot napol okrevanega se me je sklenilo poslati v Maynga ter se mi je kot neke vrste pomagala pridilila carinskega nadzornika Plevech. No, zadnje imenovanje je bil prav tako malo mornar kot jaz sam, a kljub

temu se mu je poverilo nalogo, naj pazi na to, da se ne vrši nobeno tihotapstvo s smodnikom med Berovine in Maintivane.

Sicer je res, da pridejo hindustanski in arabski trgovci od Zanzibarja pa do konca sveta, da prodajajo Sakalvom smodnik, a jaz izjavljam, da je zame popolnoma neumljivo, kako bi mogel Plevech z menoj, s takim bornim in slabim čolnom ter s štirimi slabimi mornarji, katere je pobral v Majungi, preprečiti taka tihotapstva.

Jaz sem združeval v svoji osebi mornariše strelce, izkrcalne čete ter celo oboroženo silo. Če se natančno premisli, je tudi popolnoma zadostovala, ker nismo nikdar zagledali sovražnika: to je bila pač ideja upravnih oblasti in teh se ne sme nikdar kritizirati!

Ha, to je bilo kaj čudno potovanje po morju! Letni čas je prišel s seboj, da smo imeli, skozi cel čas tišino v zraku. Plevech in jaz, oba sva vedela površno, da obstaja neki manevr s čolnom, katerega se imenuje križarenje in ki služi v to, da se celo pri nasprotnem vetru pride naprej.

Naši sakalavski mornarji so komaj dosti več razumeli o tem poslu kot midva ter nama prepustili vse iz spoštovanja pred višjim duhom belega moža.

Odplivali smo se torej. Dvignili smo jadra, najprej na desni nato na levi strani, da vidimo kaj bo iz tega. Veliko uspeha nismo imeli pri tem. Včasih je lahen veter nekoliko napel jadra, a jih zopet spustil.

Naš čoln se je na ta način počasi pomikal naprej, se zopet obrnil ter prevozil isto pot, ker ga pač nismo znali voditi. Vozili pa smo se čim bolj mogoče tik ob obali iz strahu, da jo izgubimo iz vida.

Na večer smo se zasidrali ponavadi tik poleg brega ter spali in jedli v čolnu. Jaz sem imenoval to "bivati v bivaku". Pri tem, smo včasih spoznali, da se nas je vrglo nazaj, mesto da bi prišli naprej. Tedaj pa so naši Sakalavi prešli stikati glave ter nas imenovali "mahikuse", kar pomeni v njih jeziku kmete in to je seveda za prave mornarje razložljiva priimek. Ker pa nismo bili nikakoli mornarja, nas je pustila ta žalitev popolnoma hladne.

O, onih krasnih, zlatih dni! Bil so v resnici najbolj srečni meseci življenja. Da jih morem res popolnoma uživati, sem se prebudi, dil že na vse zgodaj. Tedaj je blestelo lepo jutranje nebo v oranžnem in zahtobarnem bleisku in lasiravno je svetilka na sprednji strani čolna še gorela, je vendar obledela pred svetlobo vzhajajočega solca. Naš čoln sakalavski krmar je brezbržno slonel v zadnjem koncu čolna in njegova roka je počivala na krmilu.

Skoro povsod so se vlekle od obali ven koralne čeri, ki pa so bile zopet od prave kopnine točene s lagunami mirne vode. To koralne čeri so bile pogosto skoro enakomerne višine ter so vsled tega izgledale kot železniški nasipi iz morje med njimi in kopnino je delalo vtis prekopa.

Bučanje valov, ki so se razbijala ob čerih, nam je delalo družbo ter odganjalo dolgočas, dasoravno nas je pogosto tudi zazibalo v spanje. Na drugi strani lagune pa se je nahajala kopna zemlja. Spoznali smo oddaljeno veliko, dolgo stezajočo se visoko planoto. Na obzorju so se jasno odbijale silhuete velikih, evetotih dreves, kojih evetje je bilo belo ali rmenito. Ta pod drevjem so bila pokrita z bujnim zelenjem in povsod je zapazilo oko neke vrste majhnih duplin, ki so bile kot vkopane v to zelenje ter se blestele nallik kristalov.

Tega vam ne morem natančno pojasniti, ker se ne razumem na to, da bi kaj z besedami slikal. Na dolgo in široko pa ni bilo videti nobenega človeka; ničesar razven podgane, rake, evetke, ptice, drevesa in tudi buče. Ptice so čivkali, da se zabavajo, ne iz strahu.

In ta voda, predvsem voda v notranjosti teh lagun! Bila je tako prozorna, da se je čisto natančno videlo dno v globini petnajstih do dvajsetih metrov. Čelo morskotnega je bilo posejano z koralnimi drevesčki, ki so blesteli v vijoličasti, zeleni in rožni barvi in

med njimi so plesale, skakale ter se poigravale neštevilne, pestrobarvne ribe v čisti vodi, ki je bila skoro prav tako lahka kot zrak. Videti je bilo tam ribe najbolj različnih vrst, velike in majhne, pisane in posejane z marogami; nekatere so bile oborožene z bodicami, druge so izgledale nallik kolibrijev in zopet druge so imele zakrivljene kljune nallik papigam. Na morskem dnu so ležale velike in široko odprte ostrige, ki se blestele nallik bisernici. Med njimi je bilo tudi videti divje roparske ribe, ki so kalile mir ter zalezovale druge, jih podirale in preganjale.

Zelo dobro se spominjam neke noči, ko me je zbudil iz spanja krik: — Morski volk! — Tedaj sem videl v svetli mesečini, kako se je eden naših mornarjev-domačinov, kojega čeljust je izgledala nallik gobcu živali, sklonil globoko preko čolna, s težko suleco v roki.

Na drugih mestih obali pa zopet ni bilo nikakih lagun. Tam je bila kopnina opustošena od vharjev ter gladko odrezana kot z britvijo ter vsled tega popolnoma nerodovita ter skoro gola, ker se niso tam iztekale nikake reke. Tam je bilo vse puščavo in prazno in le tampatam se je dvigalo par skupin palm, ki so izgledale kot stare metle.

Kadar smo prišli mimo takih zapuščenih pokrajin, sva se jaz in Plevech smejala ter s erogala takimi pokrajinami. Bila nisva niti nora, niti pijana ter je bil smeh le izraz čistega veselja, da se voziva midva tako sveža in zdrava mimo te puščave in da sva prepričana, da bova kmalu prišla do nadaljnjega zemeljskega paradiza — do nadaljnjih paravnih akvarijev.

Elina stvar, katere si nisva znala razlagati, je bila, da so bili naši domači mornarji vedno bolj zadovoljni, kar ni bilo opaziti nikakih korajskih čer, akvarijev ali čeljustnih paradizov. Bil ni strah, da se čoln razbije ob čerih, kajti imeli smo vedno dva vozila globokine, kar je bilo več kot smo potrebovali. Naše prvotno domnevanje je bilo, da so ti ljudje slaboumni, kajti mi vendar ponavadi smatramo za neumne ljudi, katerih ne moremo razumeti. Pozneje pa nama je eden naših mož pojasnil, da je s čerimi neka prav posebna stvar. Ljudje namreč domnevajo, da so te čeri bivaljske in skrivališče čarovnikov ali "matavtovov". Matavtove imenujejo lomčini preminule, nemirne duhove, ki so radi kakega zločina, izvršenega v življenju, obsojeni nemirno begati semintja.

Bolj nevarni in hušji kot ti pa so oni pošastni, strašni in ljudski duhovi, katere se imenuje "kinnil". Iz tega celega pripovedovanja sem spoznal, da so naši mornarji ne le praznoverni, temveč tudi v resnici nekoliko slaboumni in nekega jutra sem se s pomočjo nekega jadra preoblekel v takega matavtova, da jih nekoliko prestrašim. Plevech pa ni bil prav nič zadovoljen s to šalo. — Rekel mi je pozneje, da so tudi njegovi stariši verovali v vsake vrste volkodlake in da ne morejo trpeti, če se kdo norčuje iz tega. Bil je razvneto prepričan, da bo tako roganje brez dvoma imele za posledico kako nesrečo, da si ravno mi tega ni hotel priznati.

Na večer istega dne smo se zasidrali v enem izmed kanalov, ki so vodili k neki laguni. Preko celega popoldne smo se prav po parvilih dolgočasili. Spominjam se tudi, da je bilo zelo vroče. Oba sva bila tako izmučena, da sva komaj izpregovorila kako besedo med seboj. Cel o obed in absint, kateremu sva prigravljala, nista mogla oživiti najinih duhov.

Tedaj pa se je zgodilo, da se naju je naenkrat lotilo neko popolnoma brezmiselnost, nadnaravno, izvanredno in skoro strašno veselje. Ali ste kdaj kadili opij? Upliv tega strupa je čudovit. Človeku se zdi, da postaja vedno lažji in lažji, kot da nima nobenega telesa več.

Stanje, v katerem sva se naenkrat nahajala, morem primerjati le z onim, v katerega spravlja človeka zavzvanje opija.

Plevech je rekel:

— Ali se naju je naenkrat postavilo na gor? Zdi se mi kot da zrak nič več ne leži na meni, kot

da se nahajam več kot dva tisoč čevljev nad morjem. Ali ne čutiš, kako hladno je naenkrat postalo?

Jaz sem mu odgovoril:

— Gotovo vdihavam blažen hlad. Obenem pa čutim čudovit vzduh, vzduh domovine, vzduh... Francije.

— Da, — je rekel, — to je krasni vzduh naše domače dežele, oni nepopisni, ki se dviga poleti iz naših polj in travnikov po kakih neviht. Kaj je to, kaj more to biti? Zdi se mi, da se naši bedasti črneji hoje neke stvari.

Da bili so v strahu. Gledali so v vodo, ki je postala naenkrat temnozelenka, kot je nisem videl še nikdar prej. Najti je ljudi, kojih oči postanejo temne, kadar se razsrdijo. To je bilo, nato pa so pričeli naši ljudje s strahom zret, na nebo, ki je bilo brez najmanjšega oblaka. Vladača je velika tišina. Od zapada sem pa se je pričela hitro širiti neka čudna svetloba bakrene barve kot ona slabo osnaženih kotlov, ki so umazani, a se vendar svetijo.

— Ali ni čudno, da postaja vedno bolj mrzlo? — sem rekel jaz. — Mene zebe.

Sredi kanala Mozambik nas je naenkrat presenetil sibirski mraz. Predno mi je mogel Plevech odgovoriti, so naju naši Sakalavi skoro podirli. Vrgli so se na jadra ter poskrili, kar se je dalo poskriti. V istem trenutku sem čul hripavo vpitje morsk h galebov, ki so bežali proti kopnemu. Nato pa je bilo kot da je čuti z vseh strani morja zategnjen krik. Bil je veter, ki je naenkrat zapihal preko morja.

Z nevrjetno naglico, veliko hitreje kot lokomotiva ekspresnega vlaka, je divjal veter proti nam. Razburkano morje je stekalo kot pod udarci biča in prisegam vam da se mi je zdelo, kot da bolestno stoka. Onstran korajskih čer pa so se že dvigali valovi ter padali drug na drugega kot hiše ob potresu.

Tedaj pa sem razumel, da je to ciklon, eden onih strašnih viharjev indijskega oceana, ki imajo tako silo, da dvignejo včasih celo ladje ter jih ponesejo za cele pol milje v notranjost kopnine.

V prvem trenutku sem skušal skočiti preko krova v poskusu, da priplavam do skalne čeri. Plevech pa me je zadržal.

— Zakaj? — je menil. — To nima nobenega pomena, kajti valovi gredo preko. Najboljše je, če ostanemo, kjer smo. Ta laguna je kot pristanišče, ki nam nudí vsaj nekaj varstva.

Sakalavi, ki znajo sploh plavati kot rbe, so bili videti istega mnenja. Z obrazov navzdol so vsi legli na dno ladje ter ostali tam nepremično. Le oni med njimi, ki je znal nekaj francoski, je nekoliko dvignil glavo ter rekel:

— To je noč mrtvih! Oni zopet prihajajo!

Plevech, ki izza svojega prvega obhajila ni bil več v notranjosti kake cerkve in ki je čital komunistične brošure, se je pokrizaral, ki je čul te besede. Črne, ki je prej govoril, pa se ni pokrizaral, temveč se splazil k majhnemu kurniku, v katerem smo imeli par kokoši. Iz njega je vzel kokoš, ki jo odrezal glavo ter spustil nato celo kri v morje.

Plevech je bil videti popolnoma zadovoljen s tem dejanjem ter si napravil na prsih znamenje s krvjo kokoši. Videti je bilo kot da so se ga lotili naenkrat atavistični nagibi, pripadajoči davno minulim časom.

Naš čoln je ležal, tesno stisnjen ob čeri, kot vrabe, ki se skrivajo med streho in dimnikom. Ciklon pa je k sreči pihal preko nas, tako majhna je bila naša laguna. Večji čoln, ki bi mu dal več opore, bi bil brez dvoma izgubljen. Pri tem pa pihanje tega ciklona ni bilo veter v navadnem smislu besede. To je bil vrtnec. Zrak se je neprestano vrtel krog nas in pod nami se je vrtela voda v vedno širših krogih, razburkana do najglobljih globčin.

Na morskem dnu rasteče korale ter ostrige na skalah je trgla in vse se je vrtelo v velikanskem vrtnu. Nato, naenkrat, pa se je poleglet veter, zrak je postal skoro nevrjetno miren, dočim se je valovje še vedno dvigalo in šumelo.

Rekel sem:

— Kako jasno postaja naen-

krat!

Nahajali smo se sredi strašne temne, nizko-viseče plasti oblakov, a nad njimi, visoko nad nami je bilo nebo jasno, povsem nevrjetno čisto in jasno. Videti je bilo zvezde, katerih ni drugače nikdar ugledalo človeško oko. Vse kaže, da je vedno tako, kadar pride v središče ciklona. Te mirne zvezde, te zvezde, ki so blestele visoko nad nami ter se nam rogale, so metale svojo svetlo luč preko razburkanih valov.

V onem trenutku, v istem trenutku, pa sem slišal glas mornarja:

— Matovtovi! Matovtovi! Mrtvaška ladja blodnih duš!

Vrgel se je v grozi z licem naprej na dno ladje. In tedaj sem videl s svojimi lastnimi očmi veliko progo, ladje mrtvih! Ne boste verjeli, da se morejo ladje, ki so se potopile in ki so že dolgo časa ležale na morskem dnu, naenkrat zopet dvigniti iz vavov! — Jaz pa sem videl v oni noči, kako se je dvignila ladja iz največjih globčin morja ter plula naprej.

Bila je velika ladja, ki je izgubila svoje jarbole in le na zadnjem delu se je dvigal še ostanek jarbola, ki je izgledal kot kakaj majhna hiša. Ladja je bila pokrita s korali, velikimi školjkami in kamenjem. Med vsem tem pa so skakali veliki morski pajki, jezni da se jih je iztrgalo iz njih običajne okolice. Videti je bilo ploščna te ribe, ki so se metale v zrak ter padale nazaj v vodo. Videti je bilo tudi črve, strašne in dolge, rožnate n bele ter dolge kot moja roka.

In potem, potem — matovtovi!

Skozi velike luknje jadrnice, ki se je potopila gotovo pred več kot tri sto leti in ki je sedaj na čudovit način zopet prišla na površje, so se vlivale neprestano cele reke umazane vode, ki je vlivala na eni strani ter otekala na drugi. Tedaj smo videli natančno, kako je ta reka nosila s seboj človeški okostnjak, na členkih z verigami zvezan okostnjak, ki je za trenutek obstal na krovu, a nato je padel v morje, gnan od vode. Temu okostnjaku je sledil drugi in tretji — cela kaskada okostnjakov in starih, zarjavlih železnih verig.

Sempatam so smukali preko njih veliki morski raki. Počasi — kot preobložen voz, omahujoč semintja, se je jadrnica blizala pečinam. Pri vsakem valu, ki jo je dvignil na svoj hrbet, je pritiskala voda ob stene jadrnice ter ustvarjala nove odprnice, iz katerih hoteli dati svojih otrok in sence obloženi okostnjaki. Kljub temu je prav do dna. Potopljena ladja, ki je hranila njih kosti, je zopet prišla na površje, da se razbije na čerih. Sence pa so se polastile svojih kosti ter jih odnesle v domovino...

— Kaj pa je bila pravzaprav ta ladja matovtovov?

Črne se je ozrl resno vame ter rekel nato:

— Bili so to sužnji, le sužnji. Črna velika piroga je bila natlačena s sužnji. Namenjeni so bili za Burbono. Vsi so bili vkovani v verige. Belei so jih vkradli na Madagaskarju. Madagaskar pa ni hotel dati svojih otrok in sence obloženi okostnjaki. Kljub temu je prav do dna. Potopljena ladja, ki je hranila njih kosti, je zopet prišla na površje, da se razbije na čerih. Sence pa so se polastile svojih kosti ter jih odnesle v domovino...

Zadnji del krova je ostal nekoliko daljši nad vodo in različno je bilo videti na široko odprte ka-

jute. Ta pogled me je spomnil na one načrte stanovanj, katere je pred dvema ali tremi stoletji pogosto videti v časopisih, ki pred odvedli trgovci s sužnji velik stavljajo vsa nadstropja s pohištvo in prebivalci vred.

Koliko časa je to trajalo? Ne vem. — Mogoče le malo časa. Po tem strašnem odmoru je vihar vnovič zahrmel. Ostanek te pošastne ladje — nasproti vsem zakonom narave, — potem ko se je potopila in ležala skozi stoletja na dnu morja in prišla zopet na površje s svojim tovorom v verigami obloženih okostnjakov, — ostanek te skrivnostne in grozljive ladje se je razbil v kose. Posrečilo pa se nam je po-egniti iz vode postavo, ki je pritrjena ponavadi na prednjem delu ladje. Domnevam, da je ta postavba predstavljala neko pogansko boginj. Vihar ali pa starost klona, odtrgali ladjo z morskem delu podobne in školjke so razdeljale obraz. Oči so bile popolnoma ti na površje. Pa, končno, — kar me briga! Videl sem ladjo mrtvih — s svojimi lastnimi očmi!

Sedaj, po tristo letih, je morje vrnilo okostnjake ter jih vrglo na kopno, na zemljo, v kateri so bili pokopani njih očetje in sinovi.

Prekinil sem Barnavaux-a:

— A jadrnica? Kako se je moglo zgoditi, da se je jadrnica dvignila z dna morja?

— Kako naj vem to? — je odgovoril Barnavaux. — Mogoče so veliki vrtnici, ki so nastali v ciklonu, odtrgali ladjo z morskem dna. Mogoče so se stvorili v notranjosti ladje plini, ki so hoteli pri-šiti na površje. Pa, končno, — kar me briga! Videl sem ladjo mrtvih — s svojimi lastnimi očmi!

V onem trenutku so prišli mi mo naš on mornarji z rešilne postavke. Resno in mirno so korakali in le v njih očeh je gorel sijaj, ki je lasten ljudem, ki so se borili proti neki veliki sili ter izšli kot zmagovalci iz boja.

Barnavaux jih je poklical ter pozval, naj izpijejo čašo z nami. Povabilo so sprejeli ter prisledili. Nato pa smo jim sporočili, kar nam je Barnavaux ravnokar povedal.

— Ne vem, če je res, — je rekel krmar, — a ko sem se nekoč vozil v Pacifiku, se je v bližini Santiaga, tekmo neke vharne noči, naenkrat pojavila ladja, ki se je nekoč potopila ter ležala — bogve koliko časa na morskem dnu. Posrečilo se nam je dobiti to ladjo v roko ter se nahajala sedaj v nekem muzeju. Gotovo pa je, da leže na dnu morja stvari, ki so tako čudovite, da si jih domisljija človeka ne more izsiljati.

Nsem mu ugovarjal, ker sem nekoč v Zeilah sam spoznal človeka, ki je nekoč videl — Sirene...

(Koniec.)

NEMOČJA ŠE NI IZČRPANA.

(Nadaljevanje s 18. strani.)

del zavezniške zapadne fronte, to pa vsled tega, ker imajo tam Avstriji več vojakov kot pa Italijani. Nadalje nas tudi zgodovina neči, da Italijani prej obupajo kot pa Francozi ali Angličani.

Vsled tega se mora poslati Italiji pomoč, če bi se zgodilo, da bi jo Avstriji in Nemci skupaj napadali. Čete, ki bi jih poslali tja, bi bile najbrže ameriške, pomešane s francoskimi in angleškimi vojniki. Poveljeval bi jim francoski štab.

V NEMSKIH MESTIH, KI SO Z AZNAMOVANA S ČRNIMI KVADRATI, SE NAHAJAJO AMERIŠKI JETNIKI. — PRESKRBU JE JIH Z RAZNIMI POTREBŠČINAMI ŠVICARSKA PODRUŽNICA RDEČEGA KRIŽA.

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VEDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ZELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Wilcox, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Nurey Hill, N. E. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 15th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni ured: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, osiroma njih uradniki, so uljudno prošili, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštne, Expressne, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjklivosti, naj to nemudoma nasnanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

Prvo se je glasilo:

Moj ljubi Louden: —
To pismo ti bo izročil prijatelj Speedy. Ker je dobrega značaja in mož na svojem mestu, sem mu poveril važno nalogo ter ga poslal na Honolulu. Celu zadevo bo pa vodil moj bivši uradnik Fowler, na katerega se lahko tudi zanesa. Težki časi me čakajo, moj dragi prijatelj. Toda upanja še nisem izgubil. Ob moji strani je Mamie, moj tovariš na je morju. — To sta dve veliki stvari, na kateri se lahko zanesem. Včasih se čutim tako močnega, da bi lahko premikal egiptovski piramide.

Odkar si se podal na pot, molim neprestano zate in da bi se vse podjetje srečno izteklo. Kljub velikim skrbem sem pa vseeno zadovoljen. To se imam v prvi vrsti zahvaliti svoji Mamie.

Tvoj zvesti družabnik

Jim Pinkerton.

Moj najdražji Louden: —

Kako naj te pripravim na najbolj žalostno novico? — Ko jo boš slišal, te bo gotovo uničila. Kocka je padla in naša firma je šla danes ob tričetrt na dvanajst k vragu. — Bradleyeva menica, glaseča se na umazanih dvesto dolarjev je napravila vsemu konec. Naša pasiva znaša nad četrt milijona dolarjev. In ti si šel tri tedne v stran. — O, kako žalostno, o kako strašno! — Imam res še nekaj akcij, toda zaenkrat ne vem, koliko so vredne. — Toda to je samo kaplja v morju. — Če ne boš na "Lastavici" dobil toliko kot pričakujem, ne vem, kaj bomo počeli.

Sreča, edina sreča, da je še Mamie pri meni. — Brez nje bi mene že davno ne bilo. — Pridi prej ko mogoče. To je vse, kar te prosim.

J. Pinkerton.

Moj ubogi Louden: —

Na vse mogoče načine si prizadevam, da bi nekoliko uradil moje zadeve. Toda preobsežne so, tako obsežne, da si jih ne moreš skoraj predstavljati. Priznati moram, da sva večkrat špekulirala, nevarno špekulirala. — Bog daj, da bi tega ne izvolal konkurzni komisar, kajti v nasprotnem slučaju res ne vem, kaj bi se zgodilo z nama.

Sicer bi pa to svojo nesrečo lahko veliko lažje prenašal, če bi se za celo zadevo ne začelo zanimati časopisje. — Ali še več, kolikokrat sva se jezila nad časopise in to po vsej pravici. — Časopisje je priobčilo mojo izjavo, katero sem menda podal nekemu časnikarskemu poročevalcu. Ne bom tajil, da nisem nikoli govoril s kakim časnikarskim poročevalcem, toda onega, kar je bilo natisnjeno v časopisju, nisem nikdar govoril. — Takih besed ni bilo nikoli iz mojih ust. Se celo moja doba Mamie se je pričela jeziti. Seveda, ko bi se pa ne jezila nad takimi lopovi?

Naše aktivne so zelo majhne, in še to, kar je še silno hitro zmanjšuje. Niti konjak ne gre v denar. Sam ne vem, kaj bo treba začeti, da se bomo izvlekli iz tega blata. Nobena polomljena ladja na svetu ni tako velika, da bi zamoogli znajo pokriti svoje deficite.

Ti se najbrže jeziš nima, kaj ne? — O, ti ne veš, kako me to boli. — O, Louden, nikar me ne sodi preostro. Jaz se te bojim, ker si tako zvest svojim principom. — Jaz sem omahljivec, velik omahljivec, da veš. — Nadalje se mi zdi, da tudi moje trgovske knjige niso v redu. Morda sem začel blazniti? — Toda obupal ne bom. — Življenja si ne bom vzel, ne boj se.

Tvoj Jim.

Moj ljubi Louden: —

Z menoj je, kar se trgovine tiče, čisto na koncu. Prenahal sem se bojevati, kajti izgubil sem ves pogum. Kot brez glave tavam naokoli. Če boš kaj dobro opravil s polomljeno ladjo, se bova preselila v Evropo ter živela od obresti. Na to, da bi poplačala vse dolgeve ni niti misliti. Čisto naskrivaj bomo odpotovali: Jaz, ti in Mamie. — Delati ne morem več. Če me kak človek ogovori na cesti, ali če pride v mojo pisarno, se pričnem tresti po vsem telesu. Toda nikar ne misli, da sem postal strahopetec. Samo bolan sem in potrebujem počitka. — Veliko sem delal, veliko preveč in to me je uničilo. — Toda moja vest je čista.

Slabega nisem nič napravil. Vedno, če sem le mogel, sem podpiral reveže ter dajal vbogaime. — Kdo ima več pravice do odpočitka nego jaz. — Upam, da si ga bom mogel kmalo privoščiti. Če pa počitka ne bo, bom moral umreti. Vrijemi mi, dragi prijatelj, da je tako.

Če boš kaj dobil na polomljeni ladji, popolnoma lahko zaupaš Speedyju. — On je zanesljiv človek. On naju ne bo izdal, ne boj se. Če je kaj za dobiti, ne dovoli, da bi prej (Nadaljevanje.)

dobili upniki kakor pa midva. — Jaz sem ti pomagal, ko si potreboval pomoči, zdaj pa še ti meni pomagaj! Pomagaj mi, dragi prijatelj. — Zdaj je čas. Zdaj, ali nikoli. — Mamie je zopet strojepiska. — Svojim upnikom sem plačal sedem odstotkov. — O, moj Bog, kako globoko sem padel! Toda zdaj je vse končano. Samo živeti bi še hotel. — Vrijemi mi, nisem pohlepen, samo življenje zahtevam in Mamie mi ga bo osladiła.

Tudi jaz delam v pisarni. — Toda kako delam. — Če bi jaz imel takega uradnika kot sem jaz, bi ga že zdavnaj postavil na cesto. Samo tebe se moram oprijeti.

Pomagaj svojemu

Pinkertonu.

Ko sem prečital ta pisma, sem planil kvišku in se prijel za glavo. — Bil sem utrujen, toda naenkrat se me je lotila velika odločnost. — Spoznal sem, da ni z Jimom nekaj v redu in da ne more ničesar doseči. — Jim se mi je začel resno smiliti.

Šel sem k tihotapcem ter jim rekel:

— Počakajte še za trenutek. — Jaz moram na vsak način še prej govoriti s kapitanom.

Oni pa niso hoteli ničesar slišati o tem, češ, da se mora kupčija takoj skleniti.

— Vam se pa zelo mudi, gospodje — sem rekel. — Toda jaz vam ne morem pomagati. Jaz zaenkrat sploh ne vem, če vam imam kaj za ponuditi. — Če vam pa imam kaj ponuditi, se bo treba pa še precej pogovoriti. Prepričani pa bodite, da me ni treba siliti k nobeni stvari. S silo ne boste ničesar dosegli.

— To je vse v redu — je odvrnil Fowler. — Gospod Dodd, zdaj pa premislite moj položaj. — Razen nas so gotovo tudi drugi videli vašo ladjo.

— Gospod Fowler, ne bojte se, jaz nisem strahopetec. — Če bi izvolili carinski uradniki našo ladjo, bi bili že zdavnaj tukaj. — Morda se motim, toda najbrže ne.

Ker sem naročil prinesiti jim še dvanajst steklenic šampanjca, so se kmalo pomirili.

Šel sem k Naresu ter mu pokazal pisma. Ko jih je prečital, sem ga vprašal, kaj bi bilo začeti.

Nares se je zamislil in po dolgem odmoru izpregovoril:

— Vaš družabnik najbrže hoče, da bi se popolnoma zanesli na Speedyja. — Boljše bi bilo, če bi mi ne pokazali pisma, kajti svota bo precej narasla, posebno če še pristejete denar, katerega smo našli v ladjski blagajni. — To se pravi, če hočete izpolniti prošnjo gospoda Pinkertona.

— Ali naj jo izpolnim? — Ali ne govori dosti stvari proti temu? —

(Dalje prihodnjič.)

POSŁANICA DALMATINSKIH FRANČISKANOV.

(Hrvatska Država, 31. maja.)

Veliko število dalmatinskih frančiskanov je poslalo svojemu provincijalu M. P. Očetu dr. Franju Luliću naslednjo spomenico: "Mnogo spoštovani Oče.

V sedanjem času, ko se gre za preureditev držav in odnosajev narodov do naroda, bo dospel oni narod do uresničenja svojih narodnih idealov, ki bo pokazal v sebi večjo življenjsko silo, ki bo znal združiti vse narodne sile za ta visoki cilj. Tudi naš narod čuti potrebo koncentracije sil. Zaradi tega so se tudi naši poslanci, ki so bili še do včeraj porazdeljeni v razne stranke, čvrsto strnili v eno kolo, enodušni v zahtevi, da se združi naš narod, Hrvati, Slovenci in Srbi, v eno državno telo in da bodo gospodarji svoje usode. Narod se je od vseh strani radostno odzval svojim predstavnikom, ker odgovarja to njegovim narodnim težnjam. Tudi frančiskani, ki so vedno neomahljivo stali z narodom, delež z njim vse njegove boli — so se odzvali tem narodnim težnjam. To so storili objednem frančiskani iz Bosne, Hercegovine in Hrvatske. Mi dalmatinski frančiskani smo storili to dosedaj le posamič. Dosedaj še nismo izstopili kot kompaktna skupina, kar bi imela seveda večji vpliv in efekt. S tem namenom se obračamo podpisani do Vas.

Mnogo spoštovani Oče! Časovne tradicije stoje za nami. V najusodopolnejših časih smo se čvrsto držali naroda, iz katerega smo izšli. To nam je dajalo moč in vstrajnost. Vse oblike vlade so časne, a narod ostaja trajno. Naši predniki so to dobro razumeli. Ravno za radi te ljubezni do naroda so bili

frančiskani važen faktor v zgodovini našega naroda. Celu frančoski general Marmont je, da si pridobi vpliv v narodu, zahteval, da se ga šteje med "confratres Province". Usodopolnejših časov, kakor so ti, je težko kateri narod doživel in jih tudi najbrže ne bo. Ako kedaj, je sedaj potrebno, da smo tudi mi z narodom, prizadevaajo se za njegovo boljšo bodočnost. Vi ste sedaj na čelu Provincije in Vas prosimo, da tudi mi kot kompaktna celota nastopimo za svobodo in zjedinenje našega naroda. Njegova usoda je tudi naša, in vsled tega menimo, da je dolžnost vseh nas posameznikov, kakor tudi cele naše družbe kot take, da dvignemo v teh usodopolnih časih, pozabivši vsak oziir, odločno svoj glas za obrambo domovine, v kateri živimo, objednem s tem pa tudi naše redovniške organizacije, kateri pripadamo. Bog, ki je v srca ljudi tako globoko usadil ljubezen do rodne grudi in lastnega naroda, bo blagoslovil vsak naš korak, ki gre za izvršitvijo tega njegovega zakona, tem bolj, ker je božja Previdnost poverila vzvišeno misljo reševanja duš v tem narodu v glavnem ravno nam frančiskanom, ter bo vedel hvaležni narod priznanje in čast vernim nositeljem njegove sreče in svobode".

To spomenico dalmatinskih frančiskanov objavljamo kot nov dokaz žive želje celokupnega našega naroda po zjedinenju in svobodi.

Rojaki, naročite se na "Glas

Naroda", največji slovenski dnev-

nik v Zdrnuž. državah.

BARVILA, LAKI IN OLJA

Zakaj ne kupite blaga naravnost iz tovarne? Mi jamčimo, da so naša barvila vsaj enaka drugim, mi mislimo, da celo boljša. Cene so visoke a ne pri nas. Ako misli kateri rojak hišo obarvati to jesen, ali drugo spomlad, je boljše za njega da si sedaj naroči, kajti cene bodo višje kot sedaj. Pišite kaj rabite in mi vam bomo povedali kako si prihranite denar.

Pišite našemu poslovodju

MECHANICALLY APPLIED PRODUCTS CO.

555 Hippodrome Annex

CLEVELAND, OHIO.

Pristavek.—Rojakom v Clevelandu in okolici in drugod sem prihranil marsikateri dolar in to lahko dokazem. Imajo pa še vedno priliko prihraniti denar in obenem pa dobiti dobro barvo. FRANK GLAVIC, 1531 East 70th St.

Severov zdravila vzdržujejo zdravlje v družini

Potne noge

niso samo neprijetno razočaranje, ampak so tudi zelo škodljive zdravju. Potenje dela namreč noge boleče, da človek težko hodi; poleg tega pa dela potenje nog tudi hud in zopern smrad. Čemu bi si torej ne pomagali v tej zadevi, ko imate zato lepo priliko in hitro odpravo? Kupite si

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Umijte si noge vsako noč z gorčo vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praškom po nogah, podplatih, petah in med prsti. Denite nekaj tega praška tudi v čevlji in v nogavice. Ta prašek je najboljšo sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas boli, srbijo, če so otroke in utrujene. Ta prašek dela, da so noge, čevlji in nogavice suhe. Pridate se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

PRODAM LOT

200X100 na 35. cesti v Lorainu, Ohio. Vprašajte pri: Lawrence Verh, Box 26, Onnainda, Pa. (17-18-7)

Prosim cenjene rojake v ruskem ali italijanskem ujetništvu, da mi naznanijo naslov mojega brata JAKOBA GLAVAN, podmače Anžlejev iz vasi Strahomer pri Igu, ali naj se pa sam oglasi svojemu bratu. Frank Glavan, 1247 E. 61. St., Cleveland, Ohio, U. S. America. (17-19-7)

NAROČILA

za jugoslovansko zastavo.

Jugoslovanska društva in organizacije, katere bi želele dobiti novo jugoslovansko zastavo, naj to sporoče takoj Jugoslovanski Pisarni, 932 Southern Bldg., Washington, D. C., ki jih bo potem za nje. Cena zastavi se ne more naprej označiti, ker je odvisna od števila naroč; čim več društev in organizacij se bo prijavilo, toliko cenejše bodo zastave. Ker so te zastave namenjene za enkrat samo za okrasitev društvenih prostorov, bodo samo tri čevlje dolge in dva čevlja široke. (13,16,18-7)

Prosim cenjene rojake v ruskem ali italijanskem ujetništvu, da mi naznanijo naslov mojih dveh bratov MIHAELA in JOZEFA SLUGA, doma iz vasi Bitomče št. 9 na Primorskem. Prosim, da se mi javijo tudi drugi prijatelji in znanci iz iste vasi in okolice. Pišite naj mi na naslov: John Sluga, 1247 E. 61. Street, Cleveland, Ohio, U. S. America. (17-19-7)

NAZNANILO.

Rojakom v Clevelandu, O., naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvu.

IŠČE

se dobre dogarje. Jaz imam zelo dober les in plačam zelo visoke cene za francoske doge. — Max Fleisher, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (25-6, do pr.)

Pozor rojaki!

Kadar ste namenjeni kupiti hišo, lot ali farmo, oglašite se pri meni predno boste kupili. Jaz zavarujem tudi hišo proti ognju.

J. LUŠIN,

prodajalec zemljišč
1065 E. 66th Street,
Cleveland, Ohio.

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše mazilo na človeka las, kakor tudi na volne brke in brado. Od tega mazila nastanejo v 60 to delih kraml goti in dolgi lasje kakor tudi mo.

Skim kraml brik in brada in ne bode opadali in ostali. Revmatizem, koži bol ali trganje v rokah, nogah in v križu, v oseh ineh popolnoma odpravim, rane, opekline, bula, ture, krasne in grinta, potne noge, kurja očesa, osehline v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez uspeha rabil na jarmim na \$5.00. Pišite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nazaj.

JAKOB WAHČIČ,

678 Bona Ave., Cleveland, Ohio.

Kondukerice na Japonskem.

Tudi na Japonskem so po cestnih železnih kondukerice. Privatna železniška družba Mido Genki Kido Kaiša je sledila vzgledu družbam po raznih zavezniških mestih ter zaposlila ženske namesto možkih.

Prve dni so bile na poskušnjo tri deklice, stare manj kot osemnajst let. Uradniki so bili z njihovim delom popolnoma zadovoljni. Nek časnikarski poročevalci pravi, da so se že navzele navad svojih ameriških in evropskih tovarišic. Ko so vsi ljudje v kari, kriče: Ugokimasu! (Naprej!) ter: So, so, nakahodo ni magajmaso (Stopite naprej v sredino kare!) pri tem pa zvone, da je veselje. Ena med njimi je bila prej učiteljica, pa se ji posel kondukerice bolj dopade. Obležene so v črno obleko, nosijo gumijaste čevlje ter delajo po sedem ur na dan.

Rad bi izvedel za svoje prijatelje ANDREJA OBEĐ, JANEZA in JOSIPA KREMŽAR, ANTONA PENKO, JOSIPA TRINKAUS in JOSIPA BREGAR. Prosim, cenjene rojake, da mi pošljijo njih naslov, ali naj se pa sami javijo. — Joseph Hrovat, Box 18, Blair, W. Va. (13-18-7)

NAZNANILO.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolice ima v soboto dne 27. julija svojo polletno sejo. Pri tej seji se bo poročalo o društvenem poslovanju zadnjega četrtletja in na dnevnem redu je več drugih važnih točk, zato je dolžnost vsakega člana in članice, da se te seje gotovo tudi vdeleži. Seja se vrši v društvenih prostorih v Beethoven Hall na 5. cesti med 2. in 3. Ave., New York. Na svetenje v soboto 27. julija!

Joe Pogachnik, tajnik.

Iščem prijatelja JOHNA ŽUST. Bila sva skupaj pred več leti v Clevelandu, Ohio, in potem je odšel v Pennsylvanijo ter še sedaj nekje tam biva. Prosim, cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali če sam bere ta oglas, naj se mi oglasi. — John Cerovšek, 1428 N. E. 43. St., Cleveland, O. (16-22-7)

Rad bi izvedel za moji dve sestrični ANO in ROZO NOVAK, doma iz Sent Jurja pri Lokvi na Notranjskem. Prosim, če kdo ve za naslov, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sami oglasi bratranec: Ignace Novak, Box 3, Cheat Bridge, W. Va. (16-22-7)

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKE

GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPECIJALIST

MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn

avenue

Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravil nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastupljeno krt, mazulje in liase po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, lednicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldan. V torekli, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po nošti ne zdravim. Pridite osebo. Ne pozabite imti v naslov:

Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmač vezan	—50	Življenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa	—75
Domači zdravnik mali	—25		
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—50	RAZGLLEDNICE	
Poljedelstvo	—50	Newyorške, božične, velikonočne	—03
Sadjejeja v pogovorih	—25	in noveletne komad po ducat	—21
Slov. angl. in angl. slov. slovar	\$1.50		
Veliki slov. ang. tolmač	\$2.50	ZEMLEJEVIDI:	

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Hipnotizem	—35	Avstro-Italijanska vojna mapa	—25
Doli z orožjem	—50	Avstro-ogrski, veliki vezan	—50
Dve šaloigri: "Čarltjeva Zeniter"	—25	Cell svet mali	—10
In "Trile Zenini"	—25	Cell svet veliki	—25
Mešja 2 zvezka	—60	Evropske vezan	—50
Pod Robom St. Večernice	—30	Vojna stenska mapa	\$3.00
Postrežba bolnikom	—50	Vojni atlas	—25
Trtna už in trtoraj	—50	Vojni atlas nov	—30
Trojka	—50	Jemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po	—25
Vojna na Balkanu 13 zvez.	\$1.50	Zdrženih držav mali	—10
Zgodovina c. kr. pošpolka št. 17 s slikami	—50	Zdrženih držav veliki	—25
		Zdrženih držav stenska mapa, na drugi strani pa cell svet	\$3.00

Opomba: Naročlom je priložiti denarno vrednost, boliat v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poštinar je pri vseh cenah te razse.

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

kateri imajo v rokah naša potrdila za denarne pošiljave, z številkami, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej-komogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisma katera smo jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrda Frank Sakser.